Το 1922 στον Τύπο

από τη Συλλογή Ημερήσιου και Περιοδικού Τύπου της Βιβλιοθήκης της Βουλής

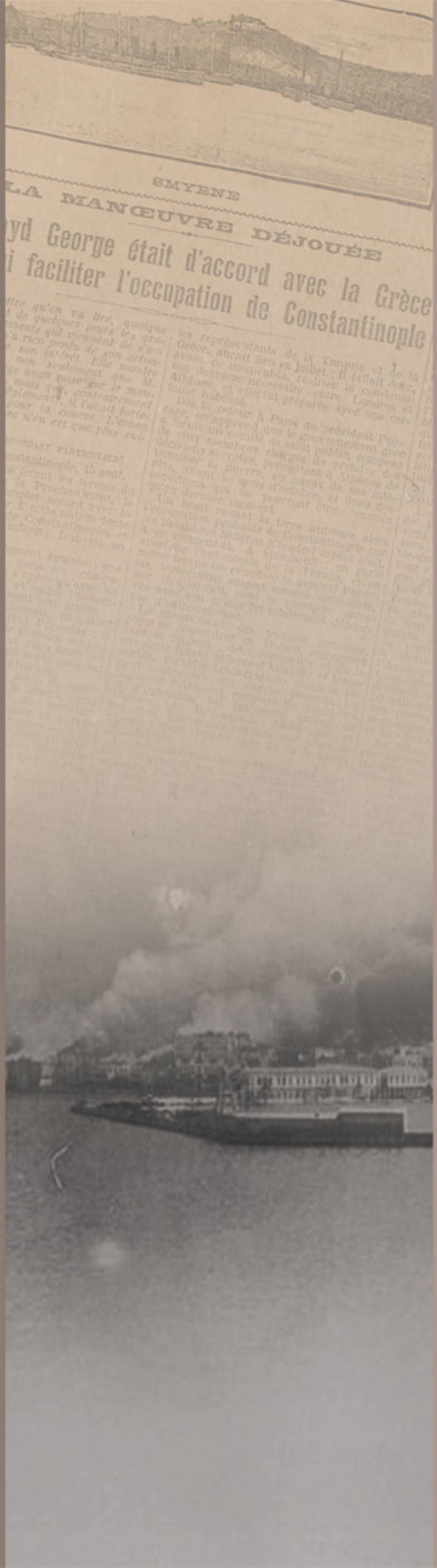

Κατάλογος Έκθεσης

2022

Το 1922 στον Τύπο

από τη Συλλογή Ημερήσιου
και Περιοδικού Τύπου
της Βιβλιοθήκης της Βουλής

Το 1922 στον Τύπο

από τη Συλλογή Ημερήσιου
και Περιοδικού Τύπου
της Βιβλιοθήκης της Βουλής

Κατάλογος της Έκθεσης

2022

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ
Δρ Μαρία Καμηλάκη
Προϊσταμένη της Διεύθυνσης
Βιβλιοθήκης της Βουλής

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Ελένη Μουζουράκη
Προϊσταμένη Τμήματος Βιβλιοθήκης Πόλης
& Διαχείρισης Συστημάτων Βιβλιοθήκης

ΕΡΕΥΝΑ - ΚΕΙΜΕΝΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Ελένη Αντωναράκου, Έλλη Δρούλια

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
Κωνσταντίνα Μάνου, Γιάννης Σπινθουράκης

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ
Τμήμα Διατήρησης και Συντήρησης Έντυπου Υλικού και Έργων Τέχνης

ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ
Γιώργος Ζανιάς, Βαγγέλης Νικολάου, Παναγιώτα Πλιάτσικα

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ
ΒΜ Κ. Μπεζεριάνος & ΣΙΑ Ο.Ε.

ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ
Διεύθυνση Εκδόσεων και Εκτυπώσεων

© 2022 Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων
Σειρά: ΜΙΚΡΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ
ISBN: 978-960-560-226-0

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΕΤΗΣΙΑ ΔΡ.
ΕΞΑΜΗΝ. „
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΕΤΗΣΙΑ ΦΡ
ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΔΟΛ.
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΙ

ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΔΕΝ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η Βιβλιοθήκη της Βουλής, κατά τη μακρά ιστορική της διαδρομή από το 1846 και εξής, διαθέτει μία από τις πλουσιότερες συλλογές ελληνικών και ξένων εφημερίδων και περιοδικών από τον 18ο αιώνα έως σήμερα, η οποία αριθμεί περίπου 9.000 τίτλους και περισσότερα από 87.000 τεύχη και τόμους. Λαμβάνοντας υπόψιν τη σημασία του Τύπου ως ενημερωτικού μέσου αλλά και ως ιστορικής πηγής, η διατήρηση και η συστηματική ανάπτυξη της Συλλογής Ημερήσιου και Περιοδικού Τύπου υπήρξε διαχρονικά για τη Βιβλιοθήκη της Βουλής στρατηγική προτεραιότητα, αξιοποιώντας τα εκάστοτε διαθέσιμα τεχνικά μέσα: από το πρόγραμμα μικροφωτογράφισης των ελληνικών ημερήσιων εφημερίδων υψηλής κυκλοφορίας της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης και της περιφέρειας το 1984 και την ψηφιακή αναπαραγωγή του αρχείου των μικροταινιών με χρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» το 2007, μέχρι σήμερα, η Βιβλιοθήκη παραμένει σταθερή στη δέσμευσή της για παροχή ανοικτής και ισότιμης πρόσβασης σε αναλογικούς και ψηφιακούς πόρους και υπηρεσίες. Σε αυτή την κατεύθυνση, το περιεχόμενο 3.500 περίπου τίτλων εφημερίδων και περιοδικών του 19ου και 20ού αιώνα, ελεύθερων από πνευματικά δικαιώματα, είναι ψηφιακά διαθέσιμο μέσω της ιστοσελίδας της Βιβλιοθήκης της Βουλής (https://library.parliament.gr/Ψηφιακή-Βιβλιοθήκη), ενώ από τον Ιούνιο του 2022 βρίσκεται σε εξέλιξη ένα ευρείας κλίμακας πρόγραμμα ψηφιοποίησης, ψηφιακής επεξεργασίας με οπτική αναγνώριση χαρακτήρων (OCR) και τεκμηρίωσης μεγάλου μέρους του βιβλιακού και αρχειακού αποθέματος της Βιβλιοθήκης, χρηματοδοτούμενο μέσω Ε.Σ.Π.Α., διά του οποίου θα κατασκευαστεί αποθετήριο με ενσωματωμένα εργαλεία θεματικής αναζήτησης στο ψηφιοποιημένο υλικό.

Μεταξύ των άλλων λειτουργιών της, η Συλλογή Ημερήσιου & Περιοδικού Τύπου αποτελεί πλούσια και ενδιαφέρουσα πηγή άντλησης τεκμηρίων για την πλαισίωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και των επετειακών εκθέσεων της Βιβλιοθήκης της Βουλής, δεδομένου ότι οι εφημερίδες και τα περιοδικά, συνδυάζοντας σημειωτικά τον λόγο με την εικόνα προκειμένου να επιτύχουν τη μέγιστη δυνατή διείσδυση στην κοινή γνώμη, εκφράζουν αντιλήψεις και καταγράφουν τον σφυγμό της επικαιρότητας κάθε εποχής. Η εν λόγω Συλλογή δεν θα μπορούσε, λοιπόν, να απουσιάζει από το πρόγραμμα δράσεων εξωστρέφειας της Βιβλιοθήκης με επίκεντρο την επέτειο 1922-2022.

Σε αυτό το πλαίσιο, η έκθεση «Το 1922 στον Τύπο», εκκινώντας από την κεντρική θέση που επέχει η Μικρασιατική Εκστρατεία και η Καταστροφή στις εφημερίδες της εποχής, συχνά απορροφώντας το σύνολο της αρθρογραφίας τους, αντλεί αντιπροσωπευτικά δείγματα από τον Τύπο των «χαμένων πατρίδων» (Κωνσταντινούπολης και Σμύρνης), από τον ελλαδικό (της πρωτεύουσας και της περιφέρειας), τον ομογενειακό (Αιγύπτου και Η.Π.Α.), αλλά και τον αλλόφωνο, δεδομένου του έντονου ενδιαφέροντος των διεθνών μέσων ενημέρωσης για τα τεκταινόμενα στην περιοχή (όπως εκφράστηκε π.χ. στις Η.Π.Α. και μέσω της συμβολής φιλανθρωπικών οργανώσεων, όπως ο Αμερικανικός Ερυθρός Σταυρός και το Ίδρυμα Περιθάλψεως Εγγύς Ανατολής (Near East Relief), για την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας και περίθαλψης στους πρόσφυγες). Επίσης, στην ύλη της Έκθεσης παρουσιάζονται ενδεικτικά κυριακάτικα αφιερώματα εφημερίδων με θέμα τον Ελληνισμό της Ανατολής, που καλύπτουν το κομμάτι της πρόσληψης ενός συλλογικού τραύματος, όπως η Μικρασιατική Καταστροφή, από τις μετέπειτα γενιές.
Μέσα από τα παρατιθέμενα τεκμήρια αναδεικνύεται ο πλούτος της σχετικής εκδοτικής παραγωγής, το δίκτυο των εκδοτών, δημοσιογράφων και λογίων που αρθρογραφούσαν σε αυτές, αλλά και το εύρος της περί το προσφυγικό θεματολογίας, όπως αποτυπώνεται σε μια ποικιλία σχετικών κειμενικών ειδών.

Ειδικότερα, πέρα από την αμιγώς ενημερωτική/ειδησεογραφική προσέγγιση των γεγονότων στα ρεπορτάζ και τις ανταποκρίσεις, η ανάγκη του απανταχού Ελληνισμού να εκτονώσει τον βουβό θρήνο μιας εθνικής καταστροφής μέσα από τις στήλες των εφημερίδων προβάλλεται με δραματικούς τίτλους όπως «Η τελευταία πράξις της τραγωδίας» (Πρωινή, 3.1.1922), «Άγριαι σφαγαί των Χριστιανών εν Σμύρνη υπό των Κεμαλικών» (Σκριπ, 2.9.1922), «Το ολοκαύτωμα της Σμύρνης» (Εθνος, 9.9.1922) και «Η Σμύρνη και ολόκληρος η Ιωνία παραδίδεται εις του δημίους της» (Εθνικός Κήρυξ, 9.9.1922)· μέσα από φωτογραφίες, όπως αυτή με εικονιζόμενους στρατιώτες και τίτλο «Τα Παλληκάρια μας και το πασχαλινό αρνί» (Νίκη, 3.4.1922), καθώς και το συγκλονιστικό φωτορεπορτάζ της γαλλικής εφημερίδας L'Illustration (30.9.1922) με τη φλεγόμενη Σμύρνη και τους επιβιβαζόμενους στις βάρκες πρόσφυγες, που αποτέλεσε και το εξώφυλλο του ανά χείρας Καταλόγου· μέσα από σκίτσα, όπως το παρατιθέμενο από την εφημερίδα Εμπρός (11.9.1922), με τον Έλληνα τσολιά ο οποίος πατά πάνω στον χάρτη της Θράκης και της Μικράς Ασίας με τίτλο «Εκδίκησιν!» και συνοδευτική λεζάντα «Όχι! Ποτέ την Θράκην! Και η Μικρά Ασία δική μας θα γίνει πάλιν!». Στα παραπάνω μπορούν να προστεθούν ειδικές στήλες με την επωνυμία «Προσφυγική

στήλη», «Ζητούνται», «Πληροφορίαι διά τους πρόσφυγας» κ.ά., στις οποίες δημοσιεύονταν δωρεάν αγγελίες για αναζήτηση συγγενών ή εργασίας ή οι εκκλήσεις για συγκέντρωση ειδών πρώτης ανάγκης, που αναδεικνύουν σημαντικές όψεις του προσφυγικού ζητήματος της εποχής, όπως είναι ο ξεριζωμός των Ελλήνων από τις πατρογονικές τους εστίες, η εγκατάστασή τους σε διάφορα μέρη της Ελλάδας και οι θεσμικές προσπάθειες αποκατάστασής τους, οι (συχνά άθλιες) συνθήκες διαβίωσής τους, οι σχέσεις τους με τους γηγενείς, αλλά και η διεθνής κινητοποίηση για την αντιμετώπιση των προσφυγικών ροών. Τέλος, αξιοσημείωτη είναι η μαχητική στάση του προσφυγικού Τύπου σε ό,τι αφορά την κριτική στις εφαρμοζόμενες πολιτικές αποκατάστασης και εν γένει στις διεκδικήσεις των προσφυγικών πληθυσμών: χαρακτηριστική είναι η αναφορά στην υψηλής κυκλοφορίας εφημερίδα ***Προσφυγικός Κόσμος*** (η κυκλοφορία της οποίας άρχισε τον Ιούνιο του 1927), που στο φύλλο 19 της 23ης Οκτωβρίου 1927 δημοσιεύει άρθρο με τίτλο «Ας δώσει το παράδειγμα ο Τύπος» και καλεί στις επάλξεις τους δημοσιογράφους: «Ό,τι δεν έχει συντελεσθεί για την επίλυση των ζητημάτων των προσφύγων (αποζημιώσεις δικαιούχων ανταλλαξίμων, αστική και αγροτική προσφυγική στέγαση), θα το κατορθώσουν πατριωτικοί δημοσιογράφοι εκπρόσωποι (Προσφυγικός Τύπος) ως υψηλό παράδειγμα αφοσίωσης έξω από ιδιοτελή σκοπό».

Θερμές ευχαριστίες αξίζουν στις επιμελήτριες της Έκθεσης και του συνοδευτικού Καταλόγου, κυρίες Ελένη Αντωναράκου, τ. Προϊσταμένη του Τμήματος Βιβλιοθήκης Πόλης & Συστημάτων Διαχείρισης Βιβλιοθήκης, και Έλλη Δρούλια, τ. Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Βιβλιοθήκης, για την επιλογή των τεκμηρίων, τη νοηματική διάρθρωσή τους σε θεματικές ενότητες και την κειμενική τους πλαισίωση, καθώς και στην κ. Ελένη Μουζουράκη, Προϊσταμένη του Τμήματος Βιβλιοθήκης Πόλης, για την οργανωτική επιμέλεια της Έκθεσης. Ένα εγκάρδιο «ευχαριστώ» ανήκει στις συναδέλφους του Τμήματος Διατήρησης & Συντήρησης Έντυπου Υλικού & Έργων Τέχνης για την επιμέλεια των εκτιθέμενων τεκμηρίων, και στους συναδέλφους του Τμήματος Βιβλιοθήκης Πόλης Γ. Ζανιά, Κ. Μάνου, Β. Νικολάου, Π. Πλιάτσικα και Γ. Σπινθουράκη για τη συνεισφορά τους. Πολλές ευχαριστίες στην Ολυμπιάδα Ησαΐα για την ευγενική παραχώρηση φωτογραφιών μελών της οικογένειάς της, που ήρθαν πρόσφυγες από τη Σμύρνη, και στην Αθηνά Συναρέλλη, που μας εμπιστεύθηκε οικογενειακά κειμήλια για τις ανάγκες της Έκθεσης. Τέλος, η έκδοση του Καταλόγου θα ήταν αδύνατη χωρίς την καθοριστική συμβολή των συναδέλφων της Διεύθυνσης Εκδόσεων & Εκτυπώσεων της Βουλής, τις οποίες και τους οποίους και ευχαριστούμε για την πάντοτε αγαστή συνεργασία.

Κλείνοντας, παραθέτω ένα απόσπασμα από χρονογράφημα που δημοσιεύτηκε την 1η Ιανουαρίου 1923 στην εφημερίδα Αμάλθεια, με τίτλο «Νύχτα δακρύων»: παραμονή Πρωτοχρονιάς, ένα μικρό προσφυγόπουλο λέει στη μητέρα του να το ξυπνήσει στις 12.00, όταν θα έλθει ο Άγιος Βασίλης. Η μάνα, στο άκουσμα της παιδικής επιθυμίας, «το εφίλησε πολύ, ως να φιλούσε επάνω στο μετάξι της παρειάς του όλους τους χαμένους ανθρώπους της, ένα γέρο πατέρα που εκάη μαζύ με το σπήτι του, τη μητέρα που απέθαναν εις την προκυμαία της Σμύρνης, τον άντρα που έμεινεν αιχμάλωτος, τον αδελφό που εσκοτώθη, τον εξάδελφο που εχάθη, τόσους χαμένους, τόσους διασκορπισμένους». Στο ερώτημα του παιδιού αν θα έρθει φέτος ο αγαπημένος Άγιος, η μητέρα αποκρίνεται: «Καθώς θα έρχεται από την Καισαρεία, δεν θα βρη τίποτε απολύτως από ό,τι έβλεπε τα περασμένα χρόνια. Θα μπαίνη σε χωριά ελληνικά και θα τα βρίσκη έρημα. Θα κτυπάη πόρτες και θα της βρίσκει κλεισμένες. Θα κυττάζει παράθυρα και θα τα βλέπη σκοτεινά. Θα ζητά ανθρώπους ολόγυρα από τα τραπέζια της Πρωτοχρονιάς, άνδρες, γυναίκες, μητέρες, και όλοι θα λείπουν. Θα ψάχη στα κρεββατάκια των μικρών παιδιών, θα θέλη να πιάση χεράκια, κεφαλάκια, μαγουλάκια, αλλά όλα τα κρεββάτια θα είνε άδεια, σαν τάφοι.»

Το τραύμα του ξεριζωμού διέκοψε με βάναυσο τρόπο την καθημερινότητα, τον κύκλο της ζωής και του χρόνου, προκαλώντας όχι μόνο «νύχτα δακρύων», αλλά ολόκληρη «ζωή δακρύων» σε πολλές οικογένειες προσφυγικής καταγωγής.

Η ζωή των Μικρασιατών προσφύγων δεν θα ήταν ποτέ ξανά η ίδια – η ζωή κανενός πρόσφυγα δεν είναι ξανά η ίδια.

Δρ Μαρία Καμηλάκη
Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Βιβλιοθήκης της Βουλής

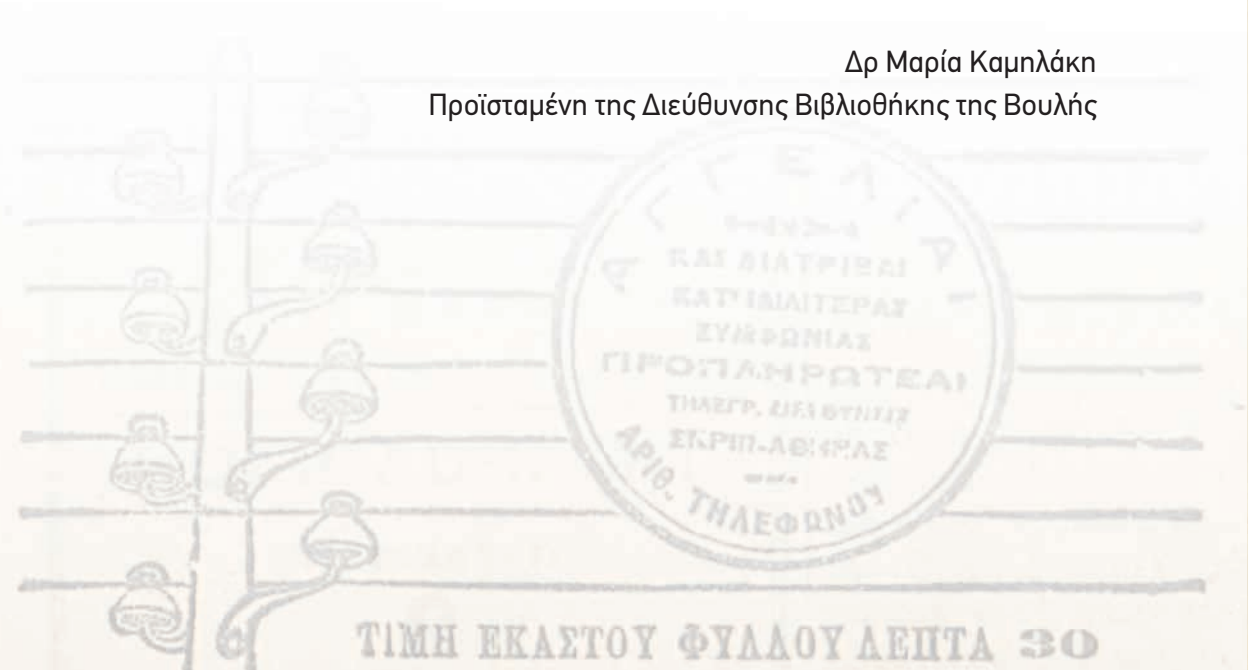

ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΑΜΑΛΘΕΙΑ
ΣΜΥΡΝΗΣ

ΕΤΟΣ ΚΒΟΥ. - ΑΡΙΘ. 19159

ΑΘΗΝΑΙ, ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1923

ΤΥΠΟΙΣ: ΠΑΝΑΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΟΥ 47

ΤΟ ΑΠΑΙΣΙΟΝ ΕΤΟΣ

[illegible]

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

[illegible]

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΝΥΚΤΑ ΔΑΚΡΥΩΝ

— Μαμά, ἠρώτησεν ἀπέψε τὸ μικρὸ προσφυγόπουλο τὴ μητέρα του. Θέλω στὴς δώδεκα νὰ μὲ ξυπνήσῃς.

Ἡ μητέρα τὸ ἐπῆρε στὴν ἀγκαλιά της, τὸ ἐχάϊδεψε τρυφερά, ὅπως χαϊδεύουν τὰ ἀνθρώπινα χέρια ὅταν εἶναι δυστυχισμένα, τὸ ἐφίλησε πολύ, ὡς νὰ φιλεῦσε ἐπάνω στὸ μετάξι τῆς παρειᾶς του ὅλους τοὺς χαμένους ἀνθρώπους της, ἕνα γέρο πατέρα ποῦ ἐκάη μαζὺ μὲ τὸ σπῆτί του, τὴ μητέρα ποῦ ἀπέθανεν εἰς τὴν προκυμαία τῆς Σμύρνης, τὸν ἄντρα ποῦ ἔμεινεν αἰχμάλωτος, τὸν ἀδελφὸ ποῦ ἐσκοτώθη, τὸν ἐξάδελφο ποῦ ἐχάθη, τόσους χαμένους, τόσους σκοτωμένους, τόσους διασκορπισμένους Θεέ μου. Καὶ ὅταν τὸ ἐχάϊδεψε, καὶ ἀφοῦ τὸ ἐφίλησε καὶ ἀφοῦ τὸ ἔσφιξε δυνατὰ στὴ ἀγκαλιά της, τοῦ ἀπήντησε:

— Καλό μου, χρυσό μου παιδί, γιατί θέλεις νὰ σὲ ξυπνήσω τὰ μεσάνυχτα; Ἂν καὶ εἶσαι ἀκόμη μικρούλης, ξέρεις ὅμως πολὺ καλὰ ὅτι ἐφέτος δὲ θὰ στρώσωμε τραπέζι, οὔτε θὰ κόψωμε τὴ Βασιλόπιτα.

— Τὸ ξέρω, ἐψιθύρισεν ὁ μικρός, ἐνῷ οἱ ὁλογάλανοι οὐρανοὶ τῶν ἀθῶων ματιῶν του ἐβούρκωναν σιγὰ-σιγά, ὅπως βουρκώνουν αἱ ἡμέραι τοῦ φθινοπώρου, ὅταν ἔρχονται τὰ πρῶτα σύννεφα.

Ἐμεσολάβησε σιωπή. Μητέρα καὶ παιδὶ ἔσφιγκαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον στὴν ἀγκαλιά του, τόσο γλυκά, τόσο τρυφερά, τόσο θερμά, ὅσο δὲ σφίγκονται οἱ ἐρωτευμένοι. Καὶ μέσα εἰς τὴν γαλανὴν, τὴν πένθιμον τοῦ κελιοῦ των, τώρα τὰ δάκρυα ἤρχισαν νὰ πέφτουν βαρειά, ὅπως πέφτουν ἡ πρῶτες στάλες τῆς βροχῆς ὅταν τελειώσῃ τὸ καλοκαίρι.

ΕΥΧΑΙ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1923

«Σμύρνη. Το μεγάλο καμπαναριό της Αγίας Φωτεινής».
Από: Levantine Heritage Foundation (www.levantineheritage.com)

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Τα γεγονότα του 1922 υπήρξαν καθοριστικά για την Ελλάδα και παραμένουν, έναν αιώνα αργότερα, βαθιά χαραγμένα στην εθνική συλλογική συνείδηση. Η έκθεση «Το 1922 στον Τύπο» επικεντρώνεται, μέσα από φύλλα εφημερίδων και περιοδικών, στο ιστορικό συμβάν της καταστροφής της Σμύρνης, το οποίο σηματοδότησε το τέλος της Μικρασιατικής Εκστρατείας και, συγχρόνως, το τέλος των προσδοκιών της Μεγάλης Ιδέας να συμπεριληφθούν ελληνικοί πληθυσμοί της Μικράς Ασίας εντός των ορίων του ελληνικού κράτους.

Η Έκθεση στοχεύει να προσφέρει μια γενική και παράλληλα παραστατική εικόνα της πλούσιας δημοσιογραφικής παραγωγής γύρω από τα δραματικά γεγονότα που έλαβαν χώρα το 1922. Δεν είναι λεπτομερής, ούτε εξαντλητική, καθώς οι τίτλοι εφημερίδων και περιοδικών ελληνικού ενδιαφέροντος (ελληνοτουρκικοί, ελληνογαλλικοί, καραμανλίδικοι, και άλλες περιπτώσεις) των δύο προηγούμενων αιώνων ξεπερνούν τους 360. Αντιπροσωπευτικά και αναγνωρίσιμα παραδείγματα ξεδιπλώνουν σφαιρικά την ειδησεογραφία με τη ζωντάνια της συγχρονίας. Συνεισφέρουν στις ανταποκρίσεις και την ενημέρωση ο ελλαδικός, ο μικρασιατικός, ο ομογενειακός και ο αλλόφωνος Τύπος. Τα τεκμήρια που παρουσιάζονται στην έκθεση ανήκουν αποκλειστικά στη Συλλογή Ημερήσιου και Περιοδικού Τύπου της Βιβλιοθήκης της Βουλής και το μεγαλύτερό τους μέρος είναι ψηφιοποιημένο και ανοικτά προσβάσιμο από την ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης της Βουλής. https://library.parliament.gr/

Η πρώτη ενότητα εισάγει την ελληνική παραγωγή όσον αφορά τον Τύπο στην Κωνσταντινούπολη και τη Σμύρνη κυρίως, όπου ο δείκτης εκδοτικής δραστηριότητας είναι υψηλός. Η δεύτερη επικεντρώνεται στον ελληνικό Τύπο της Σμύρνης. Η τρίτη αναφέρεται στον ελλαδικό Τύπο, της πρωτεύουσας και της περιφέρειας, με τη ματιά στραμμένη προς Ανατολάς. Η επόμενη ενότητα, η τέταρτη, συλλέγει πληροφορίες για τη διαχείριση της Εκστρατείας από τον Τύπο της ομογένειας (Αίγυπτος, Η.Π.Α.). Η πέμπτη ενότητα αντλεί αναφορές από τον αλλόφωνο Τύπο και, τέλος η έκτη ενότητα παρουσιάζει ενδεικτικά αφιερώματα της Καταστροφής της Σμύρνης και των «Χαμένων Πατρίδων».

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Χρυσούλα Αναγνωστοπούλου, *Ελληνίδες εκδότριες στην Οθωμανική Αυτοκρατορία (1887-1922)*, πρόλογος Κατερίνα Δαλακούρα, εκδόσεις Ασίνη, Αθήνα 2022.

- *Η επόμενη μέρα μετά την Καταστροφή,* Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο Καλαμαριά Θεσσαλονίκης 6 έως 9 Οκτωβρίου 2022, Δήμος Καλαμαριάς και Ιστορικό Αρχείο Προσφυγικού Ελληνισμού για τα 100 χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή.

- Ένωση Σμυρναίων - Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδος, *Ο ελληνικός Τύπος της Σμύρνης* (*1831-1922)*, κατάλογος έκθεσης, Αθήνα 2014.

- *Ελληνικός Τύπος 1784 έως σήμερα. Ιστορικές και θεωρητικές προσεγγίσεις*, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου Αθήνα, 23-25 Μαΐου 2002, επιμέλεια Λουκία Δρούλια, ΕΙΕ/ΙΝΕ, Αθήνα 2005.

- Παυλίνα Νάσιουτζικ, *Αμερικανικά οράματα στη Σμύρνη στον 19ο αιώνα: συνάντηση της αγγλοσαξωνικής σκέψης με την ελληνική*, Εστία, Αθήνα 2002.

- *Πεντακόσια Χρόνια Έντυπης Παράδοσης του Νέου Ελληνισμού (1499-1999),* επιμέλεια Κ. Σπ. Στάικος - Τ. Ε. Σκλαβενίτης, Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα 2000.

- Παναγιώτης Φ. Χριστόπουλος, *Εφημερίδες αποκείμενες στη Βιβλιοθήκη της Βουλής (1789-1970)*, Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων - ΕΙΕ/ΚΝΕ, Αθήνα 1994.

- Χρήστος Σωκρ. Σολομωνίδης, *Η δημοσιογραφία στη Σμύρνη (1821-1922)*, Αθήνα 1959.

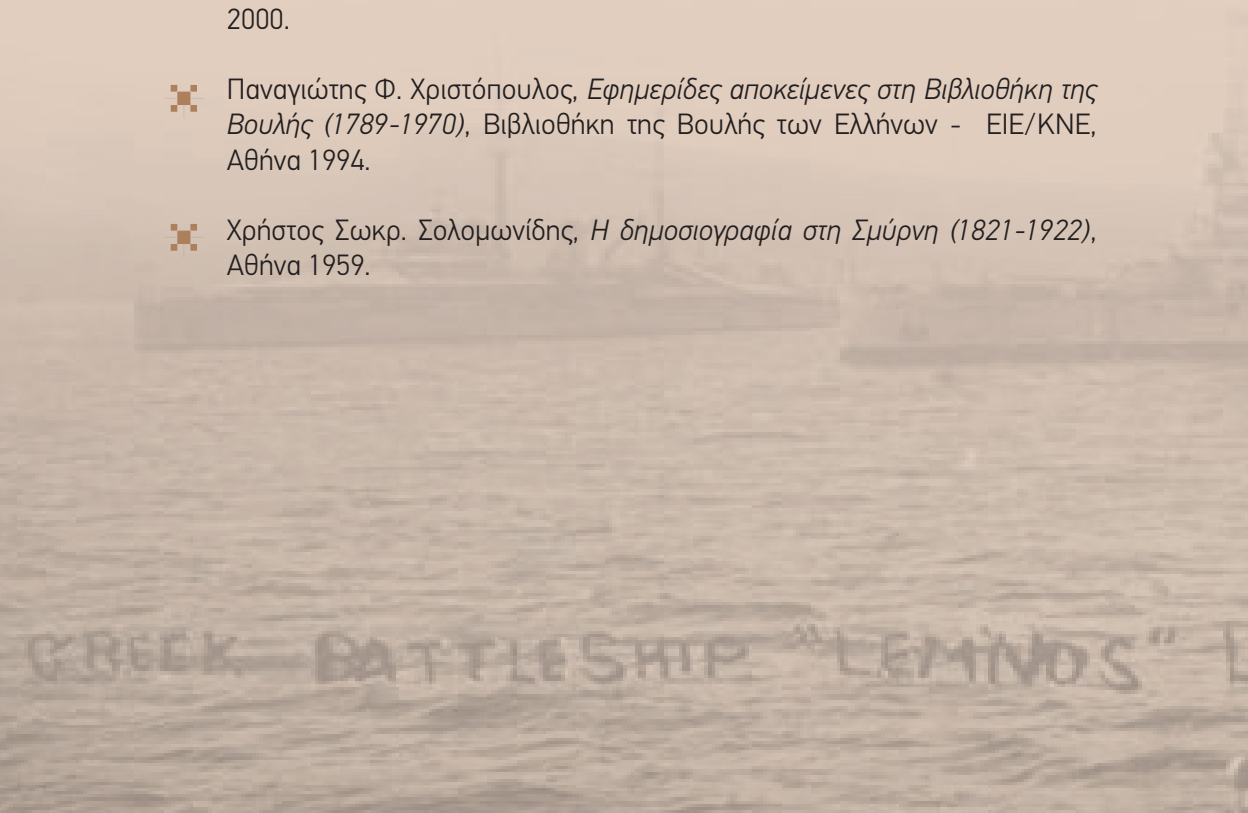

Από: Levantine Heritage Foundation (www.levantineheritage.com)

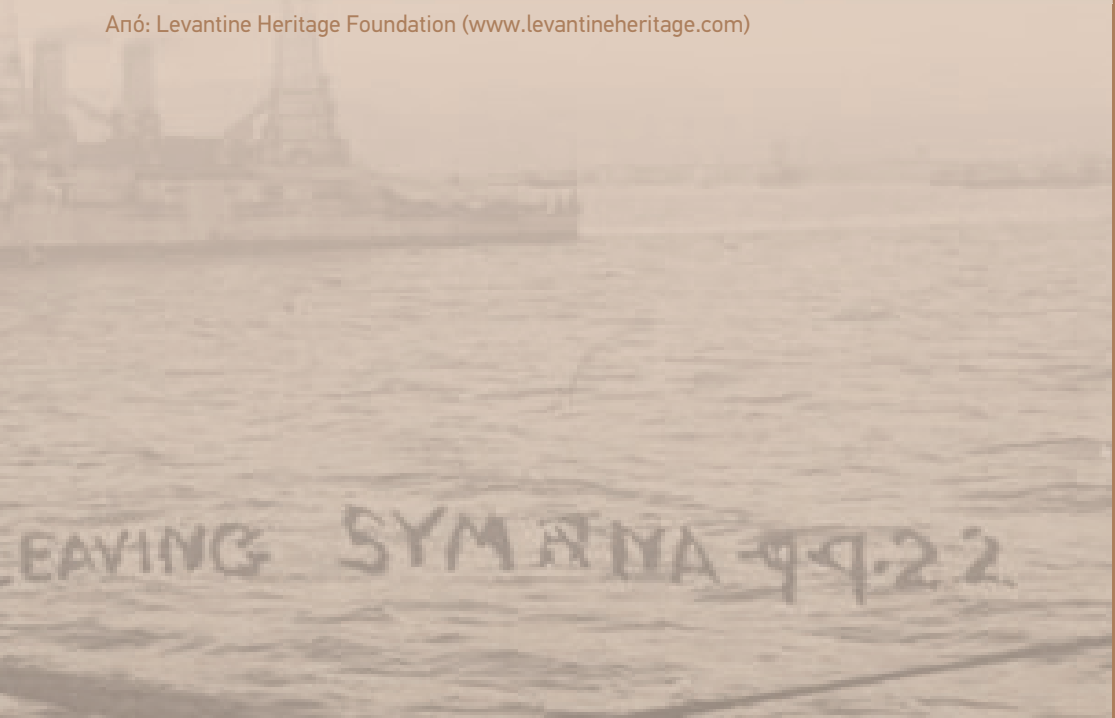

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1922

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΣΠ. Μ. ΣΙΜΟΣ

Διευθυντής: ΤΙΜ. ΣΤΑΦΟΠΟΥΛΟΣ

Γραφεῖα Λεωφόρος Πανεπιστημίου 13
Ἀριθμὸς τηλεφώνου 465

ΕΤΟΣ 32.· ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.· ΑΡΙΘ. 275

ΠΑΤ

ΦΑΥΛΟΚΡΑΤΑΙ, ΚΑΜΑΡΩΣΤΕ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΣΑ

Η ΕΛΛΑΣ ΤΟΥ 1910

(Ὅπως τὴν παρέλαβεν ὁ Βενιζέλος)

Ἔκτασις: 65.100 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.
Πληθυσμὸς: 4.700.000 κάτοικοι.

ΓΓ. ΣΗΜ. — Ἀνασταφῆτε τοὺς ὅρους τῆς ἐξελίξεως, καὶ θαυμάσατε τὴν ἐξέλιξιν τῆς Τουρκίας τὴν σαυτόχρονον, δι' ἣν χίλιον ἀριλαιερῶς εἰσγάσθησαν οἱ Μεκνοεμβριανοί !

Η ΕΛΛΑΣ ΤΟ

(Ὅπως τὴν ἐκληροδότησεν

Ἔκτασις.—Ἑλλάφη ἐκχωρηθέντα : 478.0
Ἑλλάφη κατακτηθέντα : 65 0
Τὸ ὅλον : 278.0
Πληθυσμός.—Ἑλλήνων ἐκχωρηθέντων : 6.800
Ἑλλήνων κατακτηθέντων : 1.600
Τὸ ὅλον : 8.400

Ἐντὸς 10 ἐτ

ΡΙΣ

Ἡ «Πατρὶς» κυκλοφορεῖ εὐρύτατα εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος, Ἤπειρον, Μακεδονίαν, Θράκην, Νήσους, Μικρασίαν καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐν Εὐρώπῃ, Ἀφρικῇ καὶ Ἀμερικῇ Ἑλληνικὰς παροικίας.

35.000
ΦΥΛΛΑ
ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

Ἡ «Πατρὶς» δέχεται ἐμπορικὰς διαφημίσεις καὶ ἀγγελίας κατὰ [illegible]ν καὶ κατ' ἀποκοπήν. Ὅλαι αἱ ἐμπορικαὶ καὶ χρηματιστηριακαὶ ἀγοραὶ Ἑλλάδος καὶ ἐξωτερικοῦ καθ' ἑκάστην διὰ τοῦ Ἀσυρμάτου.

ΟΥ 1920

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΔΙΑΔΟΧΟΥΣ ΤΟΥ)

000	τετραγωνικὰ	χιλιόμετρα
000	»	»
000	τετραγωνικὰ	χιλιόμετρα
,000	κάτοικοι	
,000	»	
,000	κάτοικοι.	

τῶν

Η ΕΛΛΑΣ ΤΟΥ 1922

(Ὅπως τὴν καθήντησαν οἱ Φαυλοκράται)

Ἔκτασις: 137.000 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.
Πληθυσμός: 5.200.000 κάτοικοι.

ΣΗΜ.— Τὸ ἔλλειμμα τοῦ πληθυσμοῦ καλύπτεται διὰ τοῦ ἑκατομμυρίου τῶν κατεσφαγμένων προσφύγων καὶ τῶν τρισχυρίων νεκρῶν μας!... Τοῦ ἔδάφους τὸ ψαλίδισμα πόθεν θὰ καλυφθῇ;...

Ἐντὸς 2 ἐτῶν

ΟΗΣ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ

1911

ΙΟΥΝΙΟΣ

1 Ιουνίου: Κυβέρνηση Ελευθερίου Βενιζέλου - Ψήφιση αναθεωρημένου Συντάγματος

1912

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

5 Οκτωβρίου: Α' Βαλκανικός Πόλεμος

26 Οκτωβρίου: Απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης

1913

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ

21 Φεβρουαρίου: Απελευθέρωση των Ιωαννίνων

2 Μαρτίου: Απελευθέρωση της Σάμου

5 Μαρτίου: Δολοφονία του Γεωργίου Α' - Στον θρόνο ανεβαίνει ο διάδοχος Κωνσταντίνος

ΜΑΪΟΣ

17 Μαΐου: Συνθήκη του Λονδίνου

ΙΟΥΝΙΟΣ

13 Ιουνίου: Β' Βαλκανικός Πόλεμος - Συνθήκη του Βουκουρεστίου

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

1 Νοεμβρίου: Συνθήκη των Αθηνών

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1 Δεκεμβρίου: Προσάρτηση της Κρήτης

1914

ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ

17 Μαΐου: Πρωτόκολλο της Κέρκυρας

28 Ιουνίου: Δολοφονία του αρχιδούκα της Αυστρίας Φραγκίσκου-Φερδινάνδου, διαδόχου της αυστροουγγρικής αυτοκρατορίας, στο Σεράγεβο

25 Ιουλίου: Α' Παγκόσμιος Πόλεμος

1915

Αρχή του Εθνικού Διχασμού

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

21 Φεβρουαρίου: Πρώτη παραίτηση κυβέρνησης Ελ. Βενιζέλου – Κυβέρνηση Δ. Γούναρη και προκήρυξη εκλογών

ΜΑΪΟΣ

31 Μαΐου: Εκλογική νίκη του κόμματος των Φιλελευθέρων

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

22 Σεπτεμβρίου: Δεύτερη παραίτηση κυβέρνησης Ελ. Βενιζέλου – Κυβέρνηση συνασπισμού με πρωθυπουργό τον Αλ. Ζαΐμη

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

5 Οκτωβρίου: Αποβίβαση συμμαχικών δυνάμεων στη Θεσσαλονίκη
22 Οκτωβρίου: Διάλυση της Βουλής και προκήρυξη εκλογών
25 Οκτωβρίου: Κυβέρνηση Στ. Σκουλούδη

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

6 Δεκεμβρίου: Εκλογές χωρίς τη συμμετοχή του κόμματος των Φιλελευθέρων – Εκλογική νίκη του Δ. Γούναρη – Παραμονή στην εξουσία της κυβέρνησης Στ. Σκουλούδη

1916

ΜΑΪΟΣ

22 Μαΐου: Η Θεσσαλονίκη σε κατάσταση πολιορκίας από συμμαχικά στρατεύματα – Μερικός αποκλεισμός των παραλίων της Ελλάδας

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

16 Αυγούστου: Κίνημα «Εθνικής Αμύνης» στη Θεσσαλονίκη
29 Αυγούστου: Παραίτηση κυβέρνησης Αλ. Ζαΐμη

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

3 Σεπτεμβρίου: Κυβέρνηση Ν. Καλογερόπουλου με διάρκεια 24 ημερών
26 Σεπτεμβρίου: Προσωρινή κυβέρνηση Θεσσαλονίκης από τον Ελ. Βενιζέλο
27 Σεπτεμβρίου: Κυβέρνηση του καθηγητή Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών Σπ. Λάμπρου

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

18 Νοεμβρίου: Απόβαση συμμαχικών δυνάμεων στο Φάληρο και τον Πειραιά

1917

ΜΑΪΟΣ

29 Μαΐου: Αναχώρηση του βασιλιά Κωνσταντίνου Α' – Ανάληψη καθηκόντων από τον διάδοχο Αλέξανδρο

ΙΟΥΝΙΟΣ

2 Ιουνίου: Άρση του αποκλεισμού του Πειραιά

13 Ιουνίου: Τρίτη κυβέρνηση Ελ. Βενιζέλου

15 Ιουνίου: Κήρυξη πολέμου στις Κεντρικές Δυνάμεις από τη νέα κυβέρνηση

ΙΟΥΛΙΟΣ

12 Ιουλίου: Αναβίωση της Βουλής της 31ης Μαΐου 1915 («Βουλή των Λαζάρων»)

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

25 Οκτωβρίου: Οκτωβριανή Επανάσταση

1918

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

17 Οκτωβρίου: Ανακωχή του Μούδρου

29 Οκτωβρίου: Τέλος Α' Παγκοσμίου Πολέμου

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

12 Νοεμβρίου: Είσοδος αγγλογαλλικών πλοίων στα Στενά με συμμετοχή ελληνικών δυνάμεων με το ελληνικό πολεμικό πλοίο «Αβέρωφ» - Διασυμμαχική κατοχή της Κωνσταντινούπολης

1919

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

5 Ιανουαρίου: Έναρξη του Συνεδρίου Ειρήνης στο Παρίσι

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

29 Απριλίου: Συμμαχική εντολή για κατάληψη της Σμύρνης από τον ελληνικό στρατό

ΜΑΪΟΣ

2 Μαΐου: Αποβίβαση στην προκυμαία της Σμύρνης του ελληνικού εκστρατευτικού σώματος

19 Μαΐου: Άφιξη του Αριστείδη Στεργιάδη ως Ύπατος Αρμοστής Σμύρνης

ΙΟΥΝΙΟΣ

8 Ιουνίου: Διακήρυξη της αντίστασης του τουρκικού λαού στις συμμαχικές αποφάσεις στο Πρωτόκολλο της Αμάσειας, με πρωτοβουλία του Κεμάλ Ατατούρκ

15 Ιουνίου: Συνθήκη των Βερσαλλιών με τη Γερμανία

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

28 Αυγούστου: Συνθήκη του Αγίου Γερμανού με την Αυστρία

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

14 Νοεμβρίου: Συνθήκη του Νειγύ με τη Βουλγαρία

1920

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

10 Ιανουαρίου: Ίδρυση της «Κοινωνίας των Εθνών»

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

15 Φεβρουαρίου: Μεταφορά του Ελληνικού Στρατηγείου από τη Θεσσαλονίκη στη Σμύρνη

ΙΟΥΝΙΟΣ

Ελληνική προέλαση στη Μικρά Ασία

25 Ιουνίου: Κατάληψη της Προύσας

ΙΟΥΛΙΟΣ

12 Ιουλίου: Κατάληψη της Αδριανούπολης με εντολή των συμμάχων

28 Ιουλίου: Συνθήκη των Σεβρών

30 Ιουλίου: Απόπειρα δολοφονίας του Ελ. Βενιζέλου στον σιδηροδρομικό σταθμό της Λυών

31 Ιουλίου: Ταραχές στην Αθήνα – Δολοφονία του Ίωνα Δραγούμη

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

10 Σεπτεμβρίου: Παραίτηση Ελ. Βενιζέλου και προκήρυξη εκλογών

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

12 Οκτωβρίου: Θάνατος του βασιλιά Αλέξανδρου Α’

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

1 Νοεμβρίου: Εκλογική ήττα του Ελ. Βενιζέλου – Κυβέρνηση Δ. Ράλλη

22 Νοεμβρίου: Δημοψήφισμα για την επάνοδο του βασιλιά Κωνσταντίνου Α'

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

6 Δεκεμβρίου: Επιστροφή του βασιλιά Κωνσταντίνου Α'

22 Δεκεμβρίου: Παραίτηση του αρχιστράτηγου Λ. Παρασκευόπουλου – Αρχηγός της Ελληνικής Στρατιάς της Μικράς Ασίας ο στρατηγός Παπούλας

1921

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Διασυμμαχική Διάσκεψη του Λονδίνου για το Μικρασιατικό

21 Ιανουαρίου: Παραίτηση κυβέρνησης Δ. Ράλλη - Κυβέρνηση Ν. Καλογερόπουλου

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

8 Φεβρουαρίου: Απόρριψη της συμβιβαστικής πρότασης της Διάσκεψης του Λονδίνου

ΜΑΡΤΙΟΣ

15 Μαρτίου: Σύγκρουση του Γ' Σώματος Στρατού με τουρκικές δυνάμεις στο Εσκί Σεχίρ

26 Μαρτίου: Κυβέρνηση Δημητρίου Γούναρη

ΜΑΙΟΣ

29 Μαΐου: Μετάβαση βασιλιά και κυβέρνησης στη Σμύρνη – Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος αρχηγός του στρατεύματος

ΙΟΥΝΙΟΣ

12 Ιουνίου: Απόρριψη νέας συμβιβαστικής πρότασης από την κυβέρνηση Δ. Γούναρη

29 Ιουνίου: Μεγάλη θερινή επίθεση της Στρατιάς της Μ. Ασίας

ΙΟΥΛΙΟΣ

8 Ιουλίου: Μάχη και κατάληψη του Εσκί Σεχίρ

15 Ιουλίου: Απόφαση εκστρατείας προς την Άγκυρα

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

1-10 Αυγούστου: Δεύτερη φάση εαρινής επίθεσης - Πορεία προς τον Σαγγάριο

10-29 Αυγούστου: Μάχη του Σαγγάριου

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

17-25 Σεπτεμβρίου: Απόκρουση από τον ελληνικό στρατό της τουρκικής επίθεσης στο Αφιόν Καραχισάρ

1922

Ανακοπή της ελληνικής προέλασης στη Μικρά Ασία

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

2-15 Φεβρουαρίου: Αποτυχία κυβέρνησης Δ. Γούναρη για εξεύρεση δανείου

ΜΑΡΤΙΟΣ

Διασυμμαχική Διάσκεψη στο Παρίσι για πρόταση ανακωχής και προετοιμασία Συνεδρίου Ειρήνης

ΜΑΪΟΣ

23 Μαΐου: Ο αντιστράτηγος Γ. Χατζηανέστης στην αρχιστρατηγία της Στρατιάς Μ. Ασίας

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

13-15 Αυγούστου: Τουρκική επίθεση στο Αφιόν Καραχισάρ – Διάσπαση του ελληνικού μετώπου

26 Αυγούστου: Αποχώρηση ελληνικών στρατευμάτων και του Ύπατου Αρμοστή Σμύρνης Α. Στεργιάδη

27 Αυγούστου: Είσοδος τουρκικών στρατευμάτων στη Σμύρνη - Σφαγές χριστιανικών πληθυσμών και μαρτυρικός θάνατος του μητροπολίτη Χρυσόστομου Σμύρνης

28 Αυγούστου: Κυβέρνηση Ν. Τριανταφυλλάκου

31 Αυγούστου: Η Σμύρνη λεηλατείται και παραδίδεται στις φλόγες

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

5 Σεπτεμβρίου: Διωγμοί και σφαγές Ελλήνων της Μ. Ασίας και του Πόντου

11-12 Σεπτεμβρίου: Επανάσταση Ν. Πλαστήρα και Στ. Γονατά στη Χίο και τη Μυτιλήνη

14 Σεπτεμβρίου: Παραίτηση του βασιλιά Κωνσταντίνου Α' υπέρ του διαδόχου Γεωργίου

29 Σεπτεμβρίου: Ανάρρηση στον θρόνο του Γεωργίου Β'

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

11 Οκτωβρίου: Υπογραφή συνθήκης ανακωχής στα Μουδανιά -

Αποχώρηση πληθυσμών και στρατευμάτων από την ανατολική όχθη του Έβρου

12 Οκτωβρίου: Σύσταση Έκτακτου Στρατοδικείου

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

1-15 Νοεμβρίου: Δίκη και εκτέλεση των Έξι

3 Νοεμβρίου: Ίδρυση Ταμείου Περιθάλψεως Προσφύγων (Ν.Π.Δ.Δ.)

11 Νοεμβρίου: Εκκένωση 25.000 κατοίκων της Καλλίπολης

12 Νοεμβρίου: Παράδοση της Ανατολικής Θράκης

1923

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

30 Ιανουαρίου: Ελληνοτουρκική Σύμβαση υποχρεωτικής ανταλλαγής πληθυσμών

ΜΑΡΤΙΟΣ

1 Μαρτίου: Εισαγωγή του νέου ημερολογίου (γρηγοριανό)

ΙΟΥΛΙΟΣ

24 Ιουλίου: Υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

13 Αυγούστου: Πρόεδρος της Τουρκικής Δημοκρατίας ο Κεμάλ Ατατούρκ

29 Σεπτεμβρίου: Ίδρυση Επιτροπής Αποκαταστάσεως Προσφύγων με έδρα την Αθήνα

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

5 Οκτωβρίου: Λειτουργία Μικτής Επιτροπής Ανταλλαγής Πληθυσμών στην Κωνσταντινούπολη

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

16 Δεκεμβρίου: Εκλογική νίκη του κόμματος των Φιλελευθέρων

19 Δεκεμβρίου: Απομάκρυνση του βασιλιά Γεωργίου Β' - Ο ναύαρχος Π. Κουντουριώτης αντιβασιλέας

1924

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

4-11 Ιανουαρίου: Επιστροφή του Ελ. Βενιζέλου στην Ελλάδα - Κυβέρνηση Φιλελευθέρων με προσωρινό πρωθυπουργό τον Ελ. Βενιζέλο

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

6 Φεβρουαρίου: Ορκωμοσία κυβέρνησης Γ. Καφαντάρη

ΜΑΡΤΙΟΣ

12 Μαρτίου: Κυβέρνηση Αλ. Παπαναστασίου

24 Μαρτίου: Ανακήρυξη της Αβασίλευτης Δημοκρατίας - Ο ναύαρχος Παύλος Κουντουριώτης προσωρινός πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

13 Απριλίου: Πολιτειακό δημοψήφισμα υπέρ της αβασίλευτης δημοκρατίας

ΜΑΙΟΣ

3 Μαΐου: Σύσταση Γενικής Διεύθυνσης Ανταλλαγής Πληθυσμών

«Η ξύλινη γέφυρα του Γαλατά στην Κωνσταντινούπολη».
Από: Ακύλας Μήλλας, *Πέρα. Το Σταυροδρόμι της Ρωμιοσύνης*, εκδ. Μίλητος, Αθήνα 2006
Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία

Ο ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ «ΧΑΜΕΝΩΝ ΠΑΤΡΙΔΩΝ», 19ος & 20ός αι.

Η άνθηση του Ελληνισμού της Ανατολής αποτυπώνεται ανάγλυφα στο εκδοτικό πεδίο και την κυκλοφορία εφημερίδων και περιοδικών. Καταγράφονται στην Κωνσταντινούπολη περίπου 170 τίτλοι εφημερίδων από τους οποίους οι 38 ανήκουν στον 19ο αιώνα. Δύο κυκλοφόρησαν στο πέρασμα μεταξύ των δύο αιώνων και οι υπόλοιπες βγήκαν τον 20ό αιώνα. Σημαντικός αριθμός των κωνσταντινουπολίτικων εφημερίδων εξακολούθησε τη διακίνησή του και μετά το 1922. Στο πέρασμα του χρόνου ακολουθώντας μια φθίνουσα πορεία, αραίωσαν οι ελληνικοί τίτλοι, όπως συνέβη και με τον Τύπο άλλων εθνικών κοινοτήτων που διαβιούσαν στην επικράτεια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και την Τουρκία.

Συγχρόνως, τους δύο περασμένους αιώνες κοντά στις αμιγώς ελληνόφωνες εφημερίδες είδαν το φως και ποικίλες άλλες περιπτώσεις, οι οποίες είτε εξυπηρετούσαν πολιτικούς σκοπούς είτε αποτύπωναν και διατηρούσαν πιο σύνθετες εθνικές συνειδήσεις. Απογράφονται τρεις σε ελληνική και γαλλική γλώσσα, τρεις στην ελληνική και τουρκική γλώσσα, μία στην ελληνική και βουλγαρική, τέσσερις πολύγλωσσες και δέκα καραμανλίδικες.

Ο ελληνικός Τύπος της Πόλης υπήρξε κατά κανόνα βραχύβιος. Είχε να αντιμετωπίσει σειρά δυσκολιών. 78 περιοδικά έντυπα συμπλήρωσαν ένα έτος. Κατά τον 19ο αιώνα, 14 τίτλοι δεν κατάφεραν να μπουν στον δεύτερο χρόνο και 50 έκλεισαν μετά από δύο έως και τρία χρόνια κυκλοφορίας. Στον επόμενο αιώνα, τον εικοστό, 55 τίτλοι δεν έσπασαν το φράγμα του ενός χρόνου. Σύντομο ήταν και το πέρασμα των ελληνοτουρκικών εφημερίδων, της ελληνοβουλγαρικής και δύο από τις πολύγλωσσες. Ξεχώρισαν ο *Τηλέγραφος του Βοσπόρου*, ο ημερήσιος *Νεολόγος Κωνσταντινουπόλεως*, η *Βυζαντίς*, *Εφημερίς Πολιτική*, *Φιλολογική και Οικονομική*, ο εβδομαδιαίος *Ανατολικός Αστήρ*, *Εφημερίς Φιλολογική*, *Εκκλησιαστική και της Δημοσίας Εκπαιδεύσεως* και η *Απογευματινή,* που έφτασε έως τις μέρες μας.

Σύμφωνα με πρόσφατες έρευνες, στην Κωνσταντινούπολη αξιοσημείωτος αριθμός Ελληνίδων εξασκούσαν τη δημοσιογραφία, διεύθυναν ή και εξέδιδαν περιοδικό Τύπο, ήδη από το 1845, που διακινούνταν στην Πόλη και τα περίχωρά της, καθώς και σε άλλες πόλεις της Μικράς Ασίας.

Ελληνικές εφημερίδες κυκλοφορούσαν και σε άλλα μέρη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και της Τουρκίας. Στην Τραπεζούντα έβγαιναν οι *Επιθεώρησις*, *Εύξεινος Πόντος*, *Οι Κομηνοί*, *Φάρος της Ανατολής*, στην Αδριανούπολη *ο Έβρος*, στην Αμισσό η πολύγλωσση *Αυτόνομος*, στις Κυδωνιές το φιλολογικό περιοδικό *Αιολικός Αστήρ*, *ο Κήρυξ*, *ο Κυδωνιάτικος Αστήρ*.

Η Συλλογή Ημερήσιου και Περιοδικού Τύπου της Βιβλιοθήκης της Βουλής έχει διασώσει περιοδικό Τύπο των ελληνικών κοινοτήτων, σωματείων και οργανώσεων της καθ' ήμάς Ανατολής.

ΝΕΟΛΟΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΠΡΩΤΗ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ΕΙΡΗΝΗ

ΤΟΡΔΙΟΝ

ΝΕΑ ΙΣΦΑΙΡΑ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗΝ ΕΙΝΑΙ ΝΕΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟΝ ΛΑΥΤΑΟΝ ΝΑ ΜΗ ΠΕΡΙΠΛΑΚΗ ΚΑΙ Η ΕΥΡΩΠΗ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΙΤΑΛΟΓΕΡΜΑΝΙΚΗΝ ΣΥΜΦΩΝΙΑΝ

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΔΑΙ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΚ ΚΑΦΕΛΛΑΣ

Νεολόγος Κωνσταντινουπόλεως, 5 Ιανουαρίου 1927

Μετά την απέλαση του εκδότη της εφημερίδας Σ. Βουτυρά από την Τουρκία αυτή κυκλοφόρησε για ένα διάστημα και από την Αθήνα. Το οριστικό τέλος της κυκλοφορίας της συντελέστηκε το 1923. Το 1925 ο Αλ. Σ. Βουτυράς εξέδιδε στη Θεσσαλονίκη την εφημερίδα *Νεολόγος Κωνσταντινουπόλεως* ως συνέχεια.

Εμπρός Σατυρικόν, Μεφιστοφελικόν. Εφημερίς πολιτικής και φιλολογικής σάτυρας εκδιδομένη καθ' εβδομάδα εν Κωνσταντινουπόλει υπό Κ. Γ. Μακρίδου, 29 Αυγούστου 1920.
Ο Κ. Γ. Μακρίδης υπέγραφε ως Μεφιστοφελής στο *Εμπρός* που κυκλοφόρησε τα χρόνια 1908 - [1920].

«Σμύρνη. Μέγα Ξενοδοχείον Χουκ», ανώνυμος, π.1900.
Rijksmuseum, Netherlands – Public Domain
https://www.europeana.eu/item/90402/RP_F_F01141_BQ

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

Στη Σμύρνη, σε συνθήκες κατάκτησης, ο ελληνικός Τύπος γνώρισε άνθηση, με όρους τόσο ποσοτικούς όσο και ποιοτικούς. Η παραγωγή περιοδικού Τύπου αριθμούσε 135 έντυπα, τα οποία διεύθυναν και με τα οποία συνεργάζονταν ευρύτατης μόρφωσης εκδότες, δημοσιογράφοι και λόγιοι.

Ουσιαστικά πρώτη ελληνική εφημερίδα της Σμύρνης μετά την ίδρυση του ελληνικού νεοσύστατου κράτους, υπήρξε η εβδομαδιαία *Μνημοσύνη* (1831-1833), από τον διευθυντή της Ευαγγελικής Σχολής, Αβράμιο Ομηρόλη. Πολλοί ήταν οι εκδότες, συντάκτες και δημοσιογράφοι εφημερίδων της Σμύρνης από το 1831 έως την μεγάλη πυρκαγιά του 1845, που την κατέκαψε και ανάγκασε τους πληθυσμούς να την εγκαταλείψουν για να σωθούν. Μεταξύ τους συγκαταλέγονται οι Ευαγγελινός Μισαηλίδης (Κούλα Φιλαδέλφειας 1820 - Κωνσταντινούπολη 1890), Μηνάς Χαμουδόπουλος (Σμύρνη 1843 - Ντιάμπακιρ 1908), ο αδελφός του Χρήστος και ο γιος του Αντώνιος, Γρηγόριος Καρύδης, Ευριπίδης Σεκιάρης (Σμύρνη 1846 - 1909) και ο γαμπρός του Νικόλαος Σηφάκης, Μιλτιάδης Σεϊζάνης (Σμύρνη 1848 - Αθήνα 1930), Παντελής Καψής (Αγία Παρασκευή Ερυθραίας 1883 - Αθήνα 1963), Νικόλαος Τσουρουκτσόγλου και ο γιος του Ιωάννης, Γεώργιος Ι. Αναστασιάδης (Βατούσα Λέσβου 1874 - Αθήνα 1971), Λέανδρος Κοκκινίδης (Σμύρνη 1872 - Αθήνα 1955), Δημήτρης Κοτζαμάνης, Δημήτρης Λιγνάδης, Νέστωρ Λάσκαρης (Τρίπολη 1884 - Αθήνα 1962) και πολλοί άλλοι.

Ο μακροβιότερος τίτλος, με 85 χρόνια κυκλοφορίας, ήταν η *Αμάλθεια* που εμφανίστηκε τον Αύγουστο 1838 ως εβδομαδιαία εφημερίδα, υπό την ιδιοκτησία του Ι. Σαμιωτάκη. Στο μακρύ διάστημα κυκλοφορίας της άλλαξε χέρια. Το 1870 μετατράπηκε σε δισεβδομαδιαία, το 1880 έβγαινε πέντε φορές την εβδομάδα και από το 1881, που περιήλθε στην ιδιοκτησία του Σωκράτη Σολομωνίδη και του Γεωργίου Υπερίδη, έγινε ημερήσια. Ο Σωκράτης Σολομωνίδης (Σμύρνη 1897 - Αθήνα 1976) υπήρξε εξέχουσα μορφή της σμυρναίικης κοινωνίας με σημαίνουσα παρουσία στα δημοσιογραφικά πράγματα και τα κοινά.

Ενδεικτικά ορισμένοι τίτλοι εφημερίδων και περιοδικών που κυκλοφορούσαν στη Σμύρνη τη χρονιά της φυγής ήταν η καθημερινή πρωινή εφημερίδα **ο** *Κόσμος*, **η** *Νέα Ζωή*, **το** *Θάρρος*, η εθνική εφημερίς *Πατρίς*, **ο** *Τηλέγραφος Σμύρνης*, η καθημερινή εσπερινή *Εστία Σμύρνης*.

Η Συλλογή Ημερήσιου και Περιοδικού Τύπου της Βιβλιοθήκης της Βουλής φυλάσσει 27 ελληνικούς τίτλους σμυρναίικων εφημερίδων και περιοδικών και δύο γαλλόφωνων εκδόσεων.

«Σμύρνη, η προκυμαία».
Rijksmuseum, Netherlands – Public Domain
https://www.europeana.eu/item/90402/RP_F_1997_30_47

ΣΜΥΡΝΙΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

Σωκράτης Σολομωνίδης
(Σμύρνη 1897 - Αθήνα 1976)

Γεώργιος Υπερείδης
(1859 - 1939)

Μηνάς Χαμουδόπουλος
(Σμύρνη 1943 - Ντιάμπακιρ 1908

Νικόλαος Σηφάκης,
(Σμύρνη 1897 - Αθήνα 1976) από; Κ. Σκόκος,
Εθνικόν Ημερολόγιον, Αθήνα 1908, σ. 187

Ευριπίδης Σεκιάρης
(Σμύρνη 1848-Συμύρνη 1904) από; Κ. Σκόκος,
Εθνικόν Ημερολόγιον, Αθήνα 1904, σ. 205

Οι εικόνες του Ν. Σηφάκη και του Ε. Σεκιάρη προέρχονται από τη συλλογή *Εικονιστική Προσωπογραφία* (επιστημονικός υπεύθυνος Τρ. Σκλαβενίτης), *Ψηφιακός Θησαυρός Ελληνικής Ιστορίας και Πολιτισμού Πανδέκτης, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών/Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών*.

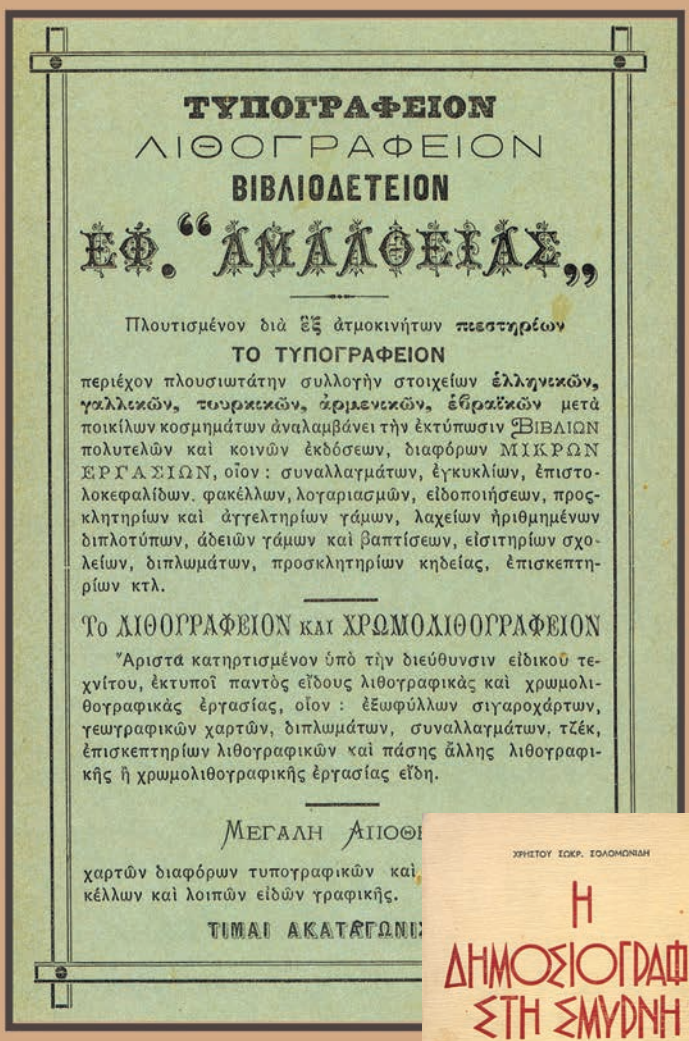

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΛΙΘΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ
ΕΦ. "ΑΜΑΛΘΕΙΑΣ"

Πλουτισμένον διὰ ἓξ ἀτμοκινήτων πιεστηρίων
ΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
περιέχον πλουσιωτάτην συλλογὴν στοιχείων ἑλληνικῶν, γαλλικῶν, τουρκικῶν, ἀρμενικῶν, ἑβραϊκῶν μετὰ ποικίλων κοσμημάτων ἀναλαμβάνει τὴν ἐκτύπωσιν ΒΙΒΛΙΩΝ πολυτελῶν καὶ κοινῶν ἐκδόσεων, διαφόρων ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ, οἷον: συναλλαγμάτων, ἐγκυκλίων, ἐπιστολοκεφαλίδων. φακέλλων, λογαριασμῶν, εἰδοποιήσεων, προσκλητηρίων καὶ ἀγγελτηρίων γάμων, λαχείων ἠριθμημένων διπλοτύπων, ἀδειῶν γάμων καὶ βαπτίσεων, εἰσιτηρίων σχολείων, διπλωμάτων, προσκλητηρίων κηδείας, ἐπισκεπτηρίων κτλ.

Το ΛΙΘΟΓΡΑΦΕΙΟΝ και ΧΡΩΜΟΛΙΘΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

Ἄριστα κατηρτισμένον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν εἰδικοῦ τεχνίτου, ἐκτυποῖ παντὸς εἴδους λιθογραφικὰς καὶ χρωμολιθογραφικὰς ἐργασίας, οἷον: ἐξωφύλλων σιγαροχάρτων, γεωγραφικῶν χαρτῶν, διπλωμάτων, συναλλαγμάτων, τζέκ, ἐπισκεπτηρίων λιθογραφικῶν καὶ πάσης ἄλλης λιθογραφικῆς ἢ χρωμολιθογραφικῆς ἐργασίας εἴδη.

ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΘΗ

χαρτῶν διαφόρων τυπογραφικῶν καὶ
κέλλων καὶ λοιπῶν εἰδῶν γραφικῆς.

ΤΙΜΑΙ ΑΚΑΤΑΓΩΝΙ

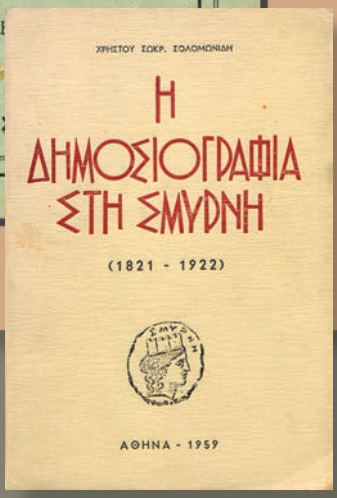

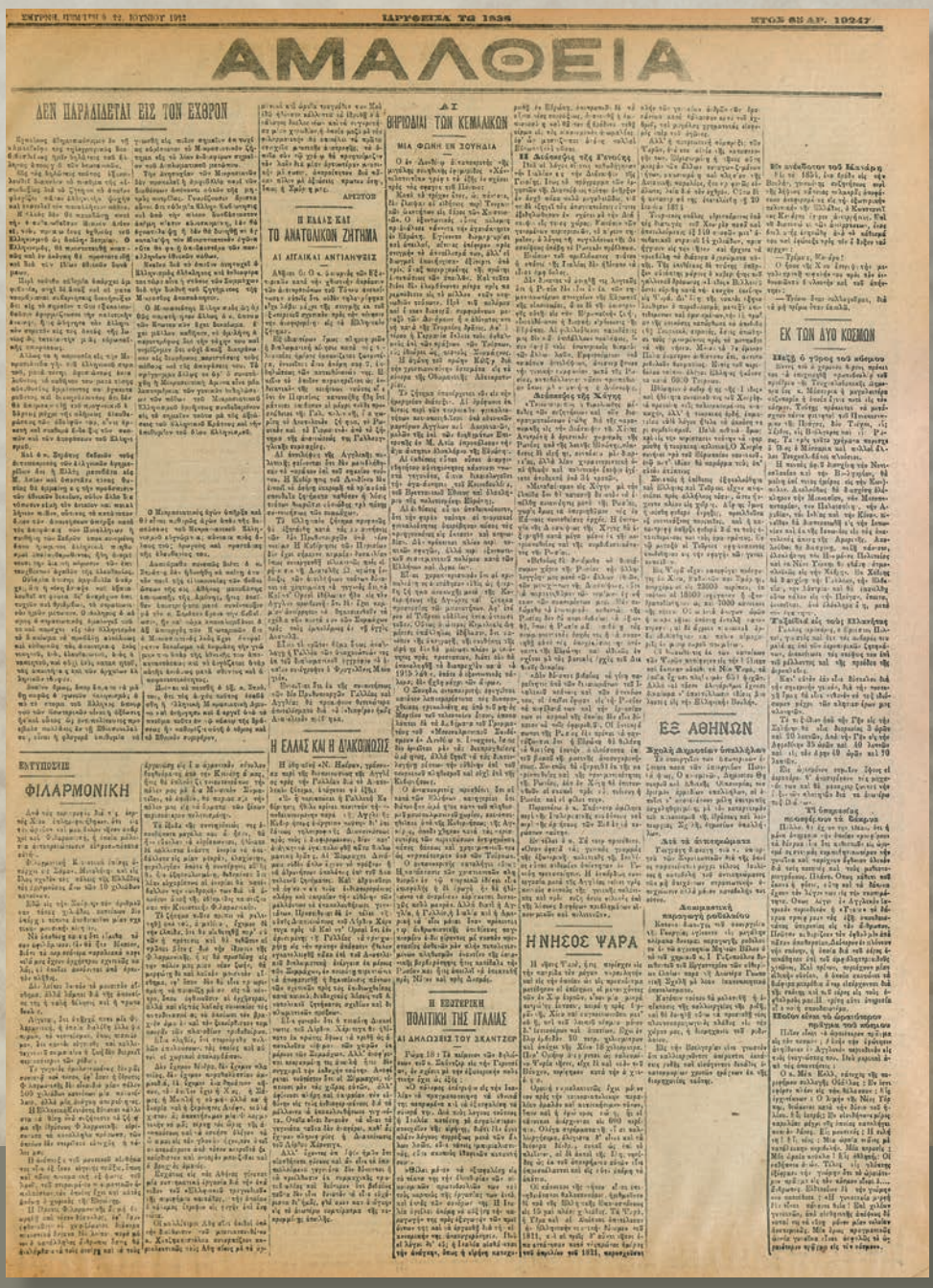

ΣΜΥΡΝΗ, ΠΕΜΠΤΗ 9 22. ΙΟΥΝΙΟΥ 1922 ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΟ 1888 ΕΤΟΣ 35 ΑΡ. 10247

ΑΜΑΛΘΕΙΑ

ΔΕΝ ΠΑΡΑΔΙΔΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΧΘΡΟΝ

ΑΙ ΦΙΦΟΒΑΙΑΙ ΤΩΝ ΚΕΜΑΛΙΚΩΝ

ΜΙΑ ΦΩΝΗ ΕΚ ΣΟΥΛΙΑΣ

Η ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

ΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΔΗΨΕΩΣ

Η ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ Η ΔΥΑΚΩΝΩΣΙΣ

ΕΚ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΟΣΜΩΝ

ΕΣ ΑΘΗΝΩΝ

Η ΝΗΣΟΣ ΨΑΡΑ

Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

ΑΙ ΑΗΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΚΑΝΤΖΕΡ

ΕΝΤΥΠΩΣΙΣ

ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ

Αμάλθεια, 9/22 Ιουνίου 1922

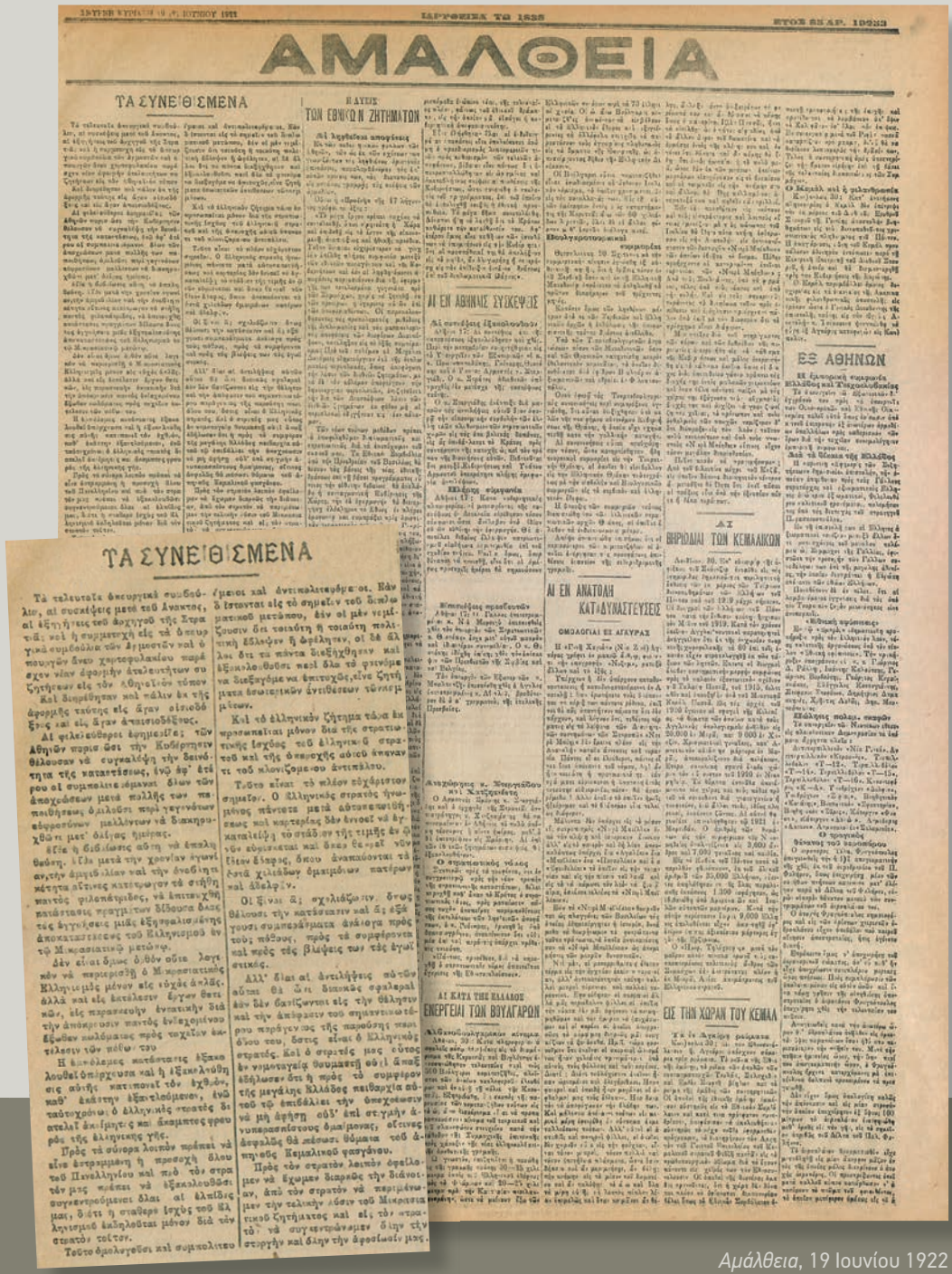

ΕΒΔΟΜΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 19 Μ. ΙΟΥΝΙΟΥ 1922 — ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΟ 1835 — ΕΤΟΣ 88 ΑΡ. 19223

ΑΜΑΛΘΕΙΑ

ΤΑ ΣΥΝΕΙΘΙΣΜΕΝΑ

Τα τελευταία δικαιοκρατικά συνδυασμένα και δυναμοκρατία κ. Βενιζέλου, αι συσκήψεις μετά τοῦ Ἀνακτος, ἡ ἀξιωτήρεις τοῦ ἀοχγτοῦ τῆς Ἑπτανησίας, καὶ ἡ συμπεπτωμένη εἰς τὰ ὅπερ γικὰ συμβόλαια τῶν ἀρμοστῶν καὶ ὁ πουγὼν ἄνευ χρηματοδοτικοῦ παρὰ σχεν νἐν ἀφορμὴν ἀπαλευτήτων συζητήσεις εἰς τὸν Ἀθηνεϊκὸν τόπον

Καὶ διαμείνωμεν καὶ «ἄλιν ἐκ τῆς ἀφορμῆς ταύτης εἰς ἄριον οἰκοδόμ ξυς καὶ εἰς ἄριον ἀνασυσδέδεμος.

Αἱ φιλελεύθεροι ἀνημεμεῖς; τῶν Ἀθηνῶν νομιζουσι ὅτι τὴν Κυβέρνησιν θέλουσιν νὰ συγκαλέψῃ τὴν δεινότητα τῆς κατεστάσεως, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου οἱ συμπολῖται ἰσμανοι ἐκεῖνοι τῶν ἀποχεόσεων μετὰ πολλῆς τῶν παποιθήσεως ἀκλιδοῦσι περὶ γεγονόνων ἀφροστῶν μελλόντων νὰ διακηρυχθῶν μετ' ὀλίγας ἡμέρας.

Εἶτε ἡ ἀδιδοῦς αὕτη νὰ ἐκκλαῦθῶσῃ. Ἐἶν μετὰ τὴν χρονίαν ἀγωνίαν ἀμφιβολίαν καὶ τὴν ἀνοδίαν τὴν πάντα ἀτινες κατεφωγον τὰ σκῆνῆ πάντοῦ φιλοπεφιεδες, νὰ ἀπεκχθῇ κατάστασις πραγμάτων δίδουσα δλας τὰς ἀγγόκοιας μιᾶς ἐξηγεπαλεσμένης ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν τῷ Μικρασιατικῷ μετόκῳ.

Δὲν εἶναι δμως ὁ,δὸν οὔτε λογικὸν νὰ περιορισθῇ ὁ Μικρασιατικὸς Ἑλληνισμὸς μένον εἰς τὰς ἀλλὰς, ἀλλὰ καὶ εἰς ἀκτέλεστον ἔργον ὅστε κῶν, εἰς παρασκευὴν ἐνατικὴν διὰ τὴν ἀπόφευσιν παντὸς ἐνδεχομένου ἐξωθεν κωλύσεως πρὸς τελεῖον ἀκτέλεσιν τῶν πόθων του.

Ἡ ἀκόλουθος κατάστασις ἐξακολουθεῖ ὑπάρχουσα καὶ ἡ ἐξακολούθη σις αὐτῆς κατιποιεῖ τὸν ἐχθρόν, καθ' ἑκάστην ἐξαντλόμενον, ἐνῷ ταὐτοχρόνῳ ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς δὲ ἀτελεῖ ἀκμῆρης καὶ ἀκμαστὸς φρουρὸς τῆς ἑλληνικῆς γῆς.

Πρὸς τὰ σύνορα λοιπὸν πρέπει νὰ εἶνε ἀστρομμένη ἡ προσοχὴ ὅλου τοῦ Πανελλήνιου καὶ πρὸ τῶν στρατῶν μας πρέπει νὰ ἐξακολουθῶσι συγκεντρούμενοι ὅλοι οἱ ἑλλῆνες μοι, ὅ,τι ἡ σταθερὰ ἰσχὺς τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐκδηλοῦται μόνον διὰ τὴν στρατὸν τοῦτον.

Τοῦτο ὁμολογοῦσι καὶ συμπολίτευ σμενοι καὶ ἀντιπολιτευόμενοι. Ἐὰν ὁ ἰστοντα εἰς τὸ σημεῖον τοῦ δικαιοματικοῦ μετόκου, ἐὰν οἱ μὲν νομίζουσιν ὅτι τοιαύτη ἡ τοιαύτη πολιτικὴ ἔλλειψιν ἢ ἀφέλησιν, οἱ δὲ ἄλλοι ὅτι τὰ πάντα διεξήχθησαν καὶ ἐξακολουθοῦσι καὶ διὰ τὰ φανόμενα καὶ διεξήχθησαν καὶ ἐπιτυχῶς, εἶνε ζητήματα ἐσωτερικῶν ἀντιθέσεων τοῦ πολίτου.

Καὶ τὸ ἑλληνικὸν ζήτημα τάνα ἐκ τρωσκεπείαι μόνον διὰ τῆς στρατιωτικῆς ἰσχύος τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ὁπωσοῦν αὐτοῦ ἐπαναστατικοῦ ἀντιπάλου.

Τοῦτο εἶναι τὸ κλεῖν τοῦ ζητήματος σημεῖον. Ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς ἡνωμένος πάντοτε μετὰ αὐτοκεφαλίας καὶ κυρτερίας δὲν ἐνοεῖ νὰ ἀγκαταλείῃ τὸ στάδιον τῆς τιμῆς ἐν ᾧ τὸν ἐυρίσκεται καὶ ὅπου ἐκεῖ τὸν ἔλεον ἔλαμπρὸς, ὅπου ἀναπαύονται τὰ ἀστὰ χιλιάδων ὁμαιμόνων πατέρων καὶ ἀδελφῶν.

Οἱ ξένοι ἀ; σχολιάζουν ὅτως θέλουσι τὴν κατάστασιν καὶ ἐξ αὐτοῦ συμπεφάματα ἀπέλογα πρὸς τοὺς πόδους, πρὸς τὰ συμφέροντα καὶ πρὸς τὰς βλίψεις των τῆς ἀγωνιστικῆς.

Ἀλλ' εἶναι αἱ ἀντιλήψεις αὐτῶν αὗται θὰ ὦτι δικαιοῦς σφαλεραὶ ἀν δὲν ἀκτίζωνται εἰς τὴν θέλησιν καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ σημαντικοῦ τόπου παράγοντος τῆς παρούσης κατοδου τοῦ, ὅστις εἶναι ὁ Ἑλληνικὸς στρατός. Καὶ ὁ στρατὸς μος οὗτος ἐν νομοταγείᾳ θυμαστῇ οὐτὶ ἀπαξ ἐδήλωσεν ὅτι ἡ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς μεγάλης Ἑλλάδος πειθαρχία αὐτοῦ τὸ ἐπιδέλλει τὴν ὑποχώρησιν καὶ μὴ ἀφῆσῃ αὐτὸ ἐπὶ στιγμὴν ἀνυποκρισίτους ὁμαίμονας, οἵτινες ἀφαλῶς θὰ πέσωσι θύματα τοῦ ἀπηνοῦς Κεμαλικοῦ φανγόνου.

Πρὸς τὸν στρατὸν λοιπὸν ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν διαρκῆς τὴν διάνοιαν, ἀπὸ τὸν στρατὸν νὰ περιμένωμεν τὴν τελικὴν λύσιν τοῦ Μικρασιατικοῦ ζητήματος καὶ εἰς τὸν στρατὸν τὸ συγκεντρώνωμεν ὅλην τὴν στοργὴν καὶ δλην τὴν ἀφοσίωσιν μας.

Η ΛΥΣΙΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ

Αἱ λεχθεῖσαι ἀποψεις

[illegible]

Αἱ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΥΣΚΕΨΕΙΣ

[illegible]

Αἱ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

[illegible]

Αἱ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛΗ ΚΑΤΑΔΥΝΑΣΤΕΥΣΕΙΣ

ΟΜΟΔΟΞΙΑΙ ΕΣ ΑΓΥΡΑΣ

[illegible]

Ἀναχώρησις κ. Νουρεδδίν καὶ Χαλεβῆ

[illegible]

Ἀπόκρυψις κ. Μουστάφα Κεμάλ

[illegible]

Ἀπόκρυψις κ. Ἰσμὴν Πασᾶ

[illegible]

Ἀπόκρυψις κ. Ἰσμὴν Πασᾶ

[illegible]

ΔΑ ΒΙΒΛΟΔΙΑΙ ΤΩΝ ΚΕΜΑΛΙΚΩΝ

[illegible]

ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΤΟΥ ΚΕΜΑΛ

[illegible]

ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ

[illegible]

ΤΑ ΣΥΝΕΙΘΙΣΜΕΝΑ

Τὰ τελευταῖα δικαιοκρατικὰ συδυασμένα, αἱ συσκήψεις μετὰ τοῦ Ἀνακτος, αἱ ἀξιωτήρεις τοῦ ἀοχγτοῦ τῆς Ἑπτανησίας καὶ ἡ συμπεπτωμένη εἰς τὰ ὅπερ γικὰ συμβόλαια τῶν ἀρμοστῶν καὶ ὁ πουγὼν ἄνευ χρηματοδοτικοῦ παρὰ σχεν νἐν ἀφορμὴν ἀπαλευτήτων συζητήσεις εἰς τὸν Ἀθηνεϊκὸν τόπον

Καὶ διαμείνωμεν καὶ «ἄλιν ἐκ τῆς ἀφορμῆς ταύτης εἰς ἄριον οἰκοδόμ ξυς καὶ εἰς ἄριον ἀνασυσδέδεμος.

Αἱ φιλελεύθεροι ἀνημεμεῖς; τῶν Ἀθηνῶν νομιζουσι ὅτι τὴν Κυβέρνησιν θέλουσιν νὰ συγκαλέψῃ τὴν δεινότητα τῆς κατεστάσεως, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου οἱ συμπολῖται ἰσμανοι ἐκεῖνοι τῶν ἀποχεόσεων μετὰ πολλῆς τῶν παποιθήσεως ἀκλιδοῦσι περὶ γεγονόνων ἀφροστῶν μελλόντων νὰ διακηρυχθῶν μετ' ὀλίγας ἡμέρας.

Εἶτε ἡ ἀδιδοῦς αὕτη νὰ ἐκκλαῦθῶσῃ. Ἐἶν μετὰ τὴν χρονίαν ἀγωνίαν ἀμφιβολίαν καὶ τὴν ἀνοδίαν τὴν πάντα ἀτινες κατεφωγον τὰ σκῆνῆ πάντοῦ φιλοπεφιεδες, νὰ ἀπεκχθῇ κατάστασις πραγμάτων δίδουσα δλας τὰς ἀγγόκοιας μιᾶς ἐξηγεπαλεσμένης ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν τῷ Μικρασιατικῷ μετόκῳ.

Δὲν εἶναι δμως ὁ,δὸν οὔτε λογικὸν νὰ περιορισθῇ ὁ Μικρασιατικὸς Ἑλληνισμὸς μένον εἰς τὰς ἀλλὰς, ἀλλὰ καὶ εἰς ἀκτέλεστον ἔργον ὅστε κῶν, εἰς παρασκευὴν ἐνατικὴν διὰ τὴν ἀπόφευσιν παντὸς ἐνδεχομένου ἐξωθεν κωλύσεως πρὸς τελεῖον ἀκτέλεσιν τῶν πόθων του.

Ἡ ἀκόλουθος κατάστασις ἐξακολουθεῖ ὑπάρχουσα καὶ ἡ ἐξακολούθη σις αὐτῆς κατιποιεῖ τὸν ἐχθρόν, καθ' ἑκάστην ἐξαντλόμενον, ἐνῷ ταὐτοχρόνῳ ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς δὲ ἀτελεῖ ἀκμῆρης καὶ ἀκμαστὸς φρουρὸς τῆς ἑλληνικῆς γῆς.

Πρὸς τὰ σύνορα λοιπὸν πρέπει νὰ εἶνε ἀστρομμένη ἡ προσοχὴ ὅλου τοῦ Πανελλήνιου καὶ πρὸ τῶν στρατῶν μας πρέπει νὰ ἐξακολουθῶσι συγκεντρούμενοι ὅλοι οἱ ἑλλῆνες μοι, ὅ,τι ἡ σταθερὰ ἰσχὺς τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐκδηλοῦται μόνον διὰ τὴν στρατὸν τοῦτον.

Τοῦτο ὁμολογοῦσι καὶ συμπολίτευσμενοι καὶ ἀντιπολιτευόμενοι. Ἐὰν ὁ ἰστοντα εἰς τὸ σημεῖον τοῦ δικαιοματικοῦ μετόκου, ἐὰν οἱ μὲν νομίζουσιν ὅτι τοιαύτη ἡ τοιαύτη πολιτικὴ ἔλλειψιν ἢ ἀφέλησιν, οἱ δὲ ἄλλοι ὅτι τὰ πάντα διεξήχθησαν καὶ ἐξακολουθοῦσι καὶ διὰ τὰ φανόμενα καὶ διεξήχθησαν καὶ ἐπιτυχῶς, εἶνε ζητήματα ἐσωτερικῶν ἀντιθέσεων τοῦ πολίτου.

Καὶ τὸ ἑλληνικὸν ζήτημα τάνα ἐκ τρωσκεπείαι μόνον διὰ τῆς στρατιωτικῆς ἰσχύος τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ὁπωσοῦν αὐτοῦ ἐπαναστατικοῦ ἀντιπάλου.

Τοῦτο εἶναι τὸ κλεῖν τοῦ ζητήματος σημεῖον. Ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς ἡνωμένος πάντοτε μετὰ αὐτοκεφαλίας καὶ κυρτερίας δὲν ἐνοεῖ νὰ ἀγκαταλείῃ τὸ στάδιον τῆς τιμῆς ἐν ᾧ τὸν ἐυρίσκεται καὶ ὅπου ἐκεῖ τὸν ἔλεον ἔλαμπρὸς, ὅπου ἀναπαύονται τὰ ἀστὰ χιλιάδων ὁμαιμόνων πατέρων καὶ ἀδελφῶν.

Οἱ ξένοι ἀ; σχολιάζουν ὅτως θέλουσι τὴν κατάστασιν καὶ ἐξ αὐτοῦ συμπεφάματα ἀπέλογα πρὸς τοὺς πόδους, πρὸς τὰ συμφέροντα καὶ πρὸς τὰς βλίψεις των τῆς ἀγωνιστικῆς.

Ἀλλ' εἶναι αἱ ἀντιλήψεις αὐτῶν αὗται θὰ ὦτι δικαιοῦς σφαλεραὶ ἀν δὲν ἀκτίζωνται εἰς τὴν θέλησιν καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ σημαντικοῦ τόπου παράγοντος τῆς παρούσης κατοδου τοῦ, ὅστις εἶναι ὁ Ἑλληνικὸς στρατός. Καὶ ὁ στρατὸς μος οὗτος ἐν νομοταγείᾳ θυμαστῇ οὐτὶ ἀπαξ ἐδήλωσεν ὅτι ἡ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς μεγάλης Ἑλλάδος πειθαρχία αὐτοῦ τὸ ἐπιδέλλει τὴν ὑποχώρησιν καὶ μὴ ἀφῆσῃ αὐτὸ ἐπὶ στιγμὴν ἀνυποκρισίτους ὁμαίμονας, οἵτινες ἀφαλῶς θὰ πέσωσι θύματα τοῦ ἀπηνοῦς Κεμαλικοῦ φανγόνου.

Πρὸς τὸν στρατὸν λοιπὸν ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν διαρκῆς τὴν διάνοιαν, ἀπὸ τὸν στρατὸν νὰ περιμένωμεν τὴν τελικὴν λύσιν τοῦ Μικρασιατικοῦ ζητήματος καὶ εἰς τὸν στρατὸν τὸ συγκεντρώνωμεν ὅλην τὴν στοργὴν καὶ δλην τὴν ἀφοσίωσιν μας.

Αμάλθεια, 19 Ιουνίου 1922

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΚΟΣΜΟΣ

-ΠΡΩΎΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΥΘΗ ΤΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΝ

Ο ΚΕΜΑΛΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΚΑΙ Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΣ

ΤΙ ΛΕΓΕΙ Ο κ. Ν. ΠΟΛΙΤΗΣ

Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΖΕΤΑΙ

ΑΙ ΕΚΚΛΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΜΥΝΑΝ

ΗΡΙΗ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΙΝ

Η ΧΘΕΣΙΝΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΣΚΛΠΤΕΚΟΝ

ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ

Η ΣΥΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΓΟΥΝΑΡ

ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΡΧΗΓΩΝ

Η ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΑΣΕΙΝΕ ΑΣΑΛ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ

ΚΑΘΕ ΠΑΤΕΡΑΣ

MAURICE LEBLANC

813

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Η ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΡΣΕΝ ΛΟΥΠΕΝ

Κόσμος, 18/31 Μαρτίου 1922

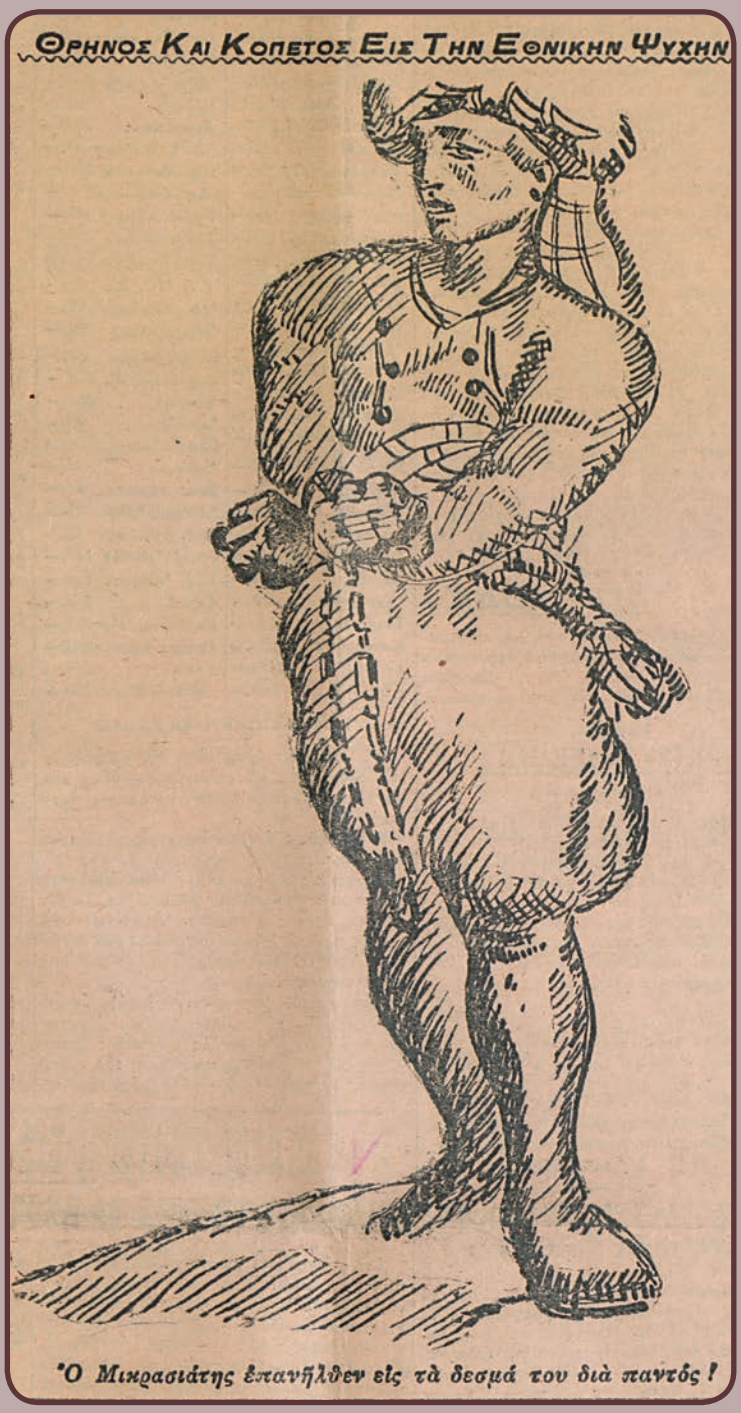

Πατρίς, 30 Αυγούστου 1922

Ο ΕΛΛΑΔΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Στις αρχές του 20ού αιώνα ο ελληνικός Τύπος γνώρισε μεγάλη άνθηση. Η κυκλοφορία νέων τίτλων πολλαπλασιάστηκε, η νέα τεχνολογία προσέφερε τεχνικές καινοτομίες και ο χρόνος μετάδοσης της πληροφόρησης μειώθηκε χάρη στον τηλέγραφο, τα ραδιοτηλεγραφήματα, τον ασύρματο και το τηλέφωνο που διέθεταν ήδη πολλές εφημερίδες, εισάγοντας συνακόλουθα την έννοια της επικαιρότητας στην ειδησεογραφία. Οι αθηναϊκές εφημερίδες καλλιεργούσαν, ήδη από τα τέλη του 19ου αιώνα, δύο νέα δημοσιογραφικά είδη: την ανταπόκριση και το ρεπορτάζ. Τα δύο αυτά είδη βρήκαν κατάλληλο πεδίο και στην περίπτωση της εκστρατείας της Ελλάδας στη Μικρά Ασία.

Η παρουσία της προληπτικής λογοκρισίας του Τύπου είναι ορατή σε πολλές περιστάσεις, ακόμα και στα πρωτοσέλιδα, μιας και η θέση των λογοκριμένων αποσπασμάτων έμενε κενή ή οι αράδες καλύπτονταν με μαύρες ταινίες, καθιστώντας την ανάγνωση αδύνατη. Το φαινόμενο ήταν πυκνό την περίοδο εκείνη, και αξίζει να σημειωθεί ότι, πολύ αργότερα, το 1948, η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, στο 19ο άρθρό της όριζε ότι «η λογοκρισία τελεί υπό συνταγματική απαγόρευση».

Η τιμή του κάθε φύλλου ανερχόταν σε 30 λεπτά. Προβλέπονταν εξαμηνιαίες και ετήσιες συνδρομές εσωτερικού αλλά και εξωτερικού για τις περισσότερες εφημερίδες είτε σε δραχμές είτε σε άλλα νομίσματα, όπως για παράδειγμα λίρες Αγγλίας, δολάρια Αμερικής και παράδες Τουρκίας. Η ποικιλία των νομισμάτων υποδηλώνει τη διάδοση της κυκλοφορίας τους εκτός ελληνικών συνόρων.

Από τις σημαντικότερες εφημερίδες του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ού αι., «κήρυκας εθνικών δικαίων», η Ημερήσια Εθνική Εφημερίς *Εμπρός* ιδρύθηκε από τον Δημήτριο Οικ. Καλαποθάκη. Μεγάλο μέρος της ύλης της αναφερόταν στα γεγονότα της Εκστρατείας. Είχε διοργανώσει έρανο «υπέρ των προσφύγων της Μικρασίας», συγκεντρώνοντας σημαντικά ποσά. Μεταξύ των δωρητών συγκαταλέγονταν και ο «μικρός Κωνσταντίνος Ι. Θεοφίλης», που προσέφερε 25 δραχμές από τον κουμπαρά του.

Η *Εστία* με μακρά ιστορία που έχει τις ρίζες της στα τέλη του 19ου αιώνα, εξακολουθεί να εκδίδεται έως και σήμερα. Το 1898 τη διεύθυνσή της ανέλαβε ο Σπύρος Δόσιος μαζί με τον Άδωνι Κύρου, ο οποίος από το 1900 έγινε και ο ιδιοκτήτης της. Αναφερόταν στη Μικρασιατική Εκστρατεία, τα διεθνή γεγονότα και την ευρύτερη πολιτική, διπλωματική και πολεμική κατάσταση (π.χ. πολεμικά χρέη, λαθρεμπόριο πολέμου), χωρίς να αμελεί και τη στήλη «Πεννιές, Ειδησούλες, Περίεργα» από την Ελλάδα και τον κόσμο, εργασιακά ζητήματα, το χρονογράφημα, διαφημιστικές αγγελίες. Η επέμβαση της λογοκρισίας στην ύλη της ήταν συχνή.

Η μεγάλης κυκλοφορίας *Πατρίς* του Σπ. Π. Σίμου, που άρχισε την έκδοσή της στο Βουκουρέστι (1899-1905) και στη συνέχεια εγκαταστάθηκε στην Αθήνα (-1936), δεν έπαψε να ενδιαφέρεται για τις δυσκολίες του Ελληνισμού εκτός των ελληνικών συνόρων. Υπέρ της αβασίλευτης δημοκρατίας, καθιερωμένη εφημερίδα κύρους και ποικίλης ύλης, συναντούσε και εκείνη συχνά τη λογοκρισία. Οι τίτλοι των άρθρων της για την καταστροφή είναι έντονα φορτισμένοι και παραστατικοί: «Τα τουρκικά όργια εις την Σμύρνην. Θανατώσεις Ελλήνων και Αρμενίων διά τα γεγονότα δήθεν του 1919» (1.9.1922), «Η Σμύρνη δεν υπάρχει πλέον. Εκάη διά να φωτίση τον θρίαμβον του Κεμάλ. Ας κλαύσωμεν την καταστραφείσαν Σμύρνην», «Τα θύματα υπερβαίνουν τας 150 χιλιάδας. Οι δρόμοι και η προκυμαία πλήρεις χριστιανικών πτωμάτων. Σκηναί αφαντάστου τραγικότητος και αγριότητος» (3.9.1922), «Εξακολουθεί η πύρινη τραγωδία της Σμύρνης. Τα ορφανά των ορφανοτροφείων εγένοντο ολοκαύτωμα. Τα Πατριαρχεία προς βοήθειαν των θυμάτων» (4.9.1922), είναι ορισμένα παραδείγματα.

Ο Πέτρος Α. Γιάνναρος ήταν ιδιοκτήτης και διευθυντής των εφημερίδων *Εσπερινή* (1901-1935) και *Πρωινή*, *Εφημερίς Βασιλοφρόνων Αρχών* (1905-1929), καλύπτοντας και τις δύο ζώνες έκδοσης: πρωί και απόγευμα. Ήταν καθημερινές εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας, με δύναμη επιρροής στη δημόσια σκηνή. Στα πρωτοσέλιδα του Σεπτεμβρίου 1922, οι ειδήσεις αφορούν την ελληνική πολιτική, υπέρ του βασιλιά, όπως μαρτυρά και ο υπότιτλος της *Πρωινής*, και απουσιάζει το θέμα της καταστροφής της Σμύρνης και των επακόλουθων του βίαιου ξεριζωμού και των ίδιων των προσφύγων.

Την απογευματινής κυκλοφορίας εφημερίδα *Πρωτεύουσα* διεύθυνε ο Πειραιώτης συγγραφέας, εκδότης και δημοσιογράφος Αρίστος Καμπάνης. Συνεργάστηκε με γνωστούς δημοσιογράφους αλλά η εφημερίδα αναγκάστηκε να διακόψει την κυκλοφορία της το 1923. Ο Α. Καμπάνης εξέδωσε σε συνεργασία ή εργάστηκε ως δημοσιογράφος και αργότερα ως συντάκτης και αρχισυντάκτης σε τουλάχιστον δώδεκα έντυπα περιοδικού και ημερήσιου Τύπου. Η στάση του απέναντι στο Μικρασιατικό είναι επικριτική. «Δριμύ κατηγορητήριον κατά της αβουλίας των Δυνάμεων. Ευθύνονται διά τα γεγονότα της Ανατολής» τιτλοφορείται άρθρο στο ίδιο πρωτοσέλιδο με το κύριο άρθρο «Πάντοτε μόνη και αβοήθητος» (3.9.1922). Στο κέντρο του ίδιου φύλλου, φωτογραφία του «Εθνομάρτυρα Μητροπολίτη Χρυσόστομου/Ο νέος Γρηγόριος Πέμπτος της Σμύρνης». Οι πρόσφυγες και τα προβλήματά τους αντιμετωπίζονται με ευαισθησία από την εφημερίδα: «Οι πρόσφυγες δεν πρέπει να μένουν άστεγοι».

«Η Κυβέρνησις οφείλει να σπεύση να συνεννοηθεί με την Ρωσσίαν. Είνε η μόνη διέξοδος από την σημερινήν κρίσιν. Η κυβέρνησις οφείλη φορολογήση βαρύτατα τα εκ του πολέμου κέρδη διά την συντήρησιν των προσφύγων και την αποζημίωσιν των θυμάτων του πολέμου. Όχι ελεημοσύνη εις τα θύματα αλλά εκπλήρωσις υποχρεώσεων!» είναι μέρος του κεντρικού τίτλου του *Ριζοσπάστη* της Δευτέρας 12 Σεπτεμβρίου 1922. *Ο Ριζοσπάστης, Επίσημον Όργανον του Σοσιαλιστικού Εργατικού (Κομμουνιστικού) Κόμματος και της Γενικής Συνομοσπονδίας των Εργατών της Ελλάδος* (1917-σήμερα), με διευθυντή τον Γιάννη Πετσόπουλο, περιλαμβάνει ειδήσεις από το Μικρασιατικό Μέτωπο και τους πρόσφυγες, ενταγμένες στο πλαίσιο της γενικής πολιτικής και κοινωνικής φιλοσοφίας του.

Ο Γρηγόριος Ευστρατιάδης ανέλαβε το 1903 την εφημερίδα *Σκριπ* (1895-1918, 1920-1930). Το 1916, ο επεξηγηματικός υπότιτλός της έγινε *Εφημερίς Πολιτική και των Ειδήσεων*. Αντιβενιζελική, μετά την ήττα στο Μικρασιατικό Μέτωπο, ανήσυχη για την τουρκική διεκδίκηση της Θράκης, υιοθέτησε συμφιλιωτική στάση και υπερασπίστηκε την αναγκαιότητα εσωτερικής πολιτικής συνεργασίας. Σημείωνε και ενθάρρυνε τους εράνους υπέρ των προσφύγων και παρακολουθούσε την πορεία εγκατάστασής τους.

Και οι περιφερειακές εφημερίδες δεν έμειναν αδιάφορες. Ενδεικτική είναι η παρουσίασή τους. Η *Μακεδονία*, *Ημερήσια Πρωινή Εφημερίς εν Θεσσαλονίκη*, την οποία ίδρυσε ο Κωνσταντίνος Βελλίδης, ξεκίνησε την κυκλοφορία της το 1911 και εξακολουθεί να εκδίδεται έως τις μέρες μας, αρθρογραφούσε με σκοπό την ενημέρωση και παράλληλα, εξέφερε γνώμη και κρίση. Γι' αυτό τον λόγο συναντούσε εμπόδια και ήταν μια εφημερίδα στην οποία επενέβαινε συχνά η λογοκρισία.

Ο *Ταχυδρόμος Βορείου Ελλάδος*, με γραφεία στην πλατεία Λευκού Πύργου, που τα χρόνια 1921 έως 1927, διεύθυνε ο Πέτρος Ωρολογάς, ανήκε στις φιλοβασιλικές και αντιβενιζελικές εφημερίδες. Το μεγαλύτερο μέρος της εφημερίδας αφιερωνόταν στα σύγχρονα πολιτικά πράγματα και τα ζητήματα των προσφύγων.

Στη νότια Ελλάδα κυκλοφόρησε ο μακρόβιος *Νεολόγος Πατρών* (1894-1976) του οποίου ιδρυτής και διευθυντής ήταν ο Ιωάννης Π. Παπανδρόπουλος. Τα χρόνια 1912-1936 υποστήριξε σταθερά τον Ελευθέριο Βενιζέλο, διατηρώντας συγχρόνως ισορροπίες και χτίζοντας ένα πνεύμα εμπιστοσύνης με το αναγνωστικό του κοινό. Η ενημέρωση της εφημερίδας περιλάμβανε ειδήσεις από την Εκστρατεία. Μέσω των Αθηνών, δημοσίευε ειδήσεις από τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες σε σχέση με την Εκστρατεία.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΙ

ΕΝΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	
Ἔτος	Δραχμαὶ 60·—	Ἔτος	Δραχμαὶ 120·—
Ἑξάμηνον	» 40·—	Ἑξάμηνον	» 60·—

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 20

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΕΣΤΗΡΙΑ ΣΑΛΤΙΑΣ ΑΓΛΑΝΑΤΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ (Ἑνταῦθα Πανεπ.)

Ἀριθμὸς Τηλεφώνου 3-35

ΠΡΩΙΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΒΑΣΙΛΟΦΡΟΝΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΜΠΟΡΤΟΛΗΣ — ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΠΕΤΡΟΣ Α. ΓΙΑΝΝΑΡΟΣ

ΕΤΟΣ ΕΒΟΣΤΟΝ — Ἀριθμὸς φύλλου 2560 — Ἡμερομηνία ἄθλος Πανεπιστημίου 14 — ΑΘΗΝΑΙ ΔΕΥΤΕΡΑ 3 Ἰανουαρίου 1922

Η ΟΥΣΙΑ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΠΑΝΤΟΤΕ Η ΑΥΤΗ

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΡΑΞΙΣ ΤΗΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ

ΚΟΥΕΝΤΕΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΤΟ ΓΛΕΝΤΙ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΜΠΑΚΑ

ΤΙ ΕΓΡΑΦΟΜΕΝ;

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΑΝΕΡΧΟΜΑΙ

ΣΤΗΡΟΣ

ΔΕΝ ΘΑ ΧΑΤΕΚΗΝ ΜΟΝΗ.

Πρωινή, 3 Ιανουαρίου 1922

Η ΝΙΚΗ

ΕΤΟΣ Α'. ΑΘΗΝΑΙ, ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1922 ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 51

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΤΩΠΟΝ

ΤΑ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ ΑΡΝΙ

Η Νίκη, 3 Απριλίου 1922

ΑΔΟΝΙΣ ΚΥΡΟΥ
Διευθυντής (1890—1918)

ΕΣΤΙΑ

ΑΧ. ΚΑΙ Κ. ΚΥΡΟΥ
Διεύθυνσις

ΑΘΗΝΑΙ. — Έτος ΛΑΙ'. — Αριθμός 10009 | Γραφεία Οδός Ανθίμου Γαζή 5. — Αριθμός τηλεφώνου 1—41 | Έκπαι Τετάρτη 13 Ιουλίου 1922

ΑΣ ΕΥΧΗΘΩΜΕΝ

Θρυλλούμενον ότι νέ ἀπογραφαὶ θὰ γίνῃ λαθραίως. Ἐν τῷ ἀπολογισμῷ τῶν ἀπογραφῶν θὰ ἀναφερθῇ ὅτι ἐπιτυχῶς ἐγένετο ἡ ἀπογραφὴ ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἀπογραφομένων. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐλήφθη ἐπὶ τῇ ἐπιμονῇ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐθνικῶν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ.

Ἐὰν ἡ φήμη αὕτη εἶναι ἀληθής, ἐὰν ἡ ἀπογραφὴ ἐγένετο ἀπὸ τοῦ ἀπογραφομένου ἀγνοίᾳ, ἐὰν ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐλήφθη ἐπὶ τῇ ἐπιμονῇ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐθνικῶν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ, τότε ἐὰν ἐπιτρέπεται ἡ ἐκφρασις ἡμῶν ἐπὶ τοῦ πράγματος τοῦτου,

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΙΔΡΥΤΑΙ Α.Α. ΚΑΡΑΔΑΚΗΣ, ΓΕΩΡΓ. ΡΟΥΣΣΟΣ, ΑΛΕΞ. ΔΗΜΗΛΗΣ, ΕΜΠ. ΤΣΟΥΚΑΛΕΡΟΣ, Γ. ΚΕΝΤΑΡΗΣ, ΝΙΚΟΛ. ΓΕΝΤΕΚΟΣ, ΑΛΑΜΠΡΑΚΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ 29 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1922

ΑΘΗΝΑΙ, ΕΤΟΣ Δ' — ΑΡΙΘΜΟΣ 204 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ | ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΣΟΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 29 | ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΓΕΡΑΣ. ΛΥΧΝΟΣ | ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 1-07 — ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 50

Ο ΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΙΣΗΛΘΕ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΣΜΥΡΝΗΝ ΚΑΙ ΚΑΤΕΛΑΒΕ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ

ΝΑ ΠΕΙΘΑΡΧΗΣΩΜΕΝ ΟΛΟΙ, ΚΑΙ ΝΑ ΠΕΙΣΘΩΜΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΗΝ

ΕΝΩ ΤΑ ΕΧΘΡΙΚΑ ΣΤΙΦΗ ΚΑΛΠΑΖΟΥΝ ΕΙΣ ΤΑ ΛΙΘΟΣΤΡΩΤΑ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ...

ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΛΛΗΨΕΩΣ ΤΩΝ ΘΡΑΚΩΝ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΩΝ

2Α ΕΚΔΟΣΙΣ

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΟΥΝ ΑΞΙΟΥΝ Η ΕΛΛΑΣ ΝΑ ΠΛΗΡΩΣΗ ΠΟΛΕΜΙΚΗΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ

ΣΦΑΓΗ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ

ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΧΡΕΩΝ Η ΑΜΕΡΙΚΗ

ΑΒΡΟΠΛΑΝΑ ΔΙΧΟΣ ΜΟΤΕΡ

Η ΖΩΗ ΜΟΥ ΕΙΣ ΜΙΑΝ ΑΚΤΙΝΑ ΗΛΙΟΥ

Ἀι ἐλευθερίαι τοῦ Τύπου εἶνε κολοκύθια μετὰ ριγάνεως ?

Ελεύθερον Βήμα, 29 Αυγούστου 1922

«Αι ελευθερίαι του Τύπου είνε κολοκύθια μετά ριγάνεως!», *Πατρίς*, 1 Σεπτεμβρίου 1922

ΣΚΡΙΠ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 30

ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΔΕΝ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ

ΑΘΗΝΑΙ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 2 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1922 - ΕΤΟΣ 20 - ΠΕΡΙΟΔΟΣ 4ο - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 746 | ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ 13 | ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΓΡΗΓ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ

ΑΓΡΙΑΙ ΣΦΑΓΑΙ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ ΥΠΟ ΤΩΝ ΚΕΜΑΛΙΚΩΝ

ΑΝΤΙΠΟΙΝΑ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΤΥΡΩΠΑΙΟΙ ΚΑΙ ΒΑΡΒΑΡΟΙ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΤΟ ΓΟΗΤΡΟΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ

Η ΠΡΟΣΕΧΗΣ ΕΚΛΕΙΨΙΣ ΤΟΥ ΠΑΙΟΥ

ΟΙΚΙΑΚΟΣ

ΠΟΤΕ ΠΑΕΟΝ

ΔΙΕΣΟΦΗ!

ΝΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΩΝ

ΤΥΦΕΚΙΣΜΟΣ

ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟΝ

ΔΙΚΙΑ

Σκριπ, 2 Σεπτεμβρίου 1922

Η ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 3 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1922

ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ

ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ
Κλίξ ἔφυγε καὶ ὁ τελευταῖος στρατιώτης τοῦ τῆς Ἑρυθραίας κν. — Δι' ἑκάστην πληροφορίαν κε ἐν Σελίδοις. (Σελὶς Α')

ΕΤΟΣ Β' ΑΡΙΘ. 608 · ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΟΝΣΤΑΝΤΟΥ 11 · ΑΡΙΘ. ΤΗΛ. 174 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΡΙΣΤΟΣ ΚΑΜΠΑΝΗΣ | ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΣΩΤΕΡ. ΔΡΧ. 100 · ΕΞΩΤΕΡ. ΔΡΧ. 3 | ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠ. 30

ΠΑΝΤΟΤΕ ΜΟΝΗ ΚΑΙ ΑΒΟΗΘΗΤΟΣ

Ἐξ «Δ. Πρωτεύουσα» ἔγραφε προχθές: "Δυο κλίξ ἡ κλίξ ἔφυγε συνεχίζουσα τὴν ἀπρόκοπον πρακτικήν καὶ ἐπὶ ἑπτάλεπτον τῆς Βουλῆς τῶν Λεβάντες καὶ μετακομιζόμενοι σφόδρα ἀνεμοι. εἶναι ἔξοχα ἀπὸ τὸ ἀπόλυτον ἀνέμοι καὶ αὐτό. Εἶναι ἐξ ἄλλου ἀνάγκη ἡ ἀξίωσις μόνης τῆς Νεοελληνικῆς πολιτικοῦ ἐπὶ τὴν ἀνάγκη τοῦ Κεμὰλ Ἀτατοῦρκ ἐπὶ τὴν ἀνάγκη τοῦ Κεμὰλ Ἀτατοῦρκ ἐπὶ τὴν ἀνάγκη τοῦ Κεμὰλ Ἀτατοῦρκ. Ἀλλὰ ἄγραφα πρὸ ἡμερῶν ἡ «Δ.» Πρωτεύουσα ἐπὶ τὴν ἀνάγκη τῶν μετακομιζόμενων κυβερνήσεων, ἀλλὰ ἐπὶ τὴν ἀνάγκη τῶν συνεχιζόμενων ἀλήθειαν.

"Ἀλλ' ἰδοὺ τὶ λέγουν αἱ κρίσεις:

Τὴν 9)11 Ἰουνίου τοῦ 1920 ἀπέστειλαν ἐκ Λονδίνου ὁ κ. Ἐπιτζίλλης ἐφεδρικὴ τῶν κ. «ἀνταποκρίσεων ἐφεδρικὴ τῶν κ. Ἐφεδρικὴν κρυπτογραφικὴν τηλεγραφικὴν περιέχον περίληψιν συνομιλιῶν τῆς συνομιλίας μὲ τὸν "Ἀγγλον πρωτοπορίου. "Ἀλλὰ τὶ εἶπε—κατὰ τὴν τηλεγραφίαν—ὁ κ. Λόϋδ Τζόρζ πρὸς τὸν κ. Ἐπιτζίλλον; Ἀλλοτε εἶπε: «Ἐλληνικὸς ἐλληνικὸς ἐπιτρόπος. Λόγους κατακτήσεις ἐπὶ τῆς κατάστασις. Ἀκλαῦστε!

"Ἐξ ἄλλου ἔτι πρόσω: «Ἡ ὁλοκλήρωσις ἐν πρωτοφανεῖ. "Ὅχι μόνον ὅτι θὰ συνεχίζῃ τὴν Ἑλλάδα ὅπου ἀφοῦ τὴν ἀνέλαβον τὴν ὅπῃ ἐπιτρέψουν συνθήκης (παρανομοῦ τῆς Σεβρεσίου). ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΟΨΑΝ ΛΑΨΗ ΑΝ ΤΥΧΟΝ ΤΡΟΠΟΝ καὶ μὴ ἐκτελεσθῇ αὐτο. Ὅπου ἀφοῦ τὸν κ. Μελᾶρ (τὴν Ἑλλάδος) ἐξελιχθήσεται ἐκ. ΑΦΟΥ Ἀτζόρτς, οὐδὲ τὸν εἶπε ἐλληνικὰ. Ἀλλὰ ἡ ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ἀπ' αὐθεν λόγω θὰ ἔλθῃ τὴν ἀποκαλύψιν ἀπαντοῦ εἰς τὴν Ἀνωρατον πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ ὅρου τῆς ὑπογραφῆς σεμνίνος εἰρήνης.

Τοῦτο ἔλεγεν ὁ κ. Λόϋδ Τζόρζ πρὸς τὸν κ. Βενιζέλλον εἰς τὴν 9)11 Ἰουνίου 1920. Τὸν εἰδωνικὸν ἀνάλογον τῆς καὶ ἀνάλογον περὶ τὴν ἀντιφρόνησιν αἴτινες διετυπώθησαν εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῶν Ἐπιτρόπων καὶ τὸν Πρωτοπαπᾶν τῆς "Ἀγγλίας, περὶ τοῦ «ποιοῦ ἀνεμίου» καὶ τῶν ἀπὸ Πάνω». Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς Διεθνοῦς πρακτικῆς ἔφεν ἀφοῦ τὴν ὑπογραφὴ τὴν Ἑπιτρόπου. Καὶ ἡ ἀρίστη ἀνάγκη, κατὰ τὸ τέρας τῆς ἀνωμαλίας, ἦν "Ἀγγλος ὁ "Ἀγγλος πρωθυπουργὸς ἀδίκησε τὴν Ἑλλάδα ὑπ' ἀκοντὶ τὴν κάμῃ ὁν Μεγαλοῦ τὸ ἀνωγκαῖον εἶδοι πρὸς ἀπόλυσιν τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης Καὶ τὸν ἀπόλυσιν ρὰ ἔνι τὸ "Ἀνωρατον πρὸς ἀπόλυσιν τῶν ὅρων τῆς ὑπογραφῆς σεμίνος εἰρήνης.

Ἀλλὰ εἶναι ἡ περίληψις τῆς συνομιλίας τῶν δύο πρωτοπαπᾶν καὶ τὸ τηλεγράφημα τὸ ἀπόλυν πρὸς ἀπόλυσιν τῶν ὅρων τῆς ὑπογραφῆς σεμίνος εἰρήνης.

"Ἐπὶ τῆς ἀνωμαλίας τῆς ἀνωμαλίας τῶν ὅρων τῆς ὑπογραφῆς σεμίνος εἰρήνης. Ἀλλὰ τὸ κατωφέρεν καὶ ἀκατάσχετον τῆς ἀνωμαλίας ἐν τῷ ἀνωμαλίας τῆς ἀνωμαλίας τῆς ἀνωμαλίας τῆς

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	
ΕΤΗΣΙΑ	Δρ. 110	ΕΤΗΣΙΑ	Δρ. 140
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	» 55	ΕΞΑΜΗΝΟΣ	» 80
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	» 30	ΤΡΙΜΗΝΟΣ	» 45

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 30

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Δ. ΟΙΚ. ΚΑΛΑΠΟΘΑΚΗΣ

ΕΜΠΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΤΟΣ 28ον ΑΡΙΘΜΟΣ 8307 | Αριθμός Τηλεφώνου: 138 | ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3 | ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1922

Η ΕΛΛΑΣ ΥΠΕΡΑΝΩ ΟΛΩΝ

ΕΜΠΡΟΣ Η ΣΥΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΛΠΙΔΟΣ

ΕΚΔΙΚΗΣΙΝ!

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ

ΘΡΑΚΗ

ΦΩΚΑΙΑ

ΚΑΛΛΙΠΟΛΙΣ

ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ

ΟΧΙ! ΠΟΤΕ ΤΗΝ ΘΡΑΚΗΝ!

ΚΑΙ Η ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΘΑ ΓΙΝΗ ΠΑΛΙΝ!

Ο ΕΡΑΝΟΣ ΤΟΥ (ΕΜΠΡΟΣ)

Εμπρός, 11 Σεπτεμβρίου 1922

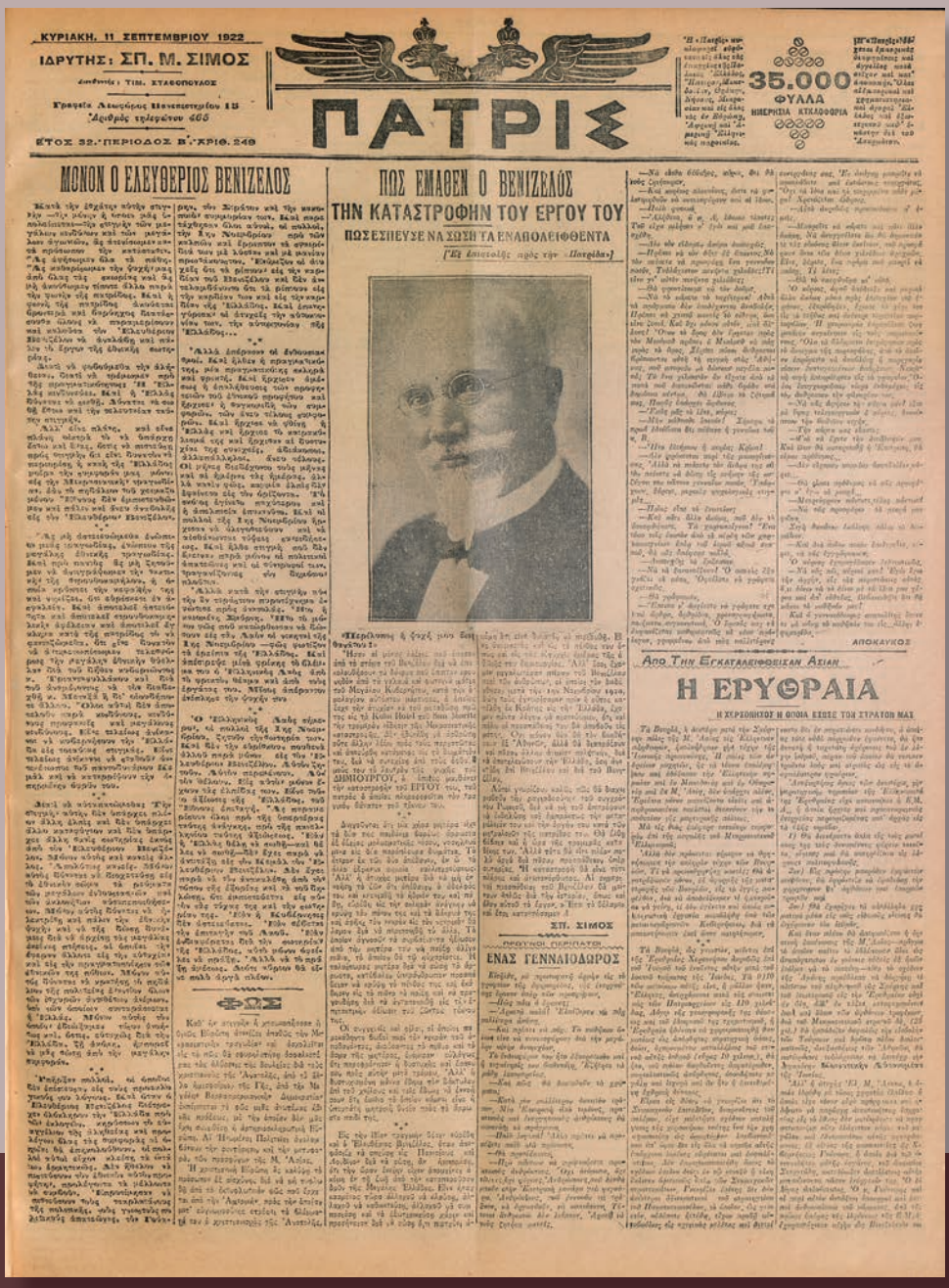

ΚΥΡΙΑΚΗ, 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1922

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΣΠ. Μ. ΣΙΜΟΣ

Διεύθυνσις: ΤΙΜ. ΣΥΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Γραφεία Λεωφόρος Πανεπιστημίου 15

Δημόσιος τηλεφώνου 405

ΕΤΟΣ 32.-ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.-ΑΡΙΘ. 249

ΠΑΤΡΙΣ

35.000 ΦΥΛΛΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

ΜΟΝΟΝ Ο ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Κατά την δηλώσαν αυτήν σιγηρόν—ίσως μόνον ή τοιαύτη—μέρος εν πολιτικοίς—ίδη σιγηρόν τον μεγάλον πολίτην και τον μεγάλον δημοτικόν, δι' ο ενεδυναμώθη εν τη πρόσωπον ήν κατέστησεν. "Δις ανήρωσεν ήδη τα πάθη. "Δις κατεφώνησεν την ζωήν μου δυο ήδη τας ανωφέλεις και δι' μη δυνάτους πόσους άλλα πυρά τη ψυχής εις πυρίδας. Και ή φωνή τής πατρίδος ακούσασα δρακτικά και δυρόκρυχα δεύτερον ανέστη πάλιν να, παρακαλέσουν τας καλούσας τον "Ελευθέριον Βενιζέλον να ανάλαβη νέαν πάλιν τη Εργον τής εθνικής σωτηρίας.

Δίκαιο να γαυρώσεται τον ελεύθερον. Θεατά να πρόσωπον πρό τής προγνωστικότητας "Η Ελλάς πιστεύει. Και ή "Ελλάς θέλουσα ο αστήρ. Δίνεται τα σω δη ένα τον πλουτόκρατον τον σιγηρόν.

"Αλλ' είνε πλάνη, και εάν πλάνη πάσα τη νά πάσχη ξένα και ξένες, ότι τα πιστεύω πρός σιγηρόν δι' ειδν. Πρωτόνα τα πατρίδης ή κατά τής "Ελλάδος ρυθμοί τον σιγηρόν μου, μόνον εις τήν Μικρασιατικήν πρωτοβόλιν. Δεν τα σιβάλων τής φυσικής μόνον "Εγκυκλ δεν δημοτικόν μόν κα πάλιν κα ένεν ανεβαλλή εις τον "Ελευθέριον Βενιζέλον.

"Αν μή αστεπόλεμόκα ένδοκιμα τα μεγάλα ιστορικόν, ένοιπνα τής μεγάλας ιδέας τρεγωνίδας. Κάπι πρώ κατήλθ δε μή ξεκινήσεν τα τόπτα τής τής σφυρόκοκκαλόν, ή ή σπάν πρόσεστι τον πατρόλόν τής κα κυείζει. Δεν κάποιαν ή ήν σγαλεί. Κάπι δόκιμαλ ήσταιόν τα κα δόκιμαλ σφυρόκοκκαν λιάν δόβλεκν κα δόκιμαλ δν κλαρα κατά τής πατρίδος τα κα εφυπόβλεκα, ότι μέν δυνατόν νά δ πτωκοκοπόκαμε τελεσφόρος τής πανσθένειας τον "Ελλάδα κάν τοῦ τόβον κοδοφόνόν ν. Ερυκνωνιλλόκαν κα δόκ τοῦ ανεμόλεκν κα τόν δόκ χάβ ν. Μεκπέβ ή Π' κόνοβόβον κα βλλον. Ολόν κάτα δέν δόκ κάκόν κοκόνόν, κοκόν κοκόν πρόκοκόν κα κοκόνόν κοκόνόν. Εέν πλάεις δόκοκόν κα κοβόρόκόν τον "Ελλάδα κα εάν τοκκόν ρόκ. Εκόν πλάεις δόκοκόν κα φόβόδ' δόκ κοκόνόν κα κοκόνόν τον πλουσιόκόν κα μλλ κα κα κοκόνόν τόν δ πόρόκόν δόρόν τον.

Δεκά κα κόκκόκόκόκόν. Τήν σπυρόν κόκόν δόν κοκόρκα πλόκόν δλλα δλκόν κα δόν κοκόρκα δλλον κοκόρόκόν κα δόν κοκόρκα δλλα δκκόν κοκόρκόν δκόκ δόν τόν "Ελευθέριον Βενιζέλον. Κέκόν κόκόν κα κοκόν δόν δλλ. Κόκόκόν κοκόν. Κέκόν κόκόν κοκόν κα κοκόρκόν δόν κα κόκόν κόκόν κα κόκόν κόκόν κα κόκόν κόκ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΙΔΡΥΤΑΙ ΑΛ. ΚΑΡΑΒΙΑΣ, ΓΕΩΡ. ΡΟΥΣΟΣ, ΑΛΕΞ. ΣΚΟΜΒΟΥΡΗΣ, ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ, Γ. ΚΙΣΚΙΤΑΡΗΣ, ΚΩΝΣ. ΡΕΝΤΗΣ, Δ. ΚΑΛΟΒΡΑΚΗΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1922

ΑΘΗΝΑΙ, ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘΜΟΣ 200 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ | ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΡΛΙΠΕΣΤΗΜΙΟΥ 25 | ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΓΕΡΑΣ. ΛΥΧΝΟΣ | ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 1-07 — ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 30

Ο ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ΕΖΗΤΗΣΕΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΙΗΘΗ Ο ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ

ΣΥΝΑΝΤΗΣΑΣ ΑΡΝΗΣΙΝ ΠΑΡΗΤΗΘΗ ΚΑΙ ΑΝΕΤΕΘΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑΚΟΝ ΝΑ ΣΧΗΜΑΤΙΣΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ

ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ Η ΣΩΤΗΡΙΑ της ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΚΟΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΚΟΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

2ᾳ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΜΑΧΗ ΔΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΧΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΑΚ-ΣΟΥΤΟΥ ΤΗΣ ΠΡΙΤΣΙΝΗΣ ΔΙΑΛΑΒΟΣΙΣ ΕΝ ΤΗ ΣΚΙΡΩΠΙΔΙ ΠΡΟΚΑΛΟΥΣΑΙ ΠΟΙΚΙΛΙΑ

ΕΠΕΙΡΑΣΕΝ...

Ο ΤΕΩΣ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΧΑΤΖΗΑΝΕΣΤΗΣ ΕΞΕΤΟΡΩΝ ΣΥΜΠΟΝΟΣ ΤΗΝ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗΝ ΗΤΤΑΝ

ΤΡΑΝΤΖΑΙ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑΙ ΕΜΠΡΑΙ

Ελεύθερον Βήμα, 28 Αυγούστου 1922

ΕΤΟΣ Θ' ΑΡΙΘ. 309 — ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ — ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΙΟΛΟΥ 136

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΙ

ΕΝΟΤΙΚΟΥ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	
Ετησία δρχ.	120	Ετησία χρυσ.	120
Εξάμηνος »	60	Εξάμηνος »	60

ΑΜΕΡΙΚΗΣ
1 δολλάριον 11 — Εξάμηνον δολλάριο 6

ΕΘΝΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Σπ. Κ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΡΥΣΤΩΝΑΚΗΣ: ΚΩΣΤΑΣ Ν. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
ΑΘΗΝΑΙ: ΕΣΠΕΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
2 Σεπτεμβρίου 1922

ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

Χθές τὴν ἑσπέρα ἡκούσθη ἀπελπιστικὸν. Ἔκφραστον τὴν πρωϊνὴν ἀνησυχίαν. Ἡ Σμύρνη, ἡ νύμφη τοῦ Αἰγαίου, ὁ πνεῦμα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἡ ἀνθηροτάτη ἀποικία τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀνατολῆς ἐπλήγη ἀπὸ τὴν φοβερὰν πυρκαϊὰν ἐνὸς τῶν μεγαλυτέρων πλοίων πόρων. Ἀπεστάλη ἀκόμη ἀπὸ τὴν Ἀθήνας τὴν δυστυχοῦς θρῆνον τῆς, μὲ ἀπαίσιον τὸ μκόρον ἔχνος, τὸν ἀλβόρον. Τὴν θρώσκουσα, τὸν ἀμπελῶνα ἀπὸ τῆς μικρογενοῦς ἑλληνικῆς γῆς. Ὁ Ἕλλην κάτοικος τῆς ἀρωμάτης ἀκρί μορίας θεωρεῖται ἀπὸ τὸ φυσικόν. Ἀλλὰ τὸν ἀπόλειαν τῆς «Ἡ Σμύρνη ἔλαμψε λουδιά» κι κάτοικοι ἀπὸ 12χίλιοι.

Ἡ εἰρωνικὴ σκέψις μὲ τὸν τοῦς μεγάλους ἐμπορικοὺς οἴκους τῆς, μὲ τὴν ἀδρότατας ἀποθήκας τῆς, μὲ τὸ ἀφιλόξενο πλοῖς τῆς προνομιούχος, μὲ τὰ πλοῖα τῶν ἑλληνικῶν ἐθνικῶν, ἀγάνατο παρκαλλιμένο τοῦ πυρφόρ. Ἐκεῖ, ὅπου ἀξιοτίνεται ἄλλοι γαλόκα πρὸς τὸ κόμα τοῦ Αἰγαίου ἡ ἀνάρκινα Ἑνωνική πρωτεύουσα, ἄλλῃ κι γῆλιμ ἑλληνικῆς ζωῆς. Ἐνα νυμφιόν Εὐρώπης. Ἐμπλουτισμένον εἰς τὸ σῶμα τῆς Ἀνατολῆς. ὁ ἀφιλόξενος μαρτυρίτης εἰς τὸ πιὸ ἐπιβάσιον τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ τῶν μικρασιατικῶν παραλίων. Δὲν ὑπάρχει σκιρὰ μία τοιαύτα μαύρη κηλίδ. Ἐπάνω ἀπὸ τὴν μεγαλόπολιν ὁ ὑάνατος βρίκοσε τὴν μελανὸν πτέρυγάς του. Μέσα ἀπὸ τὰ κοπιζίματα ἐκείνα τὴ ἀνεβίωνεν αἱ ὡραὶ τῶν μυρτιῶν ἀγκαλιάνων Χριστιανῶν.

«Ὁ Τοῦρκος ἐπέρασε ἀπὸ ἐδῶ». —Κανονὶ ἀπηρατεῖ ἡ κατασταρφὴ καὶ τὸ πάθος». Ὁ σπίκος τοῦ Ὀλυμπ. Διὰ τὴν σφαγὴ τῆς Χίου. νοιῶζει κανεὶς ἐπὶ ἀγρίου σήμερον. Γράβεται ὁπίσω ἀπὸ τὸν ὁλόκληρα χρόνια. «Ὁ.τι δὲν πράξῃ τὸ 1822 εἰς τὴν μυρωδάτον νῆσον τοῦ Αἰγαίου ἀπανωλαμβάνεται τὸ 1922 μὲ τὴν ὀν τὴν πρωτεύουσα, μὲ τὴν κόμην ἀγριότητα ἀκ μέρους τοῦ Τούρκου. Εἰς αἱ ὁλόκληρα νῆσοι δὲν μετέβαλε κατ' ἐκεῖνον τὸν ἀριθμὸν τὸ ἀνθρωπινὸν ἀγρίον. Ἀλλὰ ἐν τῷ ἀκρῷ τῆς Ἀνατολῆς ἐπέρασε ἡ Κωνσταντινούπολις, ὅπου ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀλλῶν. Εἰς πάσαν περίβλεψ Ἑλληνικὸν. Ἡ ἀνθρωπότης ἐκρυφθέν. αἱ γαλαλόθηρα ἐξέλαν ἀπὸ κρόνταν κατὰ κατὰ κόμον. ὅταν δὲ πρόσβλεψ ὁ Κωζίρεψ σφαγμὸν μὲ τοὺς Κωνσταντίνους καὶ μὲ τοὺς Τούρκους ἐπὶ τὰ κεφάλια τὰ ἀπὸ τὸν Μουστοὺφ Κεμάλ. Εἶναι ἀπὸ τὸν αἱ ὅλοι ἀπόλεμοι τοῦ ἐπιστρατοῦ, τὰ κτιριοῦφ ὑψῆς. καὶ ἐπιβεβλῆφ μὲ τὴν μάχαιρα τοῦ σφαγέως καὶ μὲ τὴν ὄβδα τοῦ φόβου ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Ἀσίας. τὰ ὁποῖα ὅλον ἐξαρκοῦσαν νὰ κάθοῦν. ἀλλὰ παρκάλεσον κάτωτε αἱ βόρβορα κατασκηνεῖ. αἱ μὲ ὑπόλεμοι καὶ κυριαρχίαν ἄλλος παρὰ ὁπὸ τὸ ὁ ὄφ καὶ ὁπὸ τὸ σίδηρον.

Οἱ Τοῦρκοι δὲν μετοβλήθησαν ἀλλὰ μόνος μετοβλήθησαν οἱ Ἐβραῖοι. οἱ ἀνθρωποι. οἱ ἐπιτελεῖοντες τὴν λεγομένην πατριωτικὴν ὑπόκρισιν : Οἱ Εὐρωπαῖοι τὸ 1922 ἀποβιβάνουν τὰ χειρότερα τῶν Εὐρωπαίων τοῦ 1822. Ὁ Φαρκαζέρης, πρηγὸν τότε τὰ ὑψκατα τῶν ἀγρῶν τῆς Χίου, πλήρης ἀπηγκρίτοτος, ἀνέφερε διὰ τοὺς πρωτόκτονς τῆς μεγάλης νήσου τοῦς ὀπαγγελιοπλόνεταῖ ὁπὸ τοῦ ἔλκαι τὴν ποσὸ ὁπὸ τὸν κερκῶν τῆς τουρκικῆς κυκρχίδης, τὴν ὁποῖον ὁ Ὀρβαδζέρης ἀπορρίκτας ἐρῆμ ἀνδίκτριον ὁ Κεφρδζῆς «Ἐκεῖ τοῦ τὴν ἀπόκτεν ἐκ μὲ τὴν νεφρικὴ μοῦ».

Οἱ Κρητικοὶ βοκλαῖς. ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἡ ὁλόκληρα ἡ ἑλληνικὴ ἀπελευθερία ἔλαγον ἐπὶ δὲν τὰ ἐνδεικνυθὲν διὰ τὴν σωγκὴν τῶν Χίου. ἀποσβένον τότε τὴν «Ἐρρὴν κλυνόμενον Κυρκρκίν». Ἐὰν συνεπαρμοῦν ἐκεῖνον. ὅστις ἀνεπάχθη εἰς τὴν ὀνόμασιν τοῦ Ἐθνικοῦ ὀγδόνος. Ἀλλ' ἡ παγκόσμιος Κοινὴ Γνώμη ἔχει τὸν πρωτοφανῆ ἀδικίας τῆς ἀπὸ τὸν ὁλόκληρα χρόνια. Ὁ.τι δὲν πράξῃ τὸ 1822 εἰς τὴν μυροδάτον νῆσον τοῦ Αἰγαίου ἐπανκλαμβάνεται τὸ 1922 μὲ τὴν ὀν τὴν πρωτεύουσα.

Ἀλλὰ τὴν ἀπόλειαν τῆς Σμύρνης ἐπρόκειτο ἐπὶ μόνον ἐπὶ τὴν ἀπόλειαν τῆς Ἀνατολῆς. Ἐπὶ τὴ ἀνεξάρτησιν τῶν ἀποικιῶν τῆς πρωτοτόκου τάξεως. εἰς ἀκόμα τοῦ Θέρους. ἐν ὅσον ὁ ἀγῶν Ἀτατοῦρκ δὲν ἐπικράτεστο ἐπὶ ἀξιοκλείας. Ἀλλὰ ἡ ἑλλάς. πρόκειμον πάντοτε τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ. μολονότι ἀγωνιζόμενον ἐχε μόνον διὰ τὴν ἐθνικὴν της ἀποκατάστασιν. ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ὀμφόρτα τῶν ἔθνῶν. νὰ κατευθυνθῇ. ρόπος καὶ ἀρωμὴ πλέον ὑποστηρίξεως καὶ πλοὶ κὶ λεπτοφυΐας. Καὶ ἀνέμενον ὅτι ἀκόμη ρυθὸν τὰ ὑπερκείμενα τῶν ἀπόκλεισαν τὴν σφαγὴν ὑπερβαλλόντων τὴν ἀπόκλεισαν ἐπιφόρων τῶν κέρκυρῶν ἐπιφόρων τῶν κέρκυρῶν ἐπιφόρων τῶν κέρκυρῶ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΣΙΣ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΙ
ΔΡΑΧΜΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΝ

ΣΗΜΑΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ
ΑΙΘΟΥΣΗ ΣΟΦΟΥΛΗ ΑΡ. 17
ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 2-12
ΤΑΧ. Δ/ΝΣΙΣ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ "ΣΗΜΑΙΑΝ,, - ΠΕΙΡΑΙΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΠΕΙΡΑΪΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Έτος ΣΤ.' - Αριθ. 1578 | ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Χ. Θ. ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ | ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 2 Σεπτεμβρίου 1922

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΙ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΝ ΠΡΟΣ ΣΥΜΠΑΝΤΑ ΤΟΝ ΠΕΠΟΛΙΤΙΣΜΕΝΟΝ ΚΟΣΜΟΝ ΔΙΑ ΤΑΣ ΣΦΑΓΑΣ ΚΑΙ ΤΑΣ ΦΡΙΚΑΛΕΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΜΥΡΝΗΝ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΟΙ ΝΕΟΙ ΣΑΥΛΩΚ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΥ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΕΠΟΛΙΤΙΣΜΕΝΟΥΣ ΛΑΟΥΣ

ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΕΠΕΜΕΑΣΙΣ

ΟΙ ΣΦΓΓΕΣ

ΟΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΔΕΞΙΟΠΟΙΗΣΙΣ

ΒΑΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

(Του Α. φ. Μωκάζη)

ΓΑΩΣΙΚΟΣ ΟΡΙΣΜΟΣ

Σημαία, 2 Σεπτεμβρίου1922, με μαύρο πλαίσιο πένθους

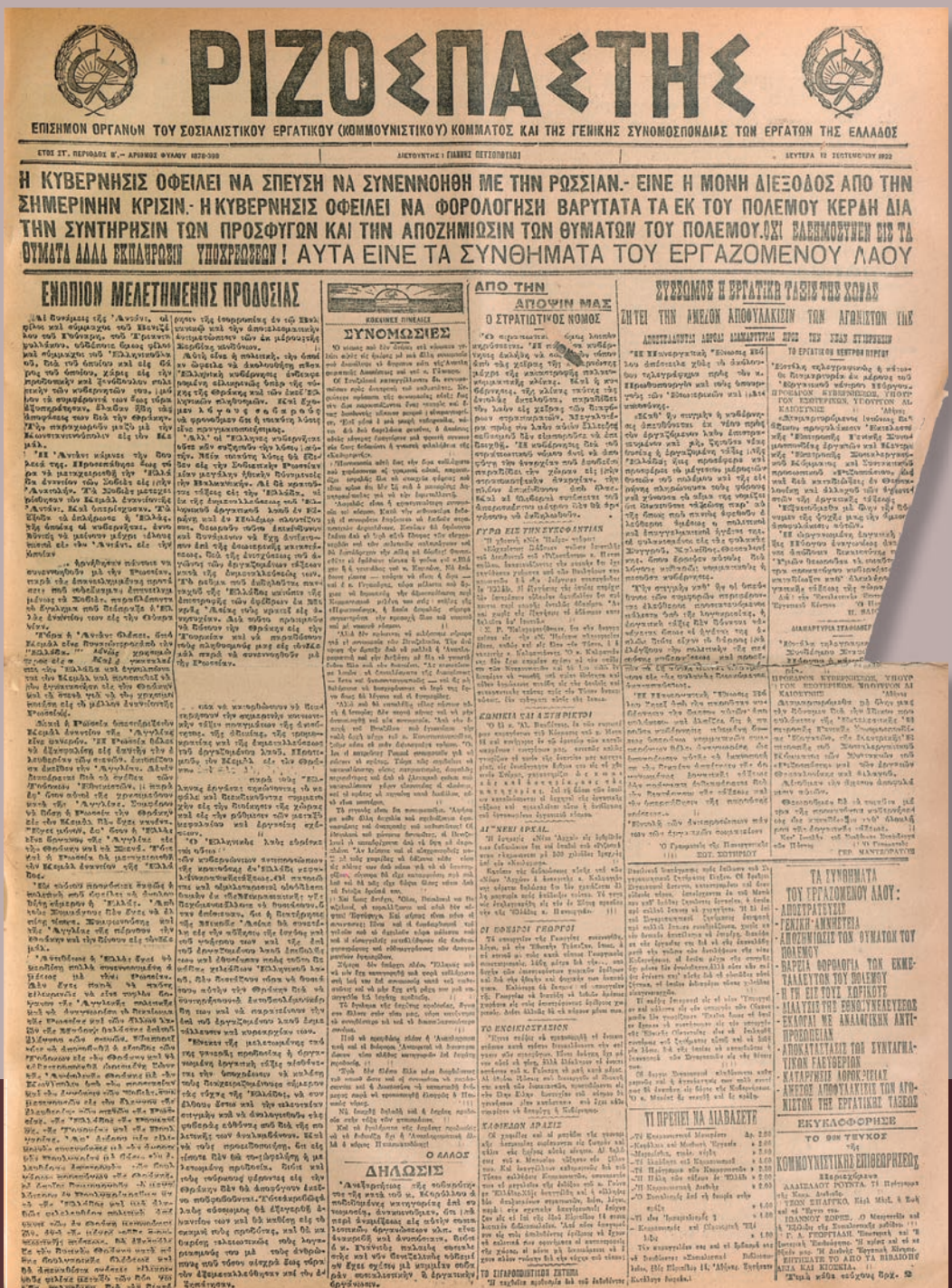

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ (ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ) ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.– ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 1070-300 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΤΣΟΠΟΥΛΟΣ | ΣΕΥΤΕΡΑ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1922

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΠΕΥΣΗ ΝΑ ΣΥΝΕΝΝΟΗΘΗ ΜΕ ΤΗΝ ΡΩΣΣΙΑΝ.- ΕΙΝΕ Η ΜΟΝΗ ΔΙΕΞΟΔΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗΝ ΚΡΙΣΙΝ.- Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΒΑΡΥΤΑΤΑ ΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΕΡΔΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.ΟΧΙ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΕΣ ΕΙΣ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΑΛΛΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ! ΑΥΤΑ ΕΙΝΕ ΤΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ ΛΑΟΥ

ΕΝΩΠΙΟΝ ΜΕΛΕΤΗΜΕΝΗΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΥΝΕΛΕΣ

ΣΥΝΟΜΩΣΙΕΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΨΙΝ ΜΑΣ

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

ΣΥΣΣΟΜΟΣ Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

ΖΗΤΕΙ ΤΗΝ ΑΜΕΣΟΝ ΑΠΟΦΥΛΑΚΙΣΙΝ ΤΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΤΗΣ

ΤΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ ΛΑΟΥ:

- ΑΠΟΛΥΤΑΣΙΣ
- ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ
- ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ
- ΒΑΡΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΤΩΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ
- Η ΥΠΟ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΛΟΡΙΚΟΥΣ
- ΑΙΑΓΥΣΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΟΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ
- ΕΛΚΟΡΑΙ ΜΕ ΑΝΑΔΡΑΣΙΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΝ
- ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ
- ΚΑΤΑΡΓΗΣΙΣ ΛΟΡΚΩΝΕΙΑΣ
- ΑΜΕΣΟΣ ΑΠΟΦΥΛΑΚΙΣΙΣ ΤΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΤΑΞΕΩΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟ 9ΟΝ ΤΕΥΧΟΣ ΤΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ

Περιεχόμενα

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΟΛΥΤΑ. Τὸ Πρόγραμα τῆς Κομ. Διεθνοῦς.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΟΡΕΣ. Ὁ Μαρξισμὸς καὶ ἡ Ἠθικὴ τῆς Ἐπαναστατικῆς μάχης. !!!

Γ. Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ. Ἐπιστροφὴ καὶ Ἡ Ἑνοποιὰ Ἐκδόσεις. Ἡ κρίσις καὶ οἱ ἐργάται. Ἡ Δυνάμεις Ἐργατικῆς Ἑνότητος.

ΕΠΙΤΗΔΕΙΤΕ ΤΟ ΑΠΟ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΚΙΟΣΚΙΑ. !!

Τιμὴ κάθε κεφ/νου δρχ. 2

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΠΡΩΪΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΚΩΝΣΤ. ΒΕΛΛΙΔΗΣ

Γραφεία — Τυπογραφεία: Οδός Βασιλέως Ἡρακλείου (Τσιμπλί-Χάν) — Ἀρχηφόρος Τηλεφώνου 62

Διαφωνίας — Υπεύθυνος: ΠΕΤΡΟΣ Σ. ΑΚΒΑΝΤΗΣ

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΟ 1911 — ΕΤΟΣ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ ΑΡ. 3797 — Τιμὴ ἑκάστου φύλλου Λεπτὰ 30 — Κυριακὴ 25 Σεπτεμβρίου 1922

Η ΖΩΗ ΘΑ ΥΠΕΡΙΣΧΥΣΗ

Ἀπὸ τὴν Φράγκα θαρραλέα ἀπόλαυσις μιᾶς ἀκαταδότου πρὸς ἀναμορφώσεις ἀπὸ τὸ σφριγοῦ καὶ ἀπὸ τὴς θεσπεσίας ἀνθρώπινες ἀνθρώπινες ἀπὸ τὴν ἀπέλπιδαν τὴν κοιμᾶν' νιφὸν τῶν.

Κυνοῦμεν τὴν σύνον τῶν Φράγκων θ' ἔστ μᾶς κακαγγέλλουν. Καὶ μᾶς κατηγοῦν! λοιν ἐκκαίβεν, ποὺ χάνον ἐ' θνεσὶς πολεμφόνου ἐλθρωσκοῦν χλωκοῦν τὸ θεμελιοφόνον.

Ἀλλ' οἱ βασκοφαγόποιοι Φράγκοι; καὶ οἱ ἐκτυφοκαὶ ποιν μᾶς ἀγωνίζον γρεκτοῦν, ἀς μᾶς ἔκεν ἐφόνον τὸ μὲ ἔχω' μὲν κὴν ἔθνικὴν τὴν ἀνάλογον, ἐπ. Ἐχμαλῆ, πρέπει τὸ σκῦ' μανιοῦσὸν θεμελιὰ τὸ Ἔθνος καὶ τὴ Ἑλληνὶς. Καὶ οἱ μικροὶ καὶ οἱ κωφοὶ ἐπὶ ἐκ τὴν ἀνάγκαν. Ἀν μὴ κυνηγᾶν' ἀνάγκαν τὴν ἀνάγκαν τὴν ἀνάγκαν τὴν

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
Ἐτησία . . . . . Δρχ. 100
Ἑξάμηνος . . . . . » 50
Τρίμηνος . . . . . » 27

ΔΗΛΟΣΙΣ ΚΑΤΑΣΤΡΕΨΙΣ
ἐν Ἑλληνικῷ ἀνεμίσματι

ΝΕΟΛΟΓΟΣ ΠΑΤΡΩΝ

Ὁδὸν καὶ Ἀθήνας

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
Ἐτησία . . . . . Δρχ. 150
Ἑξάμηνος . . . . . » 80
Τρίμηνος . . . . . » 45

ΚΑΤΑΣΤΟΡΗΣΕΙΣ & ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
Προπληρώνονται

ΠΑΤΡΑΙ - Σάββατον 3 Σεπτεμβρίου 192 | ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ 135 | Ἀριθ. Τηλεφώνου 284 | ΕΤΟΣ ΚΘ'. — Ἀριθμὸς 734

Ο ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Μεταξὺ τῶν ἀξιοθρηνήτων τῆς Σμύρνης θυμάτων, τὰ ὁποῖα ἀπερρήγνυσε κλειστὰ σύμπαν τὸ Ἠνωμένον, σὶ σπουδαιότερα κεφάλαιον πλήγματος ἐγένετο, περιλαμβάνεται ὁ Μεθοδιστικὸς Μητροπολίτης Σμύρνης Χρυσόστομος. Καὶ ὅλον ἔμεινε κεφάλαιον ἀπορίας καὶ ἀστοχάσεως, ὅπου ἐγνώσθησαν ὁ θάνατος τοῦ νέου κυροῦ κήρυγος, καὶ οἱ λεπτομέρειαι τῶν φρικιαλῶν θανάτων του. Μετεφερόμενος ὑπὸ τοῦ μαινομένου Τουρκικοῦ ὄχλου. Ὁ τραγικὸς θάνατος τοῦ νέου κυροῦ Ἰωαννίδου φωτογραφικῆς ἐξαιρετότης, μὰ τὴν κεφαλὴν ἐμπλεκὼν πάντοτε κτεκκατῶν πληγμάτων. Ὁ σημαίνων εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν τὸ περιλάλητον ὄνομά του μὰ ἐκφράσεις ὑπερτάτου θαυμασμοῦ καὶ λατρείας, δοὺ τὰ τὴν τραγικοτέρα τοῦ θανάτου του, ἀλλὰ καὶ δεύτε, ἐν γνώσει τοῦ τί τὸ ἀνέμενε πειραμένοντα ἐν Σμύρνῃ, μετὰ τὴν ἐκεῖ κάθοδόν τῶν κίμνοχρῶν τέγρων, ἀνῷ ἠθόκοπε νὰ φύγῃ, σώζων ἑαυτόν. Ἀλλ' ἠθέλησε νὰ μὴ φύγῃ, ἀλλ' ἔστη ἐκεῖ ἐνδυναμούμενος λάτρις τοῦ ἱεροῦ καθήκοντος τὸ ὁποῖον τὸ ἔλεγε, ὁμνῶν εἰς τὴν ἱερὰν βοὴν τῆς μεγάλης ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστολῆς του, καὶ εἰς τὸ τίμιον ὄνομα τῆς φιλτάτης του πατρίδος, ἥτις δεκρυῶν ἐ-νέπνεε τὰ φίλτρα στήθη του, καὶ ἐγκαλιάνεζε τοὺς ὀρκίσας πόθους του καὶ τὰ ἤθεν ὄνειρά του.

αὐτῆς μεταφερόθησαν εἰς Μυτιλήνην. Σημειωτέον ραδιοσταλγράφημα τοῦ Κυβερνήτου τῆς "Ἑλλας" τοῦ περιπολοῦντος εἰς τὴν χερσόνησον τῆς Ἐρυθραίας, ἀγγέλλει, ὅτι ἡ ἀπιβάσεις τῶν δυνάμεων τοῦ νοτίου συγκροτήσεως μετὰ τοῦ πολεμικοῦ ὁλικοῦ συνεζεύχθη κανονικῶς ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ σιδήρου. Τὰ δύο συντάγματα ὑπὸ τοῦ συνταγματάρχου Πλουσιάν καὶ Δίνον ἐξωπλισθοῦν καλῶς ἀπονοι νικηφόρες τὴν ἐπιβίβασιν.

Ἀτυχεῖσθη σήμερον ὅτι τὸ 48ον σύνταγμα ἐφθασε εἰς Μυτιλήνην δυσκόλα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμπλόκας ἐλαχίστης μόνον ἀπωλείας. Περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς συμπλοκῆς τῶν Ἐρυθραίων μετὰ τῶν Τουρκῶν, δὲν ὑπάρχει νεωτέρα πληροφορία. Πιστεύεται ὅμως, ὅτι οἱ Ἐρυθραῖοι θὰ διεσώθησαν καὶ αὐθεν. Ἐκ τῆς τοῦ ἐρχόμενος τοῦ Ἰσπιωνὸ 600 ἀνδρῶν μετὰ τῶν ἐπτὰ ὁπλῶν ἀπὸ τὸ ἀπομαλίον - Λέσος ἀπεβιβάθησαν εἰς Πειραιὰ. Τὸ ἀπόγευμα ἀνμένονται καὶ οἱ λοιποὶ ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου «Λέδα». Ἡ τοιαύτη ἐν ἐπὶ κεφαλῆς τῶν διοικητῶν ὑποστρέφοντων κ. Καλλίνικον ἀνθίζει τὸ ἀπόγευμα εἰς τὸ Γουδί ὅπου καὶ θὰ ἐγκατασταθῇ.

ΤΑ ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑΙ ΠΕΡΙ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

*ΑΘΗΝΑΙ. Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἀνγγέλθη σήμερον ραδιοσταλγραφικῶς ὅτι ἡ συμπλοκὴ τῶν περιφερειῶν Σμύρνης Βουρνάβα, καὶ Μπουρζᾶ εὐρίσκεται ἐν ὑφει. Αἱ Ἑλληνικαὶ καὶ Ἀρμενικαὶ συνοικίαι κατεστράφησαν. Ἡ πληροφορία περὶ βομβαρδισμοῦ τῆς Τουρκικῆς συνοικίας ἐκ μέρους τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου δὲν ἐπιβεβαιοῦται. Κατὰ πληροφορίας ἀπολιμανικῆς πηγῆς, Γάλλοι ναῦται κατεφθάσαν τὴν περιοῦσαν τρεῖ τὰ 2.000 γυναικόπαιδα ἐνῶ τὸν Γαλλικὸν φιλανθρωπικὸν ἵδρυμάτων. Ἐκλογὴ Γάλλοι ναῦται ἀπεσθήσαν συρκαλὸν τοῦ Ἀγγλικοῦ Πρεσιδέντ, ἀνανέον νὰ ἀποῖον εἰχεν διδηλωθῇ ἡ μανία τοῦ Τουρικοῦ ὄχλου. Τὰ Ἀμερικανικὸν Πρεζιντὲν δὲν φαίνεται ὅτι ἐκυρεκεῖθη. Ἀναφέρεται ρόκον, ὅτι ἐκόψη τὸ πλησίον αὐτοῦ καφφενεῖον Κοκοῦ. Ἀπόκειται ἀποβάσεως νέων δένων ἀγημάτων πεζοναυπολίων ἐπὶ τὸν Ἀμπελάκι.

ΑΔΟΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ. Ἐπιβάται ἀνκρωρήσαντες ἐκ Σμύρνης χθὲς καὶ ἀφιχθέντες ἀνταῦθα ἀδηγήσαν ἀφηγήσεις ἀνκρίνεις τὴν ἐξῆς:

Ὁ Τουρκικὸς στρατὸς μετὰ τοῦ ἀκτ τουρικοῦ ἐπιφεβλέπων τὴν Ἀρμενικὴν ἐκκλησίαν καὶ διέφορε ἔνα Πρεζιντὲν. Κατρήγησαν κάποιοι οἱ Τουρκικοὶ στρατιῶται καὶ ἀπὸ τὸ ὑψος τοῦ ὑπερῶου ἐπιφεβλέπων τὴν Ἀρμενικὴν ἐκκλησίαν καὶ διέφορε ἔνα Πρεζιντὲν. Κατρήγησαν κάποιοι οἱ Τουρκικοὶ στρατιῶται καὶ ἀπὸ τὸ ὑψος τοῦ ὑπερῶου ἐπιφεβλέπων τὴν Ἀρμενικὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐκκλησίας πρόσωπα. Ἐπιφαίνεται ἀν ἐκκλησίας, ἐν καταστήματα καὶ αἱ οἰκίαι. Κατρήγησαν καὶ ἔλκυσε ὀστρεῖα. Ἐπιφαίνεται ὅτι αἱ ὑφρεις τῶν ὀστρεῖων ὑπάρξουν, ἡ κοῦσσα εἰς μεγάλην ἀπόστασιν. Ἀλλοι ἀπόφοιτοι διαπιστῶν ἀκμρῆ. Ἀπόκλειστοι εἰς τὴν ὀστρεῖαν τὴν ἐκάμον, ἥτις ἐν ἀπόστασιν ἀκμρῆ. Ἐκεῖ ἐπιφαίνεται ἀκμρῆ ἀπὸ τὴν Τουρκικὴν συνοικίαν. Τὴν τρίτην ἡμέρα ἡμέρα ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀπόφασιν. Αἱ μέχρι τοῦδε ἀναφερόμενοι πυρεῖοι τὴν Ἀμερικανικὴν ἐκκλησίαν ἀνοικτὴ ἔτι καὶ ὅλον Ἀρμενικὴν ἐκκλησίαν ἐκ τῆς ἐκκλησίας τὸν ἐκκλησιαστὴ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ-ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Γ. Κ. ΒΙΟΛΑΚΗΣ
ΑΓΓΕΛΙΑΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ
Ὁ κ. Ὀλυμπ. Φωτ. Δ
Μικρὰ ἀγγελία ἡ λέξις δρχ. 1
Ὁλόκληρα σελιδοσημειώματα γράφονται ἐξωτερικοῦ ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν ἀναφορὰν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ἐπιστολῶν ἐπιστολῶν ἀναφορικῶν

Η ΠΑΜΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗ

ΗΜΕΡΗΣΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΥΤΡΩΤΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ
ΚΥΡΙΑΚΗ
8
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
1925
ΕΤΟΣ 5ον ΑΡ. 103-105
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ
ΔΡ. 1

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
Ἐτησία . . . . . δρχ. 300
Ἑξάμηνος . . . . . » 200
Τρίμηνος . . . . . » 100
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
Ἐτησία . . . . . Δ.Δ. 5
Ἑξάμηνος . . . . . » 3
Τρίμηνος . . . . . Δρ. 15

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΠΑΝΑΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ 15Α ΑΘΗΝΑΙ

ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Γ. Κ. ΒΙΟΛΑΚΗΣ
Ἀριθ.-Τελέφων Πανεπιστημ. Ἀθήνων
Τηλεγραφικῶς: «ΠΑΜΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗ»

ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Η ΑΝΑΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΔΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Αἱ Σκέψεις τῆς ἀστυφίμου Ἑλληνικῆ Κυβέρνησος καὶ Ἐπιτροπῆ Ἀποκαταστάσεως εἰς τὸ Προσφυγικὸν Ἀδύνατον, ἥτοι εἰς τὴν διὰ τοῦ δανείου τούτου ἀποκατάστασιν τῶν προσφύγων, ἐν μέρει μόνον ἐπραγματοποιήθησαν, ἤτοι ἐπὶ μέρος τοῦ δανείου ἐδόθη πενῆ διὰ τὴν ἀγροτικὴν ἐγκατάστασιν μέρος δὲ διὰ τὴν ἀστικὴν στέγασιν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν μίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην κατηγορίας τῶν προσφύγων, σημαντικὸν μέρος αὐτῶν, δὲν εἶναι εἰμὴ πρόχειρον ἐγκαταστημένον. Καὶ εἶνε φανερὸν πλέον, ὅτι κατὰ τὸν τέταρτον τοῦτον χειμῶνα τοῦ προσφυγικοῦ καὶ ἡ ὀπτάνη καὶ ἡ ἀγωνία πρὸς πληροφορίαν ἐγκαταστάσεως καὶ ἀποκαταστάσεων τῶν προσφύγων ἐφείλαι νὰ εἶναι ὑψιστεστέρα, συστηματικωτέρα καὶ μᾶλλον εὐσυνείδητος.

Κατὰ τοὺς μετρικωτέρους ὑπολογισμοὺς δὲ ἀπητεῖτο ποσὸν 25 ἑκατομ. ἀγγλικῶν λιρῶν τουλάχιστον πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀπαραιτήτων ἀναγκῶν τῶν προσφύγων καὶ ἀποκαταστάσεις αὐτῶν, ἤτοι 9 δισεκατομ. σημερινὰν δρχς. μόν. Ὁ ἀνελέγων δρ. 7.500 κατ' ἄτομον καὶ δρχ. 37.500 κατὰ οἰκογένειαν, ἐὰν ὑπολογισθῇ εἰς 1.000.000 ὁ προσφυγικὸς πληθυσμός, ὁ χρῆσιν ἀποκαταστάσεις. Εἰναι δὲ γνωστόν, ὅτι μία ἀγροτικὴ οἰκογένεια, ὅπτως καὶ μία ἀστικὴ τοιοῦτη, διὰ τὴν ἀπόκτησιν περιωρισμένης οἰκίας καὶ τῶν ἄλλων ἀπαραιτήτων ἐργαλείων καὶ ἐφοδίων πρὸς ἐργασίαν ἤτις θὰ ἀπέδιδε μετὰ χρόνον, ἄν δύναται σήμερον νὰ ἐπιφοιτῇ διὰ χρηματικὴ ποσὸ, ὀλιγωτέρου τῶν 35 χιλ. δραχῶν.

Ἐν δὲ τοῦ προσφυγικοῦ δανείου δὲν διετέθη ἐν συνόλῳ εἰμὴ ποσὸν 10 ἑκατομ. ἀγγλικῶν λιρῶν, ἤτοι 3 δισεκατομ. καὶ 600 ἑκατομ. σημερινὰν δραχμῶν μόνον.

Τοιουτοτρόπως εἶναι πλέον ἢ πιστωμένη ἡ ἀνάγκη ἐξωτερικοῦ καὶ διαδέτους πλείστων ἐπιπλέον χρηματικῶν πόρων πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τῆς προσφυγικῆς ἀποκαταστάσεως, ἀστικῆς καὶ ἀγροτικῆς καὶ τοιοῦτεστερος αὐτοῦ εἰς τὴν ὅδον μᾶς ἐφιστικῆς διευθετήσεως. Τὸ ἐξωτερικὸν εἰναιεγκρίνει μὲ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδος δὲν ἐπιφοιτῶν πρὸς τοιοῦτον προσπάθειαν. Ἀλλ' ἡ διεθνῆς πίστις

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΔΗΜΑΡΧΙΑΚΗΝ ΕΚΛΟΓΗΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ὁ κ. Μηνᾶς Πετρίκιος—Τὸ ἐκλογικὸν τοῦ Πρόγραμμα—Οἱ μῦθοι περὶ κομμουνισμοῦ—Ἔλαβε πλέον τῶν 13 ἐκ τῶν ψήφων

Συνοδευόμενος μὲ ἐπιστρεφῆ τὸν τὸν τὴ πόλιν μαγνοφοκτόνος Μηνᾶς Πετρίκιος διαμορφωθεῖσαν ἀλφαμερον θεσσαλονίκης κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 27ης Ὀκτωβρίου ἐξέτασε τὴ μάθῃ τὰς ἀποψεις τῶν κατὰ δὲ τὴ Δάκτυρα περὶ ἀνομοῦ τοῦ ἐκλογικοῦ τοῦ ἐπιτρόπου τῆς ἐκλογῆς του καὶ ἀν ἔνιοι τὰς γραφὰς τοῦ ἐκλογικοῦ προγράμματος του.

Ὁ κ. Πετρίκιος πρεσβεύεται ἰσοτιμοτὰ καὶ ἀσκητῆς εἰς τὰς τχετικὰς ἐρωτήσεις τοῦ συνέκτικου τοῦ κοῦ ἔξῆς:

—Τὸ ὁμοιοκοτὸν πρόγραμμά σου εἰς τὰς ἀφηρημένας Θεσσαλονίκης εἶναι γνωστόπαιον. Ἀλλὰ ἰσοτὰ τὸ πρόγραμμα νοῦν εἶνε φυσικὴ συνέπεια τῆς ἀφίξεως τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς τῶν προσφύγων Μακεδονίας καὶ Θράκης, ἡς προεδρεύω μέχρι τὸ πλείστον τοῦ προσφυγικοῦ κοβελλίου.

Ἡ Ἀνωτάτη Ἐπιτροπή, καθὼς καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ ἤτις ἐγκατέφθη ἀπὸ τὸ τρίτον Πλαπροσφυγικὸν Συνέδριον τοῦ παρελθόντος Ἀπριλίου κατέθετον πανεφανεῖς τὴν κατάστασιν καὶ τὴν ψυχολογίαν τοῦ προσφυγικοῦ κόσμου, ὅστις ἀπωθῆσαν ἀπὸ κτεφείαν καὶ τὰς ἐκκλεκτλεόνας τῶν ἐκάστοτε ἰδιωτῶν καὶ προσωρινοπαιτέρων, ἐπιφέρῃ πρὸς ἄλλον ἀφίξεως, θέλων νὰ μὴ εἶναι πλέον ἐκκαλλιόνιον ἀλλοῦ διὰ τοὺς διαφόρους ἐπιτρόπους.

Ἡ ἀποκλειστικὴ καὶ ἡ μετάπεια ἐκ τοῦ ἐκείσου Πλαπροσφυγικοῦ συνεδρίου τοῦ ἐνοῦ συνέδεσα Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆ Βγαλμένη πέσα ἀπὸ τὰ καλλιόνια τοῦ ὁμοιοκοῦ κόσμου τὴν ἀνάγκας τῶν προσφύγων νὰ ἐξαιρεστεῖσουν τὴ ἀλληθῆ αὐτὸν συμφέροντα, προσπαθοῦσαι νὰ ρεμφοτεθοῦσαν αὐτοῦ ἀπὸ τοὺς διαφόρους ἐκμεταλλεύτας, ὁπωσδήποτε καὶ ἀχτὶ τὴ κακοδαιμονίας αὐτῶν.

Δὲν βρίσκω δὲν πιστεύω ἀπορρίπτω τὰ τεκμαιρόμενα τοῦ κυρίου αὐτοῦ οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τότε διαβάλοντες ὅτι ὁ κόσμος ἐνοῦσας φύσει ἀπὸ τὰ χέρια τῶν, μὲς ἐκφυγὼν ἀμέλειον πόλεμον.

Ἡμεῖς ποτοὶ εἰς τὰς ἀρχὰς μας ἀλλοφανοὶ ἀπὸ ἐλληνικὰ ἔχθοι εἰναιεκρίθημαν ὑπὸ τῶν ἀπὸ κοινῶν ἀβαθίσεων ὑπερφαλέα πρὸς τὸ ἔργον μας.

—Ποῖα εἶνε ἡ ἐνεσπουῖς σας ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐκλογῶν καὶ τοῦ μετέπειτα ἀφαιρεσυγχνθέντος θορύβου εἰς βάρος σας;

—Ἐξηστήσαμεν τὴν συνεργασίαν διαφόρων κομμάτων ἀλλὰ εἴδαμεν ἐκ ἀδιαφόρου καὶ ἐπαναβιβαθῆ τῆς τοιαυτῆς καὶ τὰ κεφάλαιον μὲ τὴς προσφυγικὴς ψῆφους τὴν ἐκλογὴν χωρὶς νὰ ἔχουν τὴ θέλημα νὰ ἐξυπηρετήσουν ἄτομὰς τὴς λαϊκὴς ἀναγκας. Ἄλλος τε καὶ μερικὰ κόμματα μὰς ἀρνήθησαν συνεργασίαν ἀόλα θέλον νὰ κατεβοῦν ἀπὸ τὴν ἐκλογὴ

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΝ ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 19

ΠΕΡΙΒΟΛΟΝ ΒΟΥΛΗΣ

Δώσετε ἐργασίαν εἰς τοὺς πρόσφυγας.

Ὑποστηρίζοντες τὸ προσφυγικὸν πρατήριον ἐξασφαλίζετε τὴν ὕπαρξιν χιλιάδων προσφύγων ἐργατριῶν.

Ἐπισκεφθῆτε τὸ πρατήριον προσφύγων τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων καὶ δώσετε τὰς παραγγελίας σας εἴτε ἀσπρορρουχικῆς, βιβλιοδετικῆς ἢ κατασκευῆς παιγνιδίων.

Εἰς τὸ πρατήριον πωλοῦνται τὰ ἔργα ὅλων τῶν ἐργαστηρίων προσφύγων Ἀθηνῶν καὶ Ἐπαρχιῶν.

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΛΕΩΦ. ΑΜΑΛΙΑΣ, ΑΡΙΘ. 39

ΕΤΟΣ Α΄. | Ἐν Ἀθήναις, Ἰανουάριος 1924 | ΑΡΙΘ. 1

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΕΡΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΤΑ ΟΡΦΑΝΑ ΠΡΟΣΦΥΓΑΚΙΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΚΑΙ ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ

Τὰ ὀρφανὰ προσφυγάκια τῶν Ἀθηνῶν ἑώρτασαν ἐφέτος τὰ Χριστούγεννα.

Αἱ κυρίαι τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων, ποὺ πέρυσι, ὅταν ὁ ἄνεμος τῆς συμφορᾶς τὰ ἔφερεν ἐδῶ, τὰ ἐδέχθηκαν καὶ τὰ περιποιήθηκαν μὲ στοργὴ μητρική, ἔστειλαν ἐφέτος ἔκκλησιν πρὸς τὰ εὔπορα παιδιὰ τῶν Ἀθηνῶν, ζητοῦσαι τὴν βοήθειαν των διὰ τὴν Χριστουγεννιάτικη ἑορτὴ τῶν δυστυχούντων ἀδελφῶν των μὲ τὰ ἑξῆς λόγια :

ΠΛΗΣΙΑΖΟΥΝ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ἑλληνόπουλα !

Σεῖς, ποὺ σκέπτεσθε ἀπὸ τώρα τὶ δῶρα θὰ λάβετε διὰ τὰς ἑορτάς, σκεφθῆτε ὅτι ὑπάρχουν χιλιάδες ὀρφανά, καὶ ἄλλα τόσα ξερριζωμένα προσφυγάκια, ποὺ δὲν θὰ λάβουν τίποτε, ἀπὸ κανένα, ἂν δὲν τὰ συλλογισθῆτε σεῖς, ἂν δὲν τὰ πονέση ἡ καλή σας καρδιά.

Θέλετε λοιπὸν νὰ εὐχαριστηθῆτε τὰ Χριστούγεννα καὶ νὰ ἑορτάσετε μὲ ἥσυχη τὴν συνείδησιν ὅτι ἐκάματε τὰ ὀρφανὰ αὐτὰ νὰ εὐχαριστηθοῦν;

Στείλετέ μας, σᾶς παρακαλοῦμεν, εἴτε παλαιὰ παιχνιδάκια σας, εἴτε καὶ ὀλίγα χρήματα, ὥστε νὰ ἀγοράσωμεν παιχνίδια εἰς αὐτὰ τὰ ὀρφανὰ προσφυγάκια.

Μὲ μίαν μικρὰν θυσίαν, θὰ δώσετε μίαν μεγάλην χαράν.

Ὅ,τι ἔχετε νὰ στείλετε, εἴτε παιχνίδια, εἴτε χρήματα, νὰ τὰ στείλετε εἰς τό :

Γραφεῖον Στ. Η. Παπαδημητρίου — 7 ὁδὸς Καραγεώργη τῆς Σερβίας
Παρὰ τὴν Πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος.

Σᾶς παρακαλοῦμεν πολὺ νὰ μὴ τὸ λησμονήσετε, καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν ἐκ μέρους των.

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Ἡ Γεν. Γραμματεὺς
ΕΙΡ. Α. ΦΩΤΙΑΔΟΥ

Ἡ Πρόεδρος
ΑΙΚ. Γ. ΠΑΣΠΑΤΗ

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΕΔΔΑ ΝΑΖΟΥ, Σ. ΔΗΜΑΡΑ, ΛΟΥΚΙΑ ΖΑΓΜΗ, ΡΑΛΛΟΥ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, Α. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ, Ρ. Γ. ΚΟΡΟΜΗΛΑ, Χ. ΔΡΑΓΟΥΜΗ, Λ. ΖΑΝΟΥ, Κ. ΖΕΓΓΕΛΗ, Χ. ΛΟΥΡΙΩΤΟΥ

* * *

Ὅλα τὰ ἑλληνόπουλα τῶν Ἀθηνῶν αἰσθάνθηκαν μιὰ μεγάλη χαρὰ νὰ μπορέσουν καὶ αὐτὰ τὰ ἴδια κάτι νὰ κάνουν διὰ τὰ πεντάρφανα ἀδέλφια τους.

Κουμπαράδες, βιβλία, παιχνίδια, χρήματα, κατέκλυσαν τὸ γραφεῖον, ὅπου ἐστέλλοντο αἱ συνδρομαί, σχεδὸν ὅλα συνοδευμένα μὲ λόγια ἀγάπης καὶ καλωσύνης.

Ὁ ἔρανος ἀνῆλθεν εἰς δραχμὰς 17.296.

Τὰ χρήματα διενεμήθησαν εἰς τὰ δύο Ἐθνικὰ

Ελληνίς, 4 Ιανουαρίου 1924

ΑΜΑΛΘΕΙΑ
ΣΜΥΡΝΗΣ

ΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ

Αμάλθεια Σμύρνης, Αθήνα, 8 Ιουλίου 1923

ΑΜΑΛΘΕΙΑ
ΣΜΥΡΝΗΣ

ΕΜΠΡΟΣ ΛΟΙΠΟΝ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Ο ΚΑΛΗΔΩΝΑΣ

Αμάλθεια Σμύρνης, Αθήνα, 7 Ιουλίου 1923

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ *ΠΑΤΡΙΣ*

«Θρήνος και κοπετός εις την εθνικήν ψυχήν.
Ο Μικρασιάτης επανήλθεν εις τα δεσμά του διά παντός!», 30 Αυγούστου 1922

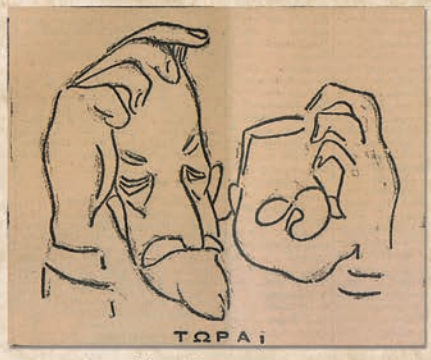

«Τώρα;», 1 Σεπτεμβρίου 1922

«Ισμέτ.-Στα ποιο γλυκά μου όνειρα επάνω εννοεί να με ξυπνάη.», 1 Σεπτεμβρίου 1922

«Αι ελευθερίαι του Τύπου είνε κολοκύθια μετά ριγάνεως!», 1 Σεπτεμβρίου 1922

«Ο Βενιζέλος κινείται εις την Λωζάνην.
- Μίαν στιγμήν, παρακαλώ, Κύριοι, να συννενοούμεθα... Είμαι κ' εγώ εδώ. Μη με ξεχνάτε...», 2 Δεκεμβρίου 1922

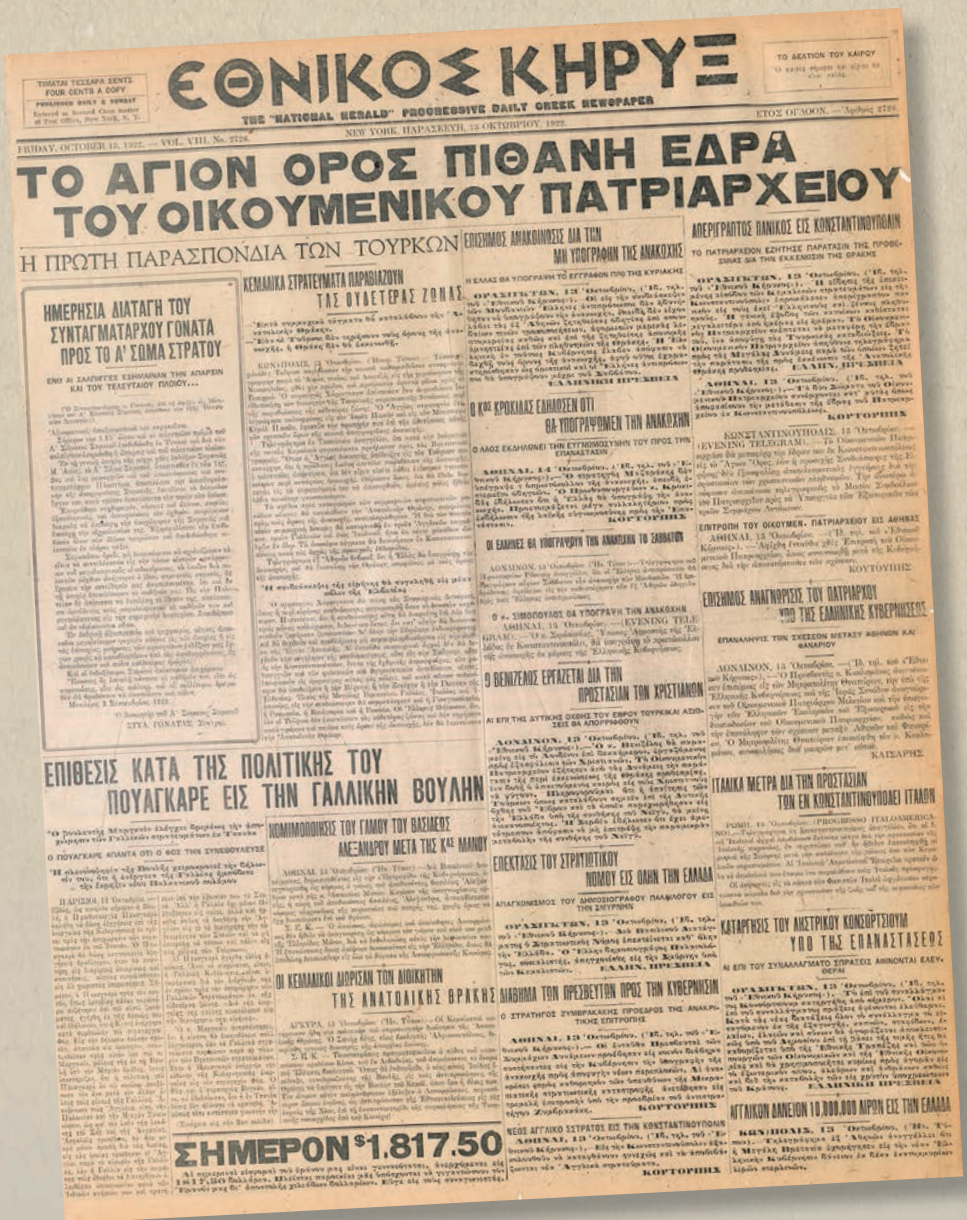

ΤΙΜΑΤΑΙ ΤΕΣΣΑΡΑ ΣΕΝΤΣ
FOUR CENTS A COPY
PUBLISHED DAILY & SUNDAY
Entered as Second Class Matter at Post Office, New York, N. Y.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

THE "NATIONAL HERALD" PROGRESSIVE DAILY GREEK NEWSPAPER

ΤΟ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ
Ο κρύος σήμερα και αύριο και στην Ελλάδα.

FRIDAY, OCTOBER 13, 1922. — VOL. VIII. No. 2728. — NEW YORK, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ, 1922. — ΕΤΟΣ ΟΓΔΟΟΝ. — Αριθμός 2728.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ΠΙΘΑΝΗ ΕΔΡΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

Η ΠΡΩΤΗ ΠΑΡΑΣΠΟΝΔΙΑ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΟΥ ΓΟΝΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟ Α' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΕΝΟ ΑΙ ΣΑΛΠΙΓΓΕΣ ΕΣΗΜΑΙΝΑΝ ΤΗΝ ΑΠΑΡΣΙΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΠΙΟΙΟΥ...

ΚΕΜΑΛΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ ΠΑΡΑΒΙΑΖΟΥΝ ΤΑΣ ΟΥΔΕΤΕΡΑΣ ΖΩΝΑΣ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΜΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗΝ ΤΗΣ ΑΝΑΚΩΧΗΣ

Η ΕΛΛΑΣ ΘΑ ΥΠΟΓΡΑΨΗ ΤΟ ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΠΡΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ο ΚΟΣ ΚΡΟΚΙΑΣ ΕΛΗΛΩΣΕΝ ΟΤΙ ΘΑ ΥΠΟΓΡΑΨΩΜΕΝ ΤΗΝ ΑΝΑΚΩΧΗΝ

Ο ΛΑΟΣ ΕΚΛΗΛΩΝΕΙ ΤΗΝ ΕΥΤΗΜΟΣΥΝΗΝ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ

Η ΕΛΛΗΝΕΣ ΘΑ ΥΠΟΓΡΑΨΗ ΤΗΝ ΑΝΑΚΩΧΗΝ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Ο Β. ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ ΘΑ ΥΠΟΓΡΑΨΗ ΤΗΝ ΑΝΑΚΩΧΗΝ

ΑΘΗΝΑΙ, 13 Οκτωβρίου. — (EVENING TELEGRAM). — Ο κ. Σιμόπουλος, ο πρωτεύων εν τοις Εξωτερικοίς της Ελληνικής Κυβερνήσεως, θα υπογράψη εν ονόματι αυτού τας ανακοινώσεις αι αι οποίαι θα δοθούν εις τας Δυνάμεις.

Ο ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

ΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΟΧΘΗΣ ΤΟΥ ΕΒΡΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΑΙ ΑΠΟΠΕΙΡΑΣΕΙΣ ΘΑ ΑΠΟΡΡΙΦΘΟΥΝ

ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΠΟΥΑΓΚΑΡΕ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΚΗΝ ΒΟΥΛΗΝ

Ο ΠΟΥΑΓΚΑΡΕ ΑΠΑΝΤΑ ΟΤΙ Ο ΘΟΣ ΤΗΝ ΣΥΝΕΘΟΥΑΕΥΣΕ

ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΣ Κας ΜΑΝΟΥ

ΟΙ ΚΕΜΑΛΙΚΟΙ ΔΙΟΡΙΖΑΝ ΤΟΝ ΔΙΟΙΚΗΤΗΝ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

ΕΚΛΕΚΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ ΕΙΣ ΘΗΒΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ ΠΑΛΜΙΟΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΜΥΡΝΗΝ

ΔΙΑΒΗΜΑ ΤΟΝ ΠΡΕΣΒΕΥΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΖΥΜΒΡΑΚΑΚΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΡΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΗΜΕΡΟΝ $1,817.50

ΑΠΟΡΙΓΡΑΠΤΟΣ ΠΑΝΙΚΟΣ ΕΙΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΝ

ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΖΗΤΗΣΕ ΠΑΡΑΤΑΣΙΝ ΤΗΣ ΠΡΟΦΟΣΙΝΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΕΠΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΦΑΝΑΡΙΟΥ

ΙΤΑΛΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΤΩΝ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΙΤΑΛΩΝ

ΚΑΤΑΡΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΕΞΤΡΙΚΟΥ ΚΟΝΣΟΡΤΣΙΟΥΜ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΛΛΑΛΗΣΑΝΤΟΣ ΣΤΡΑΤΕΣ ΑΘΗΝΩΝΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ

ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ 10,000,000 ΛΙΡΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Εθνικός Κήρυξ, 13 Οκτωβρίου 1922

Ο ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ο ελληνικός Τύπος της Ομογένειας εμφανίστηκε πριν από την ίδρυση του σύγχρονου ελληνικού κράτους. Εξαιτίας της μακράς χρονικής διάρκειας και της γεωγραφικής του εξάπλωσης η μελέτη του είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα και σύνθετη.

Εδώ παρουσιάζονται επιλεγμένα παραδείγματα ομογενειακού Τύπου που αναφέρονται στο 1922. Προέρχονται από την Αίγυπτο και από τις Η.Π.Α.

Τις δύο πρώτες δεκαετίες του 20ού αι. το ρεύμα της ελληνικής μετανάστευσης κινήθηκε, κατά κύριο λόγο, προς τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Συνακόλουθα, δημιουργήθηκε περιοδική εκδοτική δραστηριότητα, στην οποία συγκαταλέγεται, μεταξύ άλλων, ο ημερήσιος *Εθνικός Κήρυξ της Νέας Υόρκης/The National Herald Progressive Daily Greek Newspaper*, με ιδρυτή τον Πέτρο Τατάνη, που παρουσιάστηκε το 1915 και εξακολουθεί να εκδίδεται έως σήμερα.

Αντίθετα από τον ελλαδικό Τύπο, τα του Μικρασιατικού Μετώπου τον Αύγουστο του 1922 στον *Εθνικό Κήρυκα* καταλάμβαναν συχνά σχεδόν το σύνολο των πρωτοσέλιδων με πηχυαίους τίτλους και ειδήσεις για τις στρατιωτικές και πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα και τις αντιδράσεις των δυτικών κρατών. Οι τίτλοι και υπότιτλοι των άρθρων παρακολουθούν από κοντά τα γεγονότα με «κομμένη την ανάσα». Το αρνητικό κλίμα άρχισε να διαφαίνεται και αποτυπώθηκε με την ένταση της εποχής: «Η συμφορά της διαιρέσεως του έθνους» (10.8.1922), «Εις τα παρασκήνια της ελληνικής τραγωδίας» (11.8.1922), «Εν όνειρον θερινής νυκτός: ο αθηναϊκός δονκιχωτισμός εκστρατεύει προς την Πόλιν» (12 & 14.8.1922), «Η Ελλάς ολοταχώς προς την καταστροφήν» (15.8.1922), «Περί το εθνικόν δράμα: Παλαιοκομματισμός προσπαθών σπασμωδικώς να εκβιάση μίαν οιανδήποτε λύσιν εις της εκκρεμότητος» (19.8.1922), «Ο στρατός μας αντιμετωπίζει εξόρμησιν δέκα τουρκικών μεραρχιών» (29.8.1922), «Η εκκένωσις του Αφιόν Καραχισάρ βεβαιούται επισήμως εξ Αθηνών» (30.8.1922).

Ο επόμενος μήνας Σεπτέμβριος, μέρα με τη μέρα, είναι δραματικός: «Αι Αθήναι ανάστατοι εκ των γεγονότων του μετώπου» (1.9.1922), «Τραγική απόγνωσις επικρατεί εις Αθήνας. Αγγέλλεται ότι απεφασίσθη η εκκένωσις της Μικράς Ασίας» (4.9.1922), «Απελπιστικαί ειδήσεις εκ του μικρασιατικού μετώπου» (5.9.1922), «Η Σμύρνη και ολόκληρος η Ιωνία παραδίδεται εις του δημίους της. Αι πολιτικαί και στρατιωτικαί αρχαί φεύγουν» (9.9.1922). Και τη Δευτέρα 11 Σεπτεμβρίου ένας τίτλος κυριαρχεί: «Ο Τούρκος εις την Σμύρνην», και με μικρότερα στοιχεία «Είσοδος του τουρκικού στρατού εις Σμύρνην». Και με παχύτερα, μαύρα, μεγαλύτερα τυπογραφικά στοιχεία από το όνομα της εφημερίδας την Παρασκευή 15 Σεπτεμβρίου αναγράφεται «Η Σμύρνη καίγεται», και ακριβώς από κάτω «Σφαγαί εις την Κωνσταντίνου Πόλιν - Η Θράκη κινδυνεύει». Την επόμενη μέρα, Σάββατο: «Η φρικαλέα τραγωδία της Σμύρνης συγκλονίζει τον κόσμον ολόκληρον. Εκατόν είκοσι χιλιάδες Έλληνες και Αρμένιοι θύματα της τουρκικής θηριωδίας».

Το *Φως/Phos* εκδιδόταν στο Κάιρο για περισσότερα από εκατό χρόνια, μεταξύ 1897-1999 με διακοπές. Το 1912 ανέλαβε τη διεύθυνσή της ο Ι. Πολίτης, στο τυπογραφείο του οποίου τυπωνόταν, όπως άλλωστε και άλλες ελληνικές εφημερίδες. Από την Άνοιξη του 1914 έως το 1916, το *Φως* συνεκδιδόταν με την εφημερίδα ο *Χρόνος*. Το 1920 ο Ι. Πολίτης επέστρεψε από την εξορία και συνέχισε την έκδοση της εφημερίδας από τη θέση του διευθυντή. Υπήρξε εφημερίδα μετριοπαθής, η οποία αντλούσε θεματολογία από διεθνείς ανταποκρίσεις, οικονομικές ειδήσεις και αναδημοσιεύσεις άρθρων από εφημερίδες της Ελλάδας. Παρακολούθησε συστηματικά τη Μικρασιατική Εκστρατεία, χωρίς να παραμελήσει την ισορροπία της ύλης της, παράλληλα με ενημέρωση για την πορεία των γεγονότων: «Αι επιχειρήσεις εν Μικρά Ασία. Μελετάται η εκκένωσις; Η κατάληψις του Ουσάκ; Χωρία εις τας φλόγας» (24.9.1922), στην πρώτη σελίδα εξακολούθησε η «Επιφυλλίς», «Αι δύο αδελφαί» του Ξαβιέ Μοντεπέν, ειδησεογραφία «Από παντού», «Ξένη χρονογραφία», άρθρο για την ελληνική πολιτική.

Ο *Ασμοδαίος,* έμμετρη εφημερίδα με ύλη κοινωνική, σατυρική, πολιτική, ποικίλη, εκδιδόταν στο Κάιρο από το 1916 μία φορά την εβδομάδα, κάθε Κυριακή. Ιδρυτής και εκδότης της υπήρξε ο Τηλέμαχος Τσιχλάκης από τη Νεάπολη Λασιθίου, ο οποίος εμπνεύστηκε από την ομότιτλη εφημερίδα της Ελλάδας του Εμμανουήλ Ροΐδη. Ο *Ασμοδαίος* διέκοψε την έκδοσή του το 1931, αφήνοντας μια μοναδική έμμετρη παρακαταθήκη των γεγονότων που σημάδεψαν την Ελλάδα κατά τα 15 χρόνια της κυκλοφορίας του.

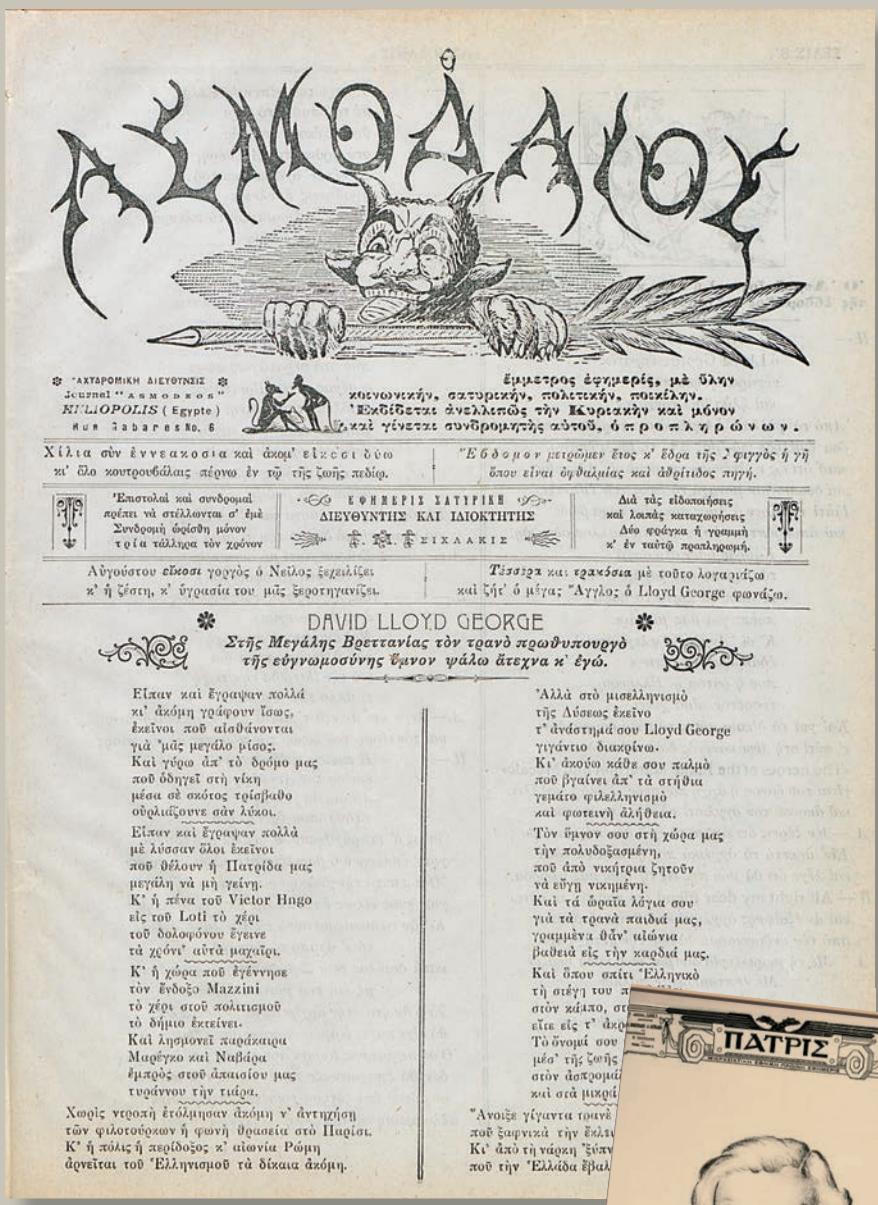

ΑΣΜΟΔΑΙΟΣ

ΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
Journal "Asmodeos"
HELIOPOLIS (Egypte)
Rue Tabares No. 6

Ἐμμετρος ἐφημερίς, μὲ ὅλην κοινωνικήν, σατυρικήν, πολιτικήν, ποικίλην.
Ἐκδίδεται ἀνελλιπῶς τὴν Κυριακὴν καὶ μόνον καὶ γίνεται συνδρομητὴς αὐτοῦ, ὁ προπληρώνων.

Χίλια σὺν ἐννεακοσια καὶ ἀκομ' εἴκοσι δύω
κι' ὅλο κουτρουβάλαις πέρνω ἐν τῷ τῆς ζωῆς πεδίῳ.

Ἕβδομον μετρῶμεν ἔτος κ' ἔδρα τῆς Σφιγγὸς ἡ γῆ
ὅπου εἶναι ὀφθαλμίας καὶ ἀθρίτιδος πηγή.

Ἐπιστολαὶ καὶ συνδρομαὶ πρέπει νὰ στέλλωνται σ' ἐμὲ
Συνδρομὴ ὡρίσθη μόνον τρία τάλληρα τὸν χρόνον

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΣΑΤΥΡΙΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Φ. Ρ. ΣΙΧΛΑΚΙΣ

Διὰ τὰς εἰδοποιήσεις καὶ λοιπὰς καταχωρήσεις
Δύο φράγκα ἡ γραμμὴ
κ' ἐν ταὐτῷ προπληρωμή.

Αὐγούστου εἴκοσι γοργὸς ὁ Νεῖλος ξεχειλίζει
κ' ἡ ζέστη, κ' ὑγρασία του μᾶς ξεροτηγανίζει.

Τέσσερα καὶ τρακόσια μὲ τοῦτο λογαριάζω
καὶ ζῆτ' ὁ μέγας Ἄγγλος ὁ Lloyd George φωνάζω.

DAVID LLOYD GEORGE

Στῆς Μεγάλης Βρεττανίας τὸν τρανὸ πρωθυπουργὸ
τῆς εὐγνωμοσύνης ὕμνον ψάλω ἄτεχνα κ' ἐγώ.

Εἶπαν καὶ ἔγραψαν πολλὰ
κι' ἀκόμη γράφουν ἴσως,
ἐκεῖνοι ποῦ αἰσθάνονται
γιὰ 'μᾶς μεγάλο ρίσος.
Καὶ γύρω ἀπ' τὸ δρόμο μας
ποῦ ὁδηγεῖ στὴ νίκη
μέσα σὲ σκότος τρίσβαθο
οὐρλιαζουνε σὰν λύκοι.
Εἶπαν καὶ ἔγραψαν πολλὰ
μὲ λύσσαν ὅλοι ἐκεῖνοι
ποῦ θέλουν ἡ Πατρίδα μας
μεγάλη νὰ μὴ γείνῃ.
Κ' ἡ πένα τοῦ Victor Hugo
εἰς τοῦ Loti τὸ χέρι
τοῦ δολοφόνου ἔγεινε
τὰ χρόνι' αὐτὰ μαχαῖρι.
Κ' ἡ χώρα ποῦ ἐγέννησε
τὸν ἔνδοξο Mazzini
τὸ χέρι στοῦ πολιτισμοῦ
τὸ δήμιο ἐκτείνει.
Καὶ λησμονεῖ παράκαιρα
Μαρέγκο καὶ Ναβάρα
ἐμπρὸς στοῦ ἀπαισίου μας
τυράννου τὴν τιάρα.
Χωρὶς ντροπὴ ἐτόλμησαν ἀκόμη ν' ἀντηχήσῃ
τῶν φιλοτούρκων ἡ φωνὴ θρασεία στὸ Παρίσι.
Κ' ἡ πόλις ἡ περίδοξος κ' αἰωνία Ρώμη
ἀρνεῖται τοῦ Ἑλληνισμοῦ τὰ δίκαια ἀκόμη.

Ἀλλὰ στὸ μισελληνισμὸ
τῆς Λύσεως ἐκεῖνο
τ' ἀνάστημά σου Lloyd George
γιγάντιο διακρίνω.
Κι' ἀκούω κάθε σου παλμὸ
ποῦ βγαίνει ἀπ' τὰ στήθια
γεμάτο φιλελληνισμὸ
καὶ φωτεινὴ ἀλήθεια.
Τὸν ὕμνον σου στὴ χώρα μας
τὴν πολυδοξασμένη,
ποῦ ἀπὸ νικήτρια ζητοῦν
νὰ εὔγῃ νικημένη.
Καὶ τὰ ὡραῖα λόγια σου
γιὰ τὰ τρανὰ παιδιά μας,
γραμμένα θᾶν' αἰώνια
βαθειὰ εἰς τὴν καρδιά μας.
Καὶ ὅπου σπίτι Ἑλληνικὸ
τὴ στέγη του π[illegible]
στὸν κάλπο, σ[illegible]
εἶτε εἰς τ' ἀκρ[illegible]
Τὸ ὄνομά σου [illegible]
μέσ' τῆς ζωῆς [illegible]
στὸν ἀσπρομά[illegible]
καὶ στὰ μικρά[illegible]
Ἄνοιξε γίγαντα τρανὲ [illegible]
ποῦ ξαφνικὰ τὴν ἔκλει[illegible]
Κι' ἀπὸ τὴ νάρκη ξύπν[illegible]
ποῦ τὴν Ἑλλάδα ἔβαλ[illegible]

Ασμοδαίος, 20 Αυγούστου 1922

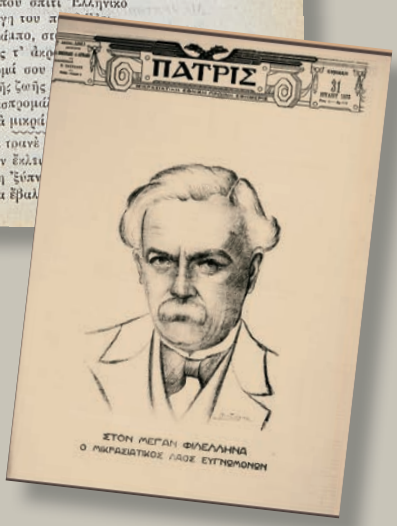

Πατρίς, 31 Ιουλίου 1922

ΕΤΟΣ 26ον ΠΕΡΙΟΔΟΣ (Β') [Τιμή ἑκάστου φύλλου μιλλάρ.] 10— ΚΑΪΡΟΣ ΕΠΙΜΙΤΗ 18/31 Αὐγούστου 1922

Συνδρομαὶ:
Ἐν Ἑλλάδι ἐτησία ..... Δρ. 200
Ἐξάμηνος ..... » 100
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ἐτησία » 300
Ἑκατοστιαῖον ..... Φρ.Δρ. 40

Διευθυντὴς Ι. ΠΟΛΙΤΗΣ

ΦΩΣ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Τηλέφωνον 10-95
Ταχυδρ. Διεύ. 418

Directeur J. POLITIS "CHRONOS-PHOS" Journal quotidien du matin Bureaux: Rue Emad-el-Dine et Galata N° 1

Βιβλιοθήκη Βουλῆς (Grèce) Αθήνα

ΑΙ ΠΟΛΕΜΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Συμφώνως πρὸς τὸ στρατιωτικὸν ἀνακοινοῦν, ἡ ἐπίθεσις τοῦ ἐχθροῦ φαίνεται κεκαλυμμένη εἰς τὴν τελευταίαν αὐτῆς φάσιν. Αἱ συγκεντρωθεῖσαι εἰς τὸ ἄλληρ. Ἀναγνῶσεις πληροφορίαι ἀναφέρουν ὅτι λέγγ τῶν μεγάλων τοῦ ἐχθροῦ ἀπωλειῶν, ἡ χαλάρωσις τῆς ἐπιθέσεως ἐγένετο ἤδη αἰσθητή, ἐνῷ ἰσχυρὰ ἐφοδος ἐχθρικοῦ ἱππικοῦ μετὰ πυροβολικοῦ ἀπεκρούσθη πλήρως καὶ εἰς ἑαῦμα τῶν τὰ ἡμέτερα στρατεύματα κατέλαβαν τοὺς ἐπιχειρήσαντας τὴν ἔφοδον.

Δυνάμεθα ἑπομένως νὰ ὁνωρήσωμεν ἀς λέγεν τὸ πρᾶτον μέρος τοῦ ἀρξαμένου πολεμικοῦ δράματος. Εἶνε πιθανὸν νὰ σημειωθοῦν ἐπιθέσεις τινες ἀκόμη ἐκ μέρους τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλ' αὐται δὲν θὰ ἔχουν τὴν σφοδρότητα τῶν πρώτων, ὁ δὲ ἐπιδιωκόμενος δι' αὐτῶν σκοπὸς θὰ εἶνε ἁπαξ διὰ παντὸς εἰς τὸν ἐχθρὸν νὰ ἀγγανόσῃ τὰς νέας αὐτοῦ θέσεις. Θὰ ἔπρεπεν ἑπομένως νὰ ἐπιχειρηθῇ ἕνας οὐτόνος ἀπολογισμὸς τῆς κατοστάσεως.

Ὁ ἐχθρὸς, ὡς εἶνε φανερὸν πλέον, συνεκέτρωσεν μέγαν ὄγκον στρατευμάτων μὲ ἀεβονίαν πυρομαχικῶν τὰ ἀπὸ ἐφοψίας εἰς μάχην μὲ κατεύθυνσιν δοκεισοῦτικὸς καὶ ἐκ σημείου τινὸς κοτιανατλιὸς τοῦ Ἀφιὸν Καραχισσὰρ, τὸ ἀποῖον ἀφέθη ἀνενόχλητον ὡς προεξοχὴ πρὸς ἀνατολὰς. Ἐπεδλεῖξε δηλαδὴ ὁ ἐχθρὸς νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς ὁπισθεν πόλεως σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Ἀφιὸν Καραχισσὰρ Οὐσάν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀπομονώσῃ τὴν πόλιν καὶ νὰ κόψῃ τὴν ἐπαφὴν μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς λοιπῆς παρατάξεως τῆς κατεχομένης πρὸς τὸν Μαϊνόζορ. Ἡ ἐιδέκνυσις ἑπομένως τῆς πλέοως ἤτις καὶ διετάχθη, ἤτο ἐπιβεβαιωμένη, ἐφόσον ἀκόμη ἡ ἐχθρικὴ ἐπίθεσις, σφοδροτάτη οὖσα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, δὲν ἐφαίνετο ἀποκλίνουσα πρὸς τὸ τέρμα. Ἡ κατοχὴ τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν ἡμετέρων, ἐφόσον θὰ ὁφίστατο μία ἀπελὴ ἐκ νώτων θὰ ἦτο πράγμα λίαν παρακινδυνευμένον διότι ἐν ὁ ἐχθρὸς κατόρθωνε νὰ προχωρήσῃ τὴν σκοπὸν τοῦ, τότε ὁλόκληρος ἡ ὑπόρχουσα ἐν τῇ πόλει τοῦ Ἀφιὸν Καραχισσὰρ δύναμις θὰ συνελαμβάνετο ὡς ποντικὸς εἰς παγίδα. Ἠτο λοιπὸν φρονιὸν νὰ τραβηχθῇ ἡ δύναμις αὕτη ὀπίσω, ὅπου ἀκόμη ἡ ἀνατολικὴ ἀκόμη ἐπιτυγὴς τοῦ ἐπιδιωκομένου ἀπὸ τοῦ ἐχθροῦ σκοποῦ νὰ διατηρηθῇ ἡ ἑπαφὴ τῆς γραμμῆς παρατάξεως μετὰ τῆς κεντρικῆς βάσεως. Βεβαίως, ἡ πραγματοποίησις τοῦ σκοποῦ τοῦ ἐχθροῦ θὰ ἐνέφερε καὶ τὴν μὴ χρησιμοποίησιν τῆς γωνίας τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς ὑπὸ τῶν ἡμετέρων. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν θὰ ἐσήμαινε καὶ τὴν κατάληψιν τοῦ τοιούτου ἀπὸ τοῦ ἐχθροῦ. Τοιοῦτο δὲ ὅτι ἡ ἀναδιπλωθεῖσα δύναμις ἐξ Ἀφιὸν Καραχισσὰρ ἀπεσόβη εἰς θέσιν ὥστε νὰ ἔχῃ δυὸ τὴν βαλὴν τοῦ πυροβολικοῦ τῆς τὴν ἐξκεκινεθεῖσαν πόλιν, ἀπότε ἡ ἐν τῇ πόλει ἐχεκατάστασις τοῦ ἐχθροῦ νὰ μὴ δύνατο νὰ προγηματοποιηθῇ. Κατ' ἄλλην ἔκφρασιν ὁ ἐχθρὸς οὐδὲν ἐκέρδισεν ἐκ τῆς γενομένης ἀναδιπλώσεως καὶ δὲν δύνατο νὰ θεωρηθῇ αὕτη ὡς συνέπεια ἥττης τῶν ἡμετέρων.

Τοῦτο ἄλλως τε ἀποδεικνύεται κατὰ τρόπον πλήρως θετικὸν ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ἐχθρὸς δὲν ἐπέτυχε νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν πραγματοποίησιν τὸν σκοπόν του. Διότι καὶ ὅπως εἶχε δηλαδὴ καὶ ἐπιτυχεῖ, ὁ ἐχθρὸς ἐπαδωκῶν ἐν τῇ ἐνεργείᾳ εἶχε πιστοποιηθῇ, ὁ ἐχθρὸς ἐπαδωκῶν ἀφθάσῃ μέχρι τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς εἰς σημεῖον τι δυτικῶς ἀλίγον τοῦ Ἀφιὸν Καραχισσὰρ, ἡ ἀρα γαστοποίησις δὲ τοῦ ἐπιδιωχθέντος σκοποῦ οὐδαμοῦ ἠγγέλθη. Προκύπτει ἑπομένως ἐκ τούτου ὅτι ἡ ἀναδίπλωσις ἐκ τοῦ Ἀφιὸν Καραχισσὰρ εἶνε κίνησις σκοποῦσα νὰ προλάβῃ πᾶν ἐνδεχόμενον. Ἠθελον, ὅπως καὶ ἔπαθομεν, οἱ ἡμέτεροι νὰ κατήσουν τὰς θέσεις των μέχρι πλήρους ἐξαντλήσεως τῆς ἐχθρικῆς ἐπιθέσεως. Ἐν τοιούτῳ περιπτώσει τὰ ἐκ τοῦ Ἀφιὸν Καραχισσὰρ ἀποχωρήσαντα στρατεύματα θὰ ἐπανέλθουν ἄνευ μάχης εἰς τὰς πρώτας θέσεις των. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν θὰ ἐπετρέπετο νὰ προεξοχλιθῇ τὸ ἀβέβαιον πάντοτε ἀποτέλεσμα μιᾶς μάχης μὲ μίαν πιθανότητα. Διότι ἀν ὑπολογισθεῖ ἐπὶ τῆς πλήρους συνιεγένας τῆς ἐχθρικῆς ἐπιθέσεως δὲν ἐπεχρατοποιοῦν, τότε χωρὶς ἀνάτασιν πᾶν ἀπὸ ἠζμαλωσίζετο ἕνα ἡμῖμα ἡμετέρων.

Ὑπωσδήποτε μέχρι τῆς σαρούσης στιγμῆς δὲν ἔχομεν τίποτε τὸ ὁριστικὸν ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἀπὸ τεσσάρων ἡμερῶν διεξαγομένης μάχης. Αἱ ἀναγγελθεῖσαι κινήσεις δὲν ἀποτελοῦν ἢ τὰς περιστειαίας τῆς μάχης, χωρὶς νὰ ἔχουν σχέον μὲ τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα. Τὸ μόνον ὁρισθὲν καὶ βέβαιον εἶνε ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἔρριψεν ἀλόκληρον τὸ δόρυ του εἰς ἕνα τομέα, ὅστις ἐν τούτοις ἀνθίσταται ἀκλόνητος, κατορθώνων νὰ σημειώσῃ τινὰ ἀντεπίθεσιν. Εἰκόνιγη νὰ ἀναμένωμεν τὸ τέρμα τῆς ἐχθρικῆς ἐνεργείας καὶ ἀκόμη τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἡμετέρας ἀντεπιθέσεως ἤτις ἀσφαλῶς θὰ ἐπακολουθήσῃ.

Εὐρισκόμεθα δὲ ἀκόμη πολὺ μακρὰν μέχρι τῆς σωτηρίας ἐκείνης.

— Ἐπιστολὴ Ἑλληνίς 2 διμόνα καταλλήλα καὶ διὰ Κλικνίκν. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

Χρονογραφήματα

Η ΔΡΟΣΙΑ ΤΩΝ

"Α! τὸ φρονιμοῦρι ὅστα. Αἱ γυναῖκες βίβεια, διότι ποὺ ἄλλα πλάσματα ὀνόματα τὰ ἔφαν ἀπὸ καὶ πάντα μονομοῦρι. Τὰς τρόφαν καὶ τὰς κόσμον. Καὶ δικδιρρεῖων κάθε γυναικοκαλλιέρεια. Ἀλλὰ πᾶς νὰ μὴ τὰ ἔρεῖσουμε καὶ ἀλλ τὴν ἄλλη; Ἐκεῖ τὸ ἔφαν τὴν καὶ ἀνωφέλεια; ἐν καὶ ὅτι ἀνωφέλεια δόμασις. Τὰς δίδεια τὰς Πληροφορεῖνας, μὲ τόσον ἀρσεκρὰ ἐρδόμενα ἄπαν ἀρωδίκεια ὁ ὅλος. Μπλεκτίνα, φωσιτοῦ, ἔξω λουλούδι, μπρόσεα, δεδόρια τὰ πόδια. Εἰς ἄλλ τὸν Δεδδίρια. Πέδιλα φορεῖν πλέον τώρα καὶ τὸ βῆμα τὸν ἀπὸ Πληροφόρεια. Ἀλλὰ τόσον δίχρα ντεμένα μὲ ὅρεαμα ὅστε νομίζει κανεὶς ὅτι ἐπιτέθηκαν ἀπὸ τὴν κίνεν των εἰς τὸν ὄρθρον. Μεγαλὰ μάλιστα δέδοπτος τὰ ἔνα παρουσιάζουν γυναῖκα ἔλεον κακοῦνται. Κεμμὲν δὲν ἐρεθῷ διὰ τὰς ἀποκαλύψεις τῆς. Πιστεύν ἐν μέσῳ ἐκατοντάδων ἀνδρῶν ἔμεγμοσι καὶ ἀδιάφορα διὰ τὴν ἀντίδοσιν ποῦ προκαλεῖν. Ὅσον καὶ ἂν μᾶς συνήθισαν μὲ τὴν ἀρωδεκεῖαν ταῦ ἐπίτεφ, εἶνε σωστὰ καὶ ἀνάκλησις τῆς, ποῦ δὲν ἔχουν οὔτε ἡ συνομιλοῦτες εἰς τὴν σκηνήν.

Τέλος πάντων, αὐτὴ ἡ ἐνόδοιος τῆς γέμνας τῶν γυναικῶν ἀρωφῆ τοῦτος. Ἐκεῖνο ποῦ μᾶς ἐνδιαφέρει δὲν εἶνε ἡ μεταβολὴ τῶν εἰς κρεοπωλεῖον, ἀλλὰ ἡ προσωμοῖωσις θέσις τῶν εἰς τὸ ἐνδυμα. Δὲν ξεσκόνισται, δὲν μαρτυρεῖν κατὰ τὰ νυκτικὰ κοῦμπωτα. Ὑπὸ τὴν ἔπαφον τοῦ τὴν κατοφαίνεται ἕνα ἐφόδιο τῶν γυναῖκῶν. Μὶ τὸ πρόγραμα ἔτι μᾶς ὅλεγον ἔχουν τὸ μέγιστον πλεονέκτημα νὰ ἀνεπαλαίωσι ὀρχηστρικοὺς κατὰ τὴν ζέστη. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν περιστειαίαν ταύτην, γυμνοκυῆ ἐμφάνεσιν ἡ γυναικεῖα ἔδοξεν δόσι ἐκῷ αἰσιὰ γόνοσσα ἀπαιτοῦν ἀπὸ ἡμᾶς νὰ ἀφίνωμεν. Μᾶς θεωροῦν ἀγενεῖς καὶ σεχνοφόνους ἀνάρχοφῆς δι' ἀγάλιασιν τὸ σκάνδι μας ἐνδυκῶν τῶν.

— Κυρία μου δὲν γρωστεῖς ὅτι μὲ αὐτὸ τὸ ἄπιστον νεγαλὲ σὰ μᾶς παρέχετε τὴ δυσάρεσκειά;...

— Νὰ μοῦ πῆκτε πόρα; Ὀρίστε Κύριμον ἀστόρρεμον δὲν ἔχω.

— Μὰ σκέφτεστε, ἔχω ἀστόρρεμον ἐγώ, προκειμένου περὶ τοῦ κόμτ. Ἀλλὰ ὀλόνοῦ πιθ. Ὅτι μᾶς παρέχει τὸ ἀνάμεμα τὰ βγάλεμα τοῦλόχιστον τὸ σακάκι σας;

— Ἀν ἐπίστευα ὅτι σοβαρεῖς τὸ λέω ἀπὸ τὴν ἀνάμεμα τὰ σακάκια σας.

Κάποιον ὁ τοιαῦτα ἀμφ. Δὲ τὸ μ' πείσῃ δὲ ὅτι εἶνε καλοπαιζόμενον, ἀνεκφοκα μὲ τὸ φοσιωτέρον κίνημα τὸ ἕνα λόδι γὰ ἐπὶ τοῦ ἄλλου καὶ μοῦ ἐπιδῆ τὴν μισέρ κάλτσαν τὴν εἰς τὴν δεξιὰν κάλεσαν τῆς.

ΚΑΠΝΙΖΕΤΕ ΤΟ ΔΗΜΟΦΙΛΕΣ Ν° 9 ΔΗΜΗΤΡΙΝΟ & Σ.ΙΑ Τ.Δ. 6½ ΤΑ 25

Απο Παντου

— Τὸ μυστικὸ τῶν ἀλτῆθων

Ἡ ἔκφρασις ἐφεγγὰν κεφαλὴ καὶ ἐφεγγὰν μυαλὸ πρέπειται νὰ κατεχῇ θεῖν, ἀλίγον κατ' ἀλίγον, διὰ τὴς πρόδου τῆς ἐπιστήμης.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε πειραματίσεων ἀπεδείχθη ὅτι δὲν εἶνε βέβαιον, ὅτι ἔπειοι ἔχει μεγάλο κεφάλι ἔχει καὶ μεγάλο μυαλὸ [illegible] τῆς ἀνθρώπου.

Μὲν ἄλλο.

Πολλοὶ μεγάλοι ἄνδρες εἶχον μεγάλο κεφάλι καὶ μεγάλο μυαλό, ἀλλ' ἐκ τοῦτον δὲν ἔπεται, ὅτι ἔπειοι ὄφποτε ἔχει μεγάλο μυαλὸ εἶναι καὶ ἐξυπνος ἀνθρωπος.

Ἐκ τῶν παρομοίων τούτων ἀπεδείχθη διὰ μὲν ἀνόχυ φορὴν, ὅτι, ὅπως εἰς τὸ σῶμα ἄλλα πράγματα, ἔτσι καὶ εἰς τὸ μυαλὸ, ἡ ποσότης δὲν εἶναι τὸ κάν, ἀλλὰ ἡ ποιότης.

Εἰς τὸ Λονδῖνον ἐξετάσθη πρὸ ἡμερῶν τὸ μυαλὸ ἑνὸς ἐκ γνωστῶν ἁλτῆθων, ἐφάνη δὲ ὅτι τοῦτο ἐζύγιζε περισσότερον ἀπὸ τὸ μυαλὸ πολλῶν συγγραφέων καὶ ἄλλων ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων. Τὸ μυαλὸ τοῦ ἁλτῆθου τούτου ἐζύγιζε 2. 400 γραμμάρια, ἐνῷ κατὰ μέσον ὅρον τὸ μυαλὸ τῶν ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων ζυγίζει μόνον 1.530 γραμμάρια. Τὸ βάρος τοῦτο ἐλέχθη κατὰ μέσον ὅρον ἐκ τῆς ζυγίσεως τοῦ μυαλοῦ 60 διακεκριμένων συγγραφέων.

Ὅστε ἀπεδείχθη ὅτι ἕνας ἁλτῆθος ἔχει περίπου τόσο μυαλὸ, ὅσον ἔχουν δύο μεγάλοι ἄνδρες...

— Ὁ Ἑλλὴνὶς πληθυσμὸς

Δημοσιεύοντας καὶ πλέον στατιστικὴ ἐγκυκλοπαιδεία, ὁς πρὸς τὰς γεννήσεις ἐν Γαλλίᾳ.

Ὡς γνωστὸν, αἱ στατιστικαὶ διευκόλυν συστηματικὴν ἐλέγχον τῶν γεννήσεων εἰς τὴν Γαλλίαν ἀπὸ τοῦ 1860 καὶ ἐντεῦθεν.

Ἀρχικῶς ἡ ἐλάττωσις ἦτο μικρὰ, ἀλλὰ, ὡς ἀπόκεινα ἀποστόλοιο καὶ ἔλαβε ἀπαλλαγὴς δεκατίσεως κατὰ τὸ πρῶ τὸ πολέμου ἔτι.

Μετὰ τὸν πόλεμον ὅμως, κατὰ τὸ 1918 1919 καὶ 1920 ἡ ἀρίθμὸς τῶν γεννήσεων ἔρχονε ν' ἀνέρχεται ἀπὸ 1.65 κατὰ χιλιον εἰς 2.35 καὶ 2.55.

Τώρα ὅμως κρούεται πάλιν ὁ κώδων τοῦ κινδύνου διότι αἱ νέαι στατιστικαὶ δὲν εἶναι θεῖκὸ ἐνέρρεστικαὶ. Αἱ γεννήσεις κατέρχονται πάλιν φθάσασαι εἰς τὰ 1. 65 κατὰ χιλιον. Τοῦτο δὲ ἐνεχλεῖ πολὺ τὴν κυβέρνησιν τῆς χώρας.

Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν εἰδικῶν, ἐὰν ἐξακολουθήσῃ ἡ κατάστασις αὕτη, ἐντὸς 40 ἐτῶν ὁ πληθυσμὸς τῆς Γαλλίας θὰ ἔχῃ κατέβῃ εἰς 20 ἑκατομμύρια. ἡ δὲ Γαλλία θὰ ἔχῃ τὴν θέσιν ἣν σήμερον κατέχει ἡ Ἱσπανία.

ΑΙ "ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ" ΤΟΥ ΚΡΟΝΠΡΙΝΤΣ

Ὁ νέος διάδοχος τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου συνέτρεξε εἰς ἕνα ἔρημο νησὶ τ' Ἀπωκυκλάδων.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΣΦΡΑΝ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ

Φανταστῆτε ἕνα νησὶ ἔλθων χιλιομέτρων παρυφῆς εἶας, γυμνὸ καὶ ἀγριόλιθες, χαμηλὸν καὶ μυοῦρρεμο, ἔχον ἀπέναντι του τὸν Μαλαντὸν καὶ ἕνα ἀπέραντον κόλπον κατεκοπτόμενον, ἀπέναντι τοῦ τὸν Τουσινὲ Χεῖ.

Κάποιοι πικνὴ καὶ ἀρωχὴ γαμαρρόδεις τὸ κατακλύζουν σχεδὸν κάθ' ἔλεον τὸ ἔτος. Οἱ μικροβίοι ἔκαμψε ἐπὶ πνέων εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα τὸ σεῖσον μὲ ἀδιαμφίσβητον ὀσμὴν. Ὀλίγοι ἀμφίβολοι κατοικοῦν ἐν αὐτῷ. Ὅλων εἶνε κατεσκεπασμένοι ἀπὸ τὸκκαλοι προσφύγαιοι καθίστανται ἀδύνατοι. Οἱ γυμφοκόμοι, ἐκατ κάλιν, εἶνε πολὺ ὑψηρεῖ, ἀπαίδευτοι καὶ φτωχοῦδες μακρυὰ. Δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ οὔτε ἀβγοκόμοι φὸς οὔτε ὀδοκτυπεῖον. Εἶνε ἡ ἥρωας Βιβρεκαν [illegible] τὴν ἀγρίαν καὶ ἀγρόκαμψιν ἀβγοκόμοι. Λοιπὸν ἡ μπαρὴ καὶ δίλεκ τὴν γυνάικα του καὶ τὰ παιδιά του, παρὰ μὲ ὁρρὸ τάσο τόσα χρόνια, ἡ Κρόνοντς κατοικεῖ εἰς ἕνα ἀκαλὸν πρεσβυτέριον, ἕνα τεκκνὸ σπιτάκι μονόρροφον, μᾶβλίνα δικμάκια.

Οἱ σπάνιοι ἐπιτῆν Ἑλλανῖδες τοῦ γνῶρίζουν τὸ Βιβρεγκεν δεδεμένον ἐν ἕνα ρόμπ καὶ ζῶνη κανεὶς ἔκαε κνδοκόνὶ νὰ παρατρωνῆς. Ἐπειδὴ ἡ γνώμη τῶν αὐτῆ εἶκε γνῶμη εὐδεπόρων καὶ ἐκὶ πλέον εἰκεδεκαστῶν, δὲν δυνάμεῖα νὰ μὴ τὸς πιστεύσωμεν. Βεβαίως, χρειάζονται πολλαὶ προμήθειαι καὶ μεγάλη σωματικὴ καὶ ψυχικὴ δύναμις διὰ ν' ἀνθέξῃ κανεὶς εἰς τὸ κλίμα ἐκεῖνο, εἰς τὴν ἀπελπιστικὴν ἐκείνην ἐρημίαν.

Ὁ Ἰουλάκιος, πρέγκηψ τοῦ Ἐδιζλκαρ προσπαθῶν νὰ νικήσῃ τὴν κλίμν κατὰ τρὸς τρόπους: καλλιεργῶν τὸ κρυδολάχ τοῦ πρεσβυτερίου, ἐγκαζόμενος εἰς τὸ σιδηρουργεῖον τοῦ νησιοῦ καὶ γράφων τὰς "Ἀναμνήσεις" του.

— Ἐξ κόλπκὶ κλέκα

Αἱ "Ἀναμνήσεις" τοῦ Κρόνπριγς ἐκδοθέσαι ἀκρίτως, δικδιζόνται σὰν ρυθστεῖρμα. Ὁ συγγραφεὺς προκαλεῖται νὰ εἶνε ὅσον τὸ δυνατὸν ἀγρεκὸς. Ἀφρεῖδλον ὅμως ὁν τὸ ἐπέτρεψε εἰς τὸ ρόμπ τὸ ἀνταρράνεν εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν πόλιν.

Τὸ πάθος, κακὸς συγκρατούμενον ὑπεσόν τὴν ἐκφρὸν ἀγγράφων καὶ ἡ ἀγάγγυνς ἡ ἐνίοτε λεπτομερῆς, ἀλλὰ νέα, τὴν προχγθέσεν τῆς κατωτερᾶς γενεᾶς, ζωσιὰ ἔδω καὶ ἐκεῖ εἰς κεφάλαια. Κρίσεις τολμηρὰ, θεῤῥεμμένοι, πάντοτε ἀτεκμαὶ, πρὸ τὴν προσοχὴν καὶ τὴν ἀρχιμόνιν, ἀκόμη κάθε μεῖα δικάσεις.

Ὁ συγγραφεὺς προσπαθεῖ νὰ δικλόσῃ τὴς πρὸ αὐτοῦ ἐπικρατούσας γνώμας εἰς τὰς χώρας τῆς Ἀντάνν καὶ εἰς τινας μεταῖῳ τῶν ἀνθρώπων.

Ἐπὶ παραδείγματι ἡ κατηγορία δὶς ἐξέφρασεν ἀπομακρυσμένη· ἐπιρρεῖν κατὰ τὴν ἐκρῆξν τῆς σωρράδας ἀπεκρούσθη καὶ ἀπὸ τοῦ Κρόνπριγς ἀπαλῶς. Συνεγίζει τὴν νατιγτὰ τοῦ ἀποκεκλεῖσθαι ἐν μεταῖῳ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς του ὀγέστατα πάντοτε μεγάλῃ ἀνεθίεις θεῶν.

Ἀπεδοκιμάζει ἀνεπιφυλάκτως τὴν κλίαν τῶν μεγάλων δυνάμεων, ἀπὸ τὴν ἀ-πολὺν περιστασιχῆζετ ὁ πατὴρ του, κρατούμενος πολλάκις ἐν ἀπομονώσει μέσα εἰς ἕνα δοκιμαστικὸν κλοῦν, ἔστις τοῦ ἀπέκρυπτε τὰς ἄλλῃτὶς γνώμας τῶν τῆς χώρας καὶ τὴν ἐπιτηρεῖρεν κάκιστα περὶ τῆς ἐξωτερικῆς κατοστάσεως.

Ὁ υἱὸς ἀβχε γνωρίσῃ καὶ θαυμάσῃ Ἐδουάρδον τὸν Ζ'... εἶχε κατανοήσει τὴν βρετανικὴν πολιτικὴν, εἶχεν ἐκτιμήσει τὴν ἰσχὺν τῆς Αὐτοκρατορίας ἐκείνης. Ὁ πατὴρ ἀπαναγλὰν εἶχε τὴν γνώμην τῶν Ἑπτοῦρῶν τοῦ.

Ὅτεν ὁ Μπέμαν Χόλμερ —ἐνοιτὸν τοῦ δεύτου ὁ συγγραφεὺς ἐκφρονεῖ ἐξ λόγου μεφῆς καὶ παρεφρόνησις— ἀπέμεινε ἀπελεῖμεν ἐκὶ τὴς ἀγγλικὴς ὀδεκρατίας, καὶ αὐτὸς, ὁ Κρόνπριγς ἤγνεῖεν τὸ κατωστῆμ τῶν ἀποκεκλεῖσθαι τὸν κατάρα τοῦ, τὸν πάτερ του καὶ τὸν Κάγκαλ Λάρσον, ἐνοιτὸν τὴν παρολίγον ἀπολεῖ-ζῆκε, αἱ γνῶμαι τοῦ παρεμφέζονται πάντοτε, ἀνῷ ὁ Κυρκλλάρῖος καὶ οἱ αὐλικοὶ κύκλοι ἔξχκαν, δοκιμὴ συνήθῶς. ἀδ-

ΧΑΒΙΕ ΜΟΝΤΕΗΡΝ

ΑΙ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΑΙ

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟΝ

Β'.

Θὰ ἐκτυφθῶμεν τὸ κυριλλέκτον τὴν εἰκοστὴν ἕκτην τοῦ μηνὸς τούτου. Ὁ γάμος θὰ γίνῃ μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας. Σήμερον μάλιστα μόλις ἐφθάσαμεν παρὰ τὸ συμβολαιογράφῳ καὶ εἰς τὴν δημαρχίαν μετὰ τοῦ κ. Βρεστεῖ. Καὶ πρὸς τοῦτο ἔχω ἀνάγκην τῶν ἐγγράφων τὰ ὁποῖα θὰ κόψουσιτε εἰς χεῖρας ὑμῶν.

Ἡ Αἰμὰ Ζουλὲν ἀρίγγει.

— Τὰ ἐγγράφα... Μὲ ἐπίστευα. Ἀλήθεια. Ἀπαιτοῦνται ἔγγραφα, τὰ ἔγγραφα τῆς γεννήσεώς σου!... ἀλλ' ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τούτων θὰ μάθωσιν ὅτι εἶναι νόθος... Δὲν ἐφαίνεται;

— Οὔδεν φοβοῦσαι... ἐλέγχεν αὐτὴν ἡ Μαυρίκιος, ἔλαβον τὰ μέτρα μου ἐγὼ κ. Βρεστεῖ γνωρίζει τὰ πάντα.

— Τὰ πάντα! ἐπανέλαβεν ἡ κυρία Ρὸζὲ μετὰ θέους

"Ἠκούσατε, μάτερ μου... Ὅλ; κρίνει νὰ ἔξεῖρῃ ἕνας ἄνθρωπος καὶ εἶσαι ἥσυχος...

Γ'

— Μὰ λυπᾶσαι... Μὴ εἴσαι... ἀφιόρίστε μου' ἔλγνος ἡ Αἰμὰ Ζουλὲν κρίνεται ὁ πρόσωπόν δὲ τὸν χωρὶς...

Φοῦ! ἀστυγῶν τέκνον μου, ἀνῆρχε ἀνοχὴ, ἄνοχε ἀδυναμίας τοιλλάγιτον... Δεν ἔπρεπε νὰ φανῇ ἀσθενής...

— Μάτερ, ἀπεκρίθη ἡ Μαυρίκιος δὲ ἀνωθεν ἀγωνιῶν; μὲ λυπᾶσθε οὐδὲν... Εἰς τὸν ἀδυναμὲν ὑμῶν ἀφεῖλαν τὴν ζωὴ καὶ ζῶ μόνον ἕνεκα σᾶς ἀγαπῶ...

Ἡ κυρία Ρὸζὲ ἔλαβε τὸν κρανίον εἰς τὰς ἀγκάλας της καὶ ἔλεγεν αὐτὸν κρυπτῶδες ἐπὶ τοῦ στήθους της κρέζουσα:

— Α! ἡ Θεὸς συνεχόμενε, τὸ κατάλαβα, τὸ σφάλμα τῆς νεοτητός μου... Μαυρίκια, ἀγαπητὴ μου αἰδ, θὰ εἶσαι ἡ χαρὰ καὶ τὸ κάτχημα τοῦ γήρατός μου...

Μετὰ στιγμὲν σιωπῆς καὶ' ἔρ ἡ Αἰμὰ Ζουλὲν συνέλθον ἐκ τῆς συγκινήσεώς τῆς, αὐτὴ ἐπαλέλαν τὸν κόσμον.

— Πῶς ἐγγράφων ἀνάγκην ἔχεις;

— Τὸ πρακτικὸν τῆς γεννήσεώς μου διὰ τὸν πολίτικὸν γάμον καὶ τὸ βαπτιστικὸν διὰ τὸν θρησκευτικὸν.

Ἡ κυρία Ρὸζὲ ἀπέστη ὀλγοτέρον. Νεκρὰς τῆς ἐπόρρῃ τὴν χαρὰς τῆς.

— Τὸ βαπτιστικὸν σου! ἐπανέλαβε δὶς γωνίς μικρὰ παραγωνεῖμος.

—Βεβαίως.

— Ἀλλὰ βαπτωῦς τέκνον ἐγεννήθης ἐν Ἀγίῳ Δαζάρῳ... Ὁ ἐγκρίμος τὴς κίρκτῆς σὲ ἐδέκτυκε καὶ ἐν Ἀγίῳ Δαζάρῳ τρέκει ν' μεταβῇ ἐκ Ἀγγλίας τὸ ἐγγράφον τοῦτο ἕνεκ τὴ ἀνεδείξῃ ἐν τῷ ἐκεῖ καὶ ἐν ἐγγεγραμμένον.

Ὁ Μαυρίκιος κατέστη καὶ αὐτὸς ὠχρός.

— "Ἀλλοκ! Ἐγὼ, εἶπε δὶς συνεφρεμένον ὀθόνων. Γίγνεστε! νὰ μὴ ἀπτῷτὴν γεννεαλογικὴν κηλίδα... "Α! κατεφρεῖν νὰ εἰς ἡ γέννησις μου!!

— Μαυρίκια, Μαυρίκια, τὶ λέγεις; ἐφθόρισεν ἡ κυρία Ρὸζὲ ἔλεος ἔνδεκρον.

— Λέγω, ἐπεκρίνεσε ἡ νεανίς, μετὰ σκεβρότητος, λέγω ὅτι ἔλαχίστη τις κατέστασις κατὰ τὸ σκοτόμενον φέλλον τὸ κατεφρεγνεῖν τὴ περὶ τοῦ μέλλοντος σχέδιον μου' Τὰ ἔλεοιν τῶν ἀκκτεστικῶν θὰ σὸν τρίξῃ τὸν ὀδόν μου...

— Οὐχί, ἀκόμι κάκτεστιμα ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ γίνῃ γνωστὸν εἰς τὴν ἐκκλησίαν Βρεστεῖ.

— Πῶς;

— Γὶν ἔχω ἀνάγκην νὰ ἀπεδείξῃ εἰς τὸ δημαρχεῖον τὸ βαπτιστικὸν, Εἰς τὴν ἐκκλησίαν μόνον εἶνε ἀναγκαῖον. Ἀναλόβωμεν αὐτοστιγμὶ εἰς τὴν ἐγκρέμνον τὴς ἐνορίας ἐν ἡ θὰ γνῷ ἡ γάμος, ἀμπεπεῖθεν αὐτὸ τὸ τέκνον ζήτωσον παρ' αὐτοῦ νὰ τεκῇ τὴ μυστικὴν καὶ ἐπὶ ἄβρωσι ἐν θὰ σοῦ τὸ φιλάξῃ.

Μάλιστα. εἶπεν ὁ Μαυρίκιος καθηγόρεως ἔχετε δίκαιον νὰ ἐκφέρῃ αὐτὸ... Ἀστυγκρατεῖ μου μᾶρτο τὴν παρουσία μου.

— "Α! ἀγαπητὲ τέκνον, ἐγὼ μόνη ξῶν ἀπάγκῃν ἀγγτάωμαι... Ὅταν δ' ἀφοῦ τὰ λοιπὰ ἔγγραφα ὦν ἔχεις ἀνάγκην, τὰ ἔχω ἀνταῦθα καὶ θὰ σοῦ τὰ δώσω.

Ἡ κυρία Ρὸζὲ μετεῖξε εἰς τὸ δωμάτιον τὴς ἀνοῖξε ἐπιλόκλν ἔλαβε γράλα χάρτον κατεφρεμένον καὶ ἀνοιχτὸν τὸ Μαυρικὴν ἐπὶ τὴς ἄκρου τοῦτου εἰς τὴ γραμμοβλάτνον ἔγκν.

Τώρα μᾶς ἀξιε εἶκε ἕνα τὰ τὰ ἄγγυν. Πρέπει νὰ εἰσέλθῃ ἐνορίς εἰς τὴν ἐδὸν Βερνεῖλ καὶ εἶκε ἕξ μεταφῆκε. Ἐδρόσθεν.

— Πῶς θὰ τ' ἐκανόῃς;

— Λόγον.

— Κατὰ τὴν ὥρον;

— Θὰ εἰμαι ἐπ

ΑΣΜΟΔΑΙΟΣ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
Journal "Asmodeus"
MEMPHIS (Egypte)
Rue Cabares No. 6

Ἐμμετρος ἐφημερίς, μὲ ὅλην κοινωνικήν, σατυρικήν, πολιτικήν, ποικίλην. Ἐκδίδεται ἀνελλιπῶς τὴν Κυριακὴν καὶ μόνον καὶ γίνεται συνδρομητής αὐτοῦ, ὁ προπληρώνων.

Χίλια σὺν ἐννεακοσια καὶ ἀκαρ' εἴκοσι δύω
κι' ὅλο κουτροιυβάλαις πέρνω ἐν τῷ τῆς ζωῆς πεδίῳ.

Ἕβδομον μετρῶμεν ἔτος κ' ἔδρα τῆς Σφιγγὸς ἡ γῆ
ὅπου εἶναι ὀφθαλμίας καὶ ἀθρίτιδος πηγή.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΣΑΤΥΡΙΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Τ. Ξ. Τ. ΣΙΚΛΑΚΙΣ

Ἐπιστολαὶ καὶ συνδρομαὶ
πρέπει νὰ στέλλωνται σ' ἐμὲ
Συνδρομὴ ὁρίσθη μόνον
τρία τάλληρα τὸν χρόνον

Διὰ τὰς εἰδοποιήσεις
καὶ λοιπὰς καταχωρήσεις
Δέο φράγκα ἡ γραμμὴ
κ' ἐν ταὐτῷ προπληρωμή.

Τρεῖς τοῦ Σεπτεμβρίου ἤρχισαν δροσιαῖς
καὶ χειμῶνος ὅλοι βάζουν φορεσιαῖς

Νούμερο *τρακόσα* κι' ἄλλα ἐξ ἐπίσης
νέας ὁ στρατός μας ἔχ' ἐπιχειρήσεις

Στῆς Μικρασίας τοὺς φρουροὺς ποῦ χύνουν τόσον αἷμα
μαζὺ μὲ ὅλην τὴ Φυλὴν στρέφω κ' ἐγὼ τὸ βλέμμα

Σὰν ἀρχαῖοι Σπαρτιᾶται 'μπρὸς τὸ βάρβαρο σταθῆτε
προτιμάσετε νὰ γείνῃ ὅλ' ἡ Μικρασία Σοῦλι,
τὴν ἀλύτρωτη πατρίδα πῶς φυλάσσετε στερεθῆτε
κι' ἀπὸ σᾶς μ' ἐλπίδες τόσαις περιμένουν ὅλ' οἱ δοῦλοι.
Κι' ἂν μὲ τὸ ἅγιό σας αἷμα θὰ βαφῇ αὐτὴ ἡ γῆ
τ' ὄνομά σας αἰωνίως ἡ Ἑλλὰς θὰ εὐλογῇ.

Δεκατίσετε καὶ πάλιν τοὺς ἐχθροὺς τοὺς λυσσασμένους
μὴ ξεχνᾶτε πῶς πατῆτε τὰ ἱστορικὰ ἐδάφη,
ποῦ ἡ ἐθνικὴ ἡ δόξα στοὺς καιροὺς τοὺς περασμένους
ἐγεννήθη ἐκεῖ κάτω, ἐθρεμμβευσε κ' ἐτάφη.
Ἀναστήσετέ την τώρα μὲ ταῖς λόγχαις σας παιδιά
κι' ἂς σκιρτήσῃ εἰς τὰ στήθια ἡ μεγάλη σας καρδιά.

Γιὰ τὴ δόξα τῆς Πατρίδος ὅποιος ξέρει νὰ πεθάνῃ
μέν' ἀθάνατος αἰώνια καὶ τὸ χῶμα ἂν τὸν σκεπάζῃ,
τιμημένο τὸν στολίζει καὶ ἀμάραντο στεφάνι
κ' ἡ 'Ιστορία τ' ὄνομά του εἰς τὸ μάρμαρο χαράζει.
Ἴτε παῖδες τῶν Ἑλλήνων, ὑπὲρ πάντων ὁ ἀγών
στοὺς ἐχθροὺς ριφθῆτε ὅλοι ἐν τῷ μέσῳ τῶν φλογῶν.

Μὲ τὸ τίμιόν σας αἷμα τὴ φωτιὰ π' ἀνάψτει σβῦστε
καὶ τοὺς τοίχους ποῦ σᾶς στήνουν οἱ ἐχθροὶ καὶ ἄλλοι ξένοι
μὲ ὁρμὴ μεγάλη τώρα πολλοὶ κάμα μας γκρεμῆστε
πρὶν νὰ σύψετε στὸν Τοῦρκον τὸ κεφάλι νικημένοι.
Τὸ μαρτυρικό μας αἷμα ἀπὸ χρόνους παλαιοὺς
τὴν ἐλευθερὶα σκορπίζει εἰς τοὺς σκλάβους τοὺς λαούς.

Τοῦ 'Ομήρου μας ἡ λύρα δεθυφάμβους θὰ σᾶς ψάλῃ
ἀπὸ τοῦ Σιπύλου τώρα τὴν κορφὴ τὴν ἀνθισμένη,
κι' ἀπὸ τὰ ἐρείπιά της ἡ Πριήνη θ' ἀναθάλῃ
καὶ ἡ Μίλητος ποῦ εἶνε τόσα χρόνια κοιμισμένη,
Κ' αἱ σκιαὶ τοῦ Σαγγαρίου θὰ ξυπνήσουν στὴ στιγμὴ
ν' ἀναχράξουν « ἐκδικῆστε τῆς Πατρίδος τὴν τιμή. »

Ὅταν μάχεσθε στὸ νοῦ σας ν' ἀνεβαίνουν τὸ 'Αϊδίνι
τὸ 'Ατβαλί, τὰ Σόκια, καὶ ὁ Πόντος κι' ἄλλα μέρη,
ποῦ σὰν θάλασσ' ἀπὸ αἷμα ἀδελφῶν σας ἔχουν γείνει
καὶ τὰ θέρισε τοῦ Τούρκου τὸ ἀνέσπλαχνο μαχαῖρι
Ὅλ' αὐτὰ ἂς σᾶς φτερώνουν κάπιο πόθο στὴ καρδιά.
καὶ σὰν λέοντες ὁρμᾶτε εἰς τὸν τύραννον παιδιά.

Τοῦ Κεμὰλ αὐτὴ ἡ τόλμη μὴ σᾶς ἀποκαρδιώνῃ
ἔχει ξένους ἀπὸ πίσω κι' ὁδηγοῦν τὰ βήματά του.
δὲν μποροῦν ποτὲ νὰ δράσουν οἱ σφαγεῖς κ' οἱ δολοφόνοι
κι' οὔτε δύναμι δὲν ἔχουν ἐμπροστά σας τ' ἄρματά του
Μὲ τὸ θάρρος σας χτυπᾶται τὸν φονηᾶ τὸν τολμηρὸ
γιὰ νὰ βγῇ τὸ προσωπεῖον ποῦ φορεῖ στὸ φανερό.

Σὰν ἐκεῖνοι τοῦ Λεωνίδα οἱ τρακόσοι νὰ φανῆτε
προτιμήσετε νὰ γείνῃ ὅλ' ἡ Μικρασί' 'Αρκάδι
κι' ἂν τοὺς δούλους ἀδελφοὺς μας ποῦ στενάζουνε πονῆτε
ὅλοι ἄκαμπτοι ριφθῆτε εἰς τῶν Τούρκων τὸ κοπάδι.
Κι' ἂν μὲ τ' ἅγιό σας αἷμα θὰ βαφῇ αὐτὴ ἡ γῆ
τ' ὄνομά σας αἰωνίως ἡ Ἑλλὰς θὰ εὐλογῇ.

Ασμοδαίος, 3 Σεπτεμβρίου 1922

Le Numéro quotidien : VINGT CENTIMES ENFRANCE

Samedi 9 Septembre 1922

68me Année — 3me Série — N° 252

GASTON CALMETTE

Directeur : H. DE VILLEMESSANT

LE FIGARO

Mort de M. Léon Bonnat

ÉCHOS

Les conséquences de la défaite grecque

La victoire turque

Une armée hellénique anéantie

La pitié envers les animaux

Les derniers instants de l'artiste

Notes d'un Parisien

Supplément littéraire

Un meeting communiste interdit

LA RÉACTION RUSSE

Le Figaro, 9 Σεπτεμβρίου 1922

Ο ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΥΠΟΣ

Ο Διεθνής Τύπος ασχολήθηκε με ανταποκρίσεις και ενδεικτικά αφιερώματα στην Καταστροφή της Σμύρνης. Στην Ευρώπη έγκριτες εφημερίδες, όπως οι γαλλικές *Le Figaro*, *Le Matin*, *L'Illustration* κ.ά. είχαν εκτενή άρθρα αναφερόμενα στη συμφορά του ελληνισμού της Μικρασιατικής Ακτής. Αντίστοιχες ανταποκρίσεις και σχόλια υπήρχαν στον βρετανικό Τύπο, κυρίως στους *Times*. Πολυδιάστατος παρουσιάζεται ο αμερικανικός Τύπος με αναφορές, σχόλια, επιστολική δραστηριότητα φιλελλήνων πολιτικών που ζητούν εντονότερη και ουσιαστική συμβολή των Η.Π.Α. υπέρ των Ελλήνων. Είναι σαφώς επηρεασμένοι και από το ελληνικό στοιχείο των Η.Π.Α. που το 1922 ήταν ήδη ζωτικό και δραστήριο τμήμα της αμερικανικής κοινωνίας. Έτσι, από τον Σεπτέμβριο του 1922 έως το τέλος του έτους πολλά δημοσιεύματα για τη Μικρασιατική Καταστροφή βρήκαν τη θέση τους σε εφημερίδες, όπως οι *New York Times*, *Globe*, *Boston Globe* κ.ά.

Επίσης, πέραν του χώρου των Η.Π.Α. η καναδική *Toronto Star,* με ανταποκριτή τον νεαρό τότε Έρνεστ Χέμινγουεϊ, μετέφερε τη δυστυχία και την καταστροφή του Μικρασιατικού Ελληνισμού. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο Χέμινγουεϊ δεν έφτασε στη Σμύρνη, αλλά είδε την εξαθλίωση των Ελλήνων στην Αδριανούπολη και στη συνέχεια περιέγραψε στα διηγήματά του όλα όσα υπέφερε ο Μικρασιατικός Ελληνισμός. Χαρακτηριστική είναι η κοινή αντιμετώπιση των αμερικανικών εντύπων ως προς το ελληνικό ζήτημα για την καλύτερη δυνατή επίλυση των προβλημάτων του Μικρασιατικού Ελληνισμού. Ανάλογες αναφορές στη Μικρασιατική Καταστροφή υπήρξαν και στον αυστραλιανό Τύπο, όπως στην *Evening News* (Σίδνεϋ, 1869-1931), με πρωτοσέλιδο άρθρο στις 18.9.1922 «Smyrna Ablaze, Stories of Massacre» ή στη *Sydney Morning Herald* στις 9.12.1922 με αναφορά στους «The Expelled Greeks».

Η Συλλογή Ημερήσιου και Περιοδικού Τύπου της Βιβλιοθήκης της Βουλής έχει διασώσει περιορισμένο αριθμό τεκμηρίων του Διεθνούς Τύπου αυτής της περιόδου, ενώ η πλειοψηφία των τεκμηρίων της Συλλογής αφορά σε μεταγενέστερες περιόδους. Για τον λόγο αυτό δεν εκτίθενται στην παρούσα έκθεση όλες οι πιο πάνω αναφερόμενες εφημερίδες.

Fred. Boissonnas, *L'image de la Grèce. Smyrne*, Γενεύη, 1919

39e Année — N° 14054

Le Matin

Lundi 11 Septembre 1922

LE TOCSIN DE LA DÉFAITE GRECQUE

Smyrne s'est rendue

M. CALOGEROPOULOS DÉCLINE LA RESPONSABILITÉ DU POUVOIR

Londres, 9 septembre. — D'après un télégramme de Constantinople arrivé à l'instant, un message sans fil de Smyrne reçu à 19 heures dans la capitale turque annonce la reddition de Smyrne. (Matin)

Athènes confirme l'évacuation de Smyrne

ATHÈNES, 10 septembre. — On annonce que les troupes grecques ont évacué Smyrne. (*Matin.*)

Nous ne nous trompons pas en disant que le nouveau ministère grec recueillerait un lourd, très lourd héritage. On apprend que M. Calogeropoulos a reçu de M. Triantaphilacos, qui devait faire partie de la combinaison qui vient d'échouer, est chargé de tenter la réussite... bien problématique au moment où nous apprenons que les fuyards grecs, qui devaient être démobilisés dans les îles,

M. Poincaré à Meaux préside à la célébration du huitième anniversaire de la Marne

« *Nous entendons recouvrer notre créance sur l'Allemagne.* »

(Discours du président du conseil.)

POUR L'AVION SANS MOTEUR

MM. Batigne et Grandemange fondent un prix de 10.000 francs pour le vol à voile

Le total des prix recueillis par le "Matin" s'élève à 168.000 fr.

CRIQUI A BATTU WYNS

Par cette victoire acquise au sixième round le boxeur français reste champion d'Europe poids plume

Ci-contre une des phases du match un corps à corps

LES REINES D'ALSACE A PARIS

L'aviation italienne dans le marasme

Le Grand Prix d'Italie des voitures sur le circuit de Monza

Nouvel attentat contre Trotzky

UN NAVIRE ALLEMAND COULE AU LARGE DE LA COTE IBÉRIQUE

PROPOS D'UN PARISIEN

Le raisin et sa confiture

L'escadre de la Méditerranée partirait pour le Levant

Les musulmans de l'Inde célèbrent la victoire turque

L'ÉTAT DE SANTÉ DE M. HARDING S'EST AGGRAVÉ

Une opération chirurgicale dans la rue

L'opinion d'un journal anglais sur la défaite grecque

PATRIOTISME ALLEMAND

Les négociations entre l'Allemagne et la Belgique ont échoué

Le Matin, 11 Σεπτεμβρίου 1922

30e Année — N° 14052

LA TEMPÉRATURE

Le Matin

Samedi 9 Septembre 1922

L'année a été particulièrement pluvieuse dans la région parisienne.

QU'A-T-ON PRÉVU en cas d'inondations possibles?

LA DÉFAITE GRECQUE

LE GOUVERNEMENT HELLÈNE A DÉMISSIONNÉ

Général POLYMENAKO

SMYRNE

LA MANŒUVRE DÉJOUÉE

M. Lloyd George était d'accord avec la Grèce pour lui faciliter l'occupation de Constantinople

(La lettre qu'on va lire, quoique précédant de quelques jours les grands événements qui viennent de s'accomplir, n'a rien perdu de son actualité, ni de son intérêt. Elle montre clairement non seulement que M. Lloyd George avait mise sur le mauvais cheval, mais que, contrairement à tous les règlements, il l'avait fortement doping pour la course. L'échec de sa monture n'en est que plus cuisant.)

[DE NOTRE CORRESPONDANT PARTICULIER]

Constantinople, 15 août.

Avant la conférence fixant les termes du traité de paix avec le Proche-Orient, le Foreign Office, en complet accord avec la Grèce, a voulu laisser à cette nation toute facilité de s'emparer de Constantinople, et de liquider ainsi les intérêts français en Turquie.

La Grèce est complètement épuisée : une misère profonde règne dans ses campagnes : le recrutement ne s'opère qu'avec les plus grandes difficultés, et enfin l'indisciplin et la désertion ruinent son armée.

Le généralissime Hadjianesti, en juillet dernier, remplaça le général Papoulas : il se rendit en Anatolie pour prendre contact avec ses régiments ; il fut reçu avec des huées et des sifflets, de telle sorte qu'il dut partir en hâte pour Constantinople.

Cette armée, comme une rude de sauterelles passant sur le désert, vécut par le pillage systématique du territoire anatolien qu'elle occupait, mais ce pillage atteint son dernier degré : les troupes ne vivent que de la culture et l'entretien de la terre — elle se trouve obligée de quitter le pays qu'elle a dévasté et qui ne peut plus la nourrir.

Le pays s'impose donc aux Grecs, et la révolution grondé à Athènes, malgré les manifestations très intéressées en l'honneur de Lloyd George : la couronne de Constantin tremble sur sa tête qui est elle-même menacée.

L'Angleterre, de son côté, est obligée de finir cette guerre qu'elle a désiré prolonger, afin de protéger la Grèce devenue sa mercenaire dans le Proche-Orient.

Lors de l'entrevue de M. Poincaré et du Premier anglais, en juin dernier, il fut annoncé que la conférence de la paix, avec les représentants de la Turquie et de la Grèce, aurait lieu en juillet : il fallait donc, avant ce moment-là, réaliser la combinaison devenue nécessaire entre Londres et Athènes, et elle fut préparée avec une certaine habileté.

Dès le retour à Paris du président Poincaré, on apprend que le gouvernement grec a formé un comité de salut public, composé de cinq membres chargés de prendre des décisions secrètes, permettant à Athènes de terminer la guerre, en mettant des conditions, qui ne pourront être connues qu'au dernier moment.

Un bruit rasant la terre annonce alors l'occupation probable de Constantinople par les bataillons hellènes (Claude Farrère était, à ce moment-là, à Stamboul) ; on parle aussi de l'autonomie de la Thrace, et en même temps on remplace le général Papoulas, légèrement suspect comme vénizéliste, par Hadjianesti, dont la première entrevue avec son armée fut totalement dépourvue d'enthousiasme.

Le mouvement des troupes grecques, pour se concentrer en Thrace, commença vers la mi-juin : deux régiments et de la cavalerie furent enlevés d'Anatolie et transportés, vîa Moudania-Rodosto, dans la région neutre interdite aux belligérants. Un régiment d'Athènes, composé de déserteurs et d'insoumis, fut également amené en Thrace, vîa Dédéagatch, Andrinople et Tchorlou. Les unités rendues à la Grèce rapprochèrent peu à peu de la frontière (Tchataldja).

Le général-commandant Harrington, fort bien informé de ces mouvements au moins suspects, restait silencieux ; un premier fait exemple et ne course pas la plus légère information sur ces transports d'armées dans une zone interdite ; seul, un journal français, à Péra, le *Stamboul*, rappela plusieurs fois, avec protestation, que les alliés avaient neutralisé cette région enviable par les Grecs.

La flotte anglaise laissa passer, sans la moindre observation, les navires qui portaient ces troupes de Moudania à Rodosto, et la concentration s'opéra entre le 24 et le 27 juillet, moment présumé de la conférence pour la paix.

(Voir la suite en deuxième page)

On parle déjà de la démobilisation grecque

La flotte hellène devant Smyrne

Le général Polymenako est nommé au commandement suprême

Le Dodécanèse rappelé à Athènes

Le gouvernement anglais vend un dock aux Allemands pour 40.000 livres

LA RÉCOLTE RUSSE

M. POINCARÉ A RAMBOUILLET

IL FAIT FRAIS

— Oui, monsieur, mais semaine sur un sacre... — Il ne chauffe pas beaucoup le cabinet !

WYNS — CRIQUI

Le raid Paris-Casablanca-Tunis-Paris

L'INCENDIE DE L'APPAREIL DU LIEUTENANT BATELLIER

EN QUATRIÈME PAGE :

Les Mille et un Matins : Le Portrait, par Colette.

Le mandat anglais sur la Palestine sera prochainement à la fin de la semaine

La Société des Nations

Lord Balfour fustige la campagne organisée contre le gouvernement de la Sarre

PROPOS D'UN PARISIEN

L'ingratitude ne "paye" pas

Le peintre Bonnat est mort

Les soviets font arrêter des membres Polonais

EN DEUXIÈME PAGE :

LES MANŒUVRES DE L'OUEST

Comment deux armées invisibles aux spectateurs se livreront bataille dans la vallée de la Vilaine

ARRIVÉE A PARIS

du général Sikorski

chef d'état-major de l'armée polonaise

(Voir en troisième page)

Le Matin, 9 Σεπτεμβρίου 1922

Mittwoch, 6. September 1922 • 51. Jahrgang. Abend-Ausgabe Einzelnummer 5 M.

Berliner Tageblatt

und Handels-Zeitung

Nr. 400

Chefredakteur Theodor Wolff in Berlin. Druck und Verlag von Rudolf Mosse in Berlin.

Das Wiederaufbauministerium über den Stinnes-Vertrag.

Unterredung mit Staatssekretär Müller.

Der Leiter des Wiederaufbauministeriums, **Staatssekretär Walther Müller**, empfing heute unseren **L. L.**-Mitarbeiter zu einer längeren Unterredung über den zwischen Hugo Stinnes und dem französischen Generalverband der Aufbauorganisationen soeben geschlossenen Vertrag. Im Verlauf dieser Unterredung erklärte der Staatssekretär folgendes: Rückhalt ist leider nicht gelungen war, die Lieferungen zum Aufbau der zerstörten französischen Gebiete auf dem Wege der Verhandlungen zwischen der deutschen und französischen Regierung in Gang zu bringen, was, wie bemerkt werden muß, allein Schuld der deutschen Regierung war, ist der Abschluß dieses Privatvertrages entschieden **zu begrüßen.** „Ich bin überzeugt, daß der Vertrag auch parteipolitischen Gegnerinnen der Beziehungen zwischen Deutschland und Frankreich beitragen wird. Auch die Reichsregierung sind den Vertrag im allgemeinen nur im günstigen Sinne beurteilen. **Liegt er doch in der Linie der von jeher von der deutschen Regierung gerichteten Erfüllungspolitik** und ist dazu geeignet, wie Rathenau einmal gesagt hat, „die Wunden am Körper Europas zu heilen."

Herr Stinnes hat bereits mit mehreren Herren der Reichsregierung über das Abkommen gesprochen und Abänderungen von einem den gegebenen Anlaß überlassen. Denn der Vertrag **bedarf unserer der Zustimmung der deutschen Regierung,** als diese sich dieser Stellung muß, ob das Abkommen den Bestimmungen des Wiederaufbaugesetzes, des Demolitions- und des Gesetzes-Vertrages entsprechen. Grundsätzlich ist nach diesem Abkommen der freie Verkehr eingeführt, so daß jeder Besteller das Recht hat, mit jedem Lieferanten Lieferungsverträge zu schließen. In den gemeinsamen Abkommen jedoch sind **gewisse Lieferungen nur durch die Regierung** möglich. Dies ist zum Beispiel im Stinnes-Vertrag mit dem Zement der Fall. Die Durchführung des Abkommens jedoch ist sicher der Industrie.

Eine besondere Frage, die sich aus dem Stinnes-Vertrage ergibt, ist die Freigabe eines bestimmten Prozentsatzes von **Kohlen** zur Verfügung der Lieferung von den Kohlenmengen, die Deutschland monatlich an Frankreich zu liefern hat. Hier wird es **noch besonderer Verhandlungen** bedürfen, die gewiß Schwierigkeiten bringen. Die unbedingt erst werden beseitigt werden müssen, deren Lösungsbindung jedoch erreichbar ist. Der Gedanke der Freigabe der Kohlenmengen, die über die Reparationsleistungen, etwa im Stinnes-Vertrage nicht zum erkennbar aufgetauscht. Es ist ein Gedanke, der wirtschaftlich durchaus gesund zu nennen ist, da die Kohle im Inlande bewertet werden kann und Nichtzeitgleichheiten gibt. Die Tatsache der amtlichen Stellen bei der Durchführung wird nur noch insofern in Erscheinung treten, als die Kohlenhandelsstellen natürlich für die Ausfuhr der Waren die Genehmigung geben müssen.

Was die Bezahlung der an die französischen Verbandsorganisationen gelieferten Waren betrifft, so geht sie nicht etwa in der Weise vor sich, wie sie sich vielleicht der Laie vorstellt, nämlich daß etwa der entsprechende Geldbetrag von Frankreich sogleich auf den Zirch geleitet wird. Der Betrag für die Lieferungen wird vielmehr von der deutschen Regierung an die deutschen Lieferanten nach Eingang der französischen Rechnungen in Papiermark gezahlt. Diese Summen werden dann der deutschen Regierung auf das Reparationskonto gutgeschrieben."

„Es ist angenommen," schloß Staatssekretär Müller, „daß sich der Zukünftige Ausschuß, der unsere zusammentritt, auch mit dem Stinnes-Abkommen beschäftigen wird. Eine Zustimmung des Reichstags oder einer sonstigen verfassungsrechtlichen Körperschaft bedarf diese Vereinbarung nicht, da sie in ein, Privatvertrag ist."

* *

Die belgischen Vertreter bei Hermes und Wirth.

Die ersten Besprechungen über die Garantieverträge.

Heute vormittag hatten die belgischen Delegierten Telecroix, Semelman und Philippson in Begleitung des belgischen Gesandten in Berlin, de la Faille, dem Reichsfinanzminister Dr. Hermes den ersten Besuch ab. Im Anschluß daran fanden die Herren um 5½ Uhr nachmittag den Reichskanzler in der Reichskanzlei auf und hatten mit ihm eine längere Aussprache über die zur Zeitstehenden Garantieverträgen.

Zuvor begaben sich die belgischen Vertreter wieder in das Reichsfinanzministerium zu Minister Hermes. Die sachlichen Verhandlungen werden voraussichtlich heute nachmittag beginnen. Auf deutscher Seite werden sie von Reichsfinanzminister Dr. Hermes, von Staatssekretär Schröder sowie von den aus London zurückgekehrten Botschafter a. D. Bergmann geführt werden.

Man nimmt an, daß die Verhandlungen nur von kurzer Dauer sein wird, so einem beide Seite betriebigenden Ergebnis führen werden. Bestimmte Vorschläge sind in der heutigen Vormittagssitzung noch nicht gemacht worden.

Heute nachmittag wird eine **Kabinettssitzung** stattfinden, in der die Reichsregierung sich mit den von den Belgiern in den ersten Besprechungen gemachten Vorschlägen und Mitteilungen beschäftigen wird.

*

Von anderer Seite wird aus Berlin noch gemeldet:

Der Reichskanzler empfing heute vormittag 11½ Uhr die Delegierten der belgischen Regierung, Telecroix und Semelman, die gestern abend hier eingetroffen sind. Die Unterredung dauerte etwa eine halbe Stunde und fand in Gegenwart des hiesigen belgischen Gesandten, Grafen de la Faille statt. Zum begaben sich die beiden Delegierten in Begleitung des Finanzsachverständigen Philippson zum Reichsfinanzminister Dr. Hermes, wo eine Besprechung von etwa einstündiger Dauer in Gegenwart der Staatssekretäre Bergmann und Schröder stattfand. Im Verlaufe dieser beiden ersten Zusammenkünfte wurde die Frage der **Ausstellung deutscher Schatzwechsel an Belgien** zunächst einmal in großen Zügen durchgesprochen. Nun deutscher Seite soll aber hierzu zunächst noch feinerlei Vorschläge unterbreitet werden. Heute nachmittag um 5 Uhr findet eine weitere Sitzung der Delegierten mit dem Reichsfinanzminister Dr. Hermes und den genannten Staatssekretären im Reichsfinanzministerium statt.

Der türkische Sieg in Anatolien.

Die Lage auf dem Kriegsschauplatz. — Die Haltung der Großmächte. — Die geplante Orientkonferenz.

Von

Dr. Max Jordan.

Der englische General Townshend, der kürzlich von einer militärischen Instruktionsfahrt durch Anatolien zurückgekehrt ist, hat rasch behaltlos mit seiner Erklärung, die Truppen Kemal Paschas seien in so vorzüglicher Verfassung, daß es unverantwortlich wäre, ihre Offensivkraft zu unterschätzen. Die Nachrichten, die in den letzten Tagen vom Kriegsschauplatz in Kleinasien eingelaufen sind, haben bewiesen, daß Townshends Warnung an die englische Regierung nur zu begründet war. Etwa 40 000 Türken haben über 100 000 Griechen entscheidend geschlagen. In zwei Angriffsgruppen sind die Kemalisten vorgeschritten, und sie bedrohen nun ein Operationsfeld in der Ausdehnung von fast 300 Kilometern. Im Norden in Brusa erfolgen, im Süden Smyrna ernstlich bedroht; und weiter nach, von Brusa aus, die Halbinsel Ismid, deren englische Besatzung vielleicht jetzt schon den Schutz der britischen Flotte im Marmarameer in Anspruch nehmen muß. In den griechischen Linien herrscht Verwirrung. Das Offizierkorps ist demoralisiert infolge des anhaltenden Mangels an geeigneten Mitteln, der seit geraumer Zeit schon Soldatenmangel unmöglich macht. In Athen droht der Staatsbankrott. Dagegen verfügen die Türken über reichlichen Proviant, vorzügliche Ausrüstung und große finanzielle Reserven. So wird der letzte Erfolg Kemal Paschas begreiflich, und die Frage ist nur, welche Folgerungen die Alliierten aus seinem siegreichen Vormarsch zu ziehen gedenken.

Frankreich offenes Eintreten für die Türken kennzeichnet die Lage. Seit Franklin-Bouillon im Oktober letzten Jahres in Angora den Vertrag abschlossen hat, der für die Türkei tatsächlich die Revision des Friedens von Sèvres bedeutete, sind die Beziehungen zwischen Paris und Kemals Hauptquartier immer intimer geworden. Frankreich ist damit im Grunde nur zu den Traditionen seiner Außenpolitik zurückgekehrt, die der Bund mit den Osmanen seit Franz I. (1536) eine der wahrhaftigen Direktiven war. Anders England, dessen Vormachtstellung in Vorderasien durch den Widerstand der Türken ernstlich bedroht wird. In London weiß man genau, was die französisch-türkische Freundschaft zu bedeuten hat, und sicherlich ist man sich dort auch über den Sinn dieser vierten Türkenoffensive im klaren, die in Paris mit so unverhohlenen Freudenkundgebungen begleitet wird. Das „Journal des Débats" hat vor wenigen Tagen erst die Ansicht bestätigt, daß die französische Regierung es abgelehnt habe, sich an den Kosten für die Unterhaltung ihrer ungeheuer türkischen Heeres in Kleinasien zu beteiligen; und tadelnd bemerkte das Blatt, es hätte sich doch nur um einen Betrag von 30 000 Francs gehandelt. Doch Herr Poincaré war wohl der Meinung, daß das Schicksal der christlichen Minderheiten eine untergeordnete Rolle angesichts der Möglichkeit, durch eine militärische Wendung an der griechisch-türkischen Front einen gewissen Druck auf England auszuüben zu lassen und so mittelbar Kompensationen auf dem Gebiet der mitteleuropäischen Politik zu erwirken.

Die diplomatischen Verhandlungen, die sich um den Orientkrieg spinnen, sind seit der Pariser Konferenz der alliierten Außenminister vom 26. März nicht irgendwie entscheidend weitergediehen. Damals hatten die Verbündeten in Athen, Konstantinopel und Angora einen Kompromißvorschlag unterbreitet, der auf eine einschneidende Revision des Vertrages von Sèvres hinausläuft, allerdings unter Vorbehalten, die eine Zustimmung der Nationaltürken von vornherein unwahrscheinlich erscheinen lassen. (Siehe „Berliner Tageblatt" Nr. 154.) In der Tat machte dann auch die Regierung von Angora Anfang April die Annahme dieses Vorschlages von der Räumung Smyrnas unerbittlich hier Alliierten abhängig, während die Alliierten gegen die gedachte Sitzung der Türkeien und die Meerengen betreffenden Fragen Einwendungen erhoben und kategorisch auf der Rückgabe Konstantinopels und Gallipolis an die Türken bestand. Die Griechen waren für solche Konzessionen nicht zu haben, und so endete die Vermittlungsaktion der Alliierten in einer Sackgasse. Eine Ruhepause trat ein. Bis am 20. Juli, offenbar mit dem

Offizielles griechisches Ersuchen um Waffenstillstand.

Die englisch-französische Vermittlungsaktion.

Weiteres Vorbringen der Türken auf Smyrna.

(Telegramme unserer Korrespondenten.)

T. U. Adrianopel, 6. September.

Die Lage in Kleinasien ist folgende: Die griechische Armee stimmt eine neue Stellung auf der Linie Afjon-Afjon-Afjon. Die Hauptkräfte sind in Uschak konzentriert. **Die griechische Regierung wandte sich an die englische Regierung um ihre Vermittlung zur Herbeiführung eines Waffenstillstandes.** Der griechische Gesandte nahm an einer Konferenz im Athener Ministerrat teil. Der weitere Gang der Dinge hängt von der Entschließung Englands ab. Der Athener Kronrat ist vorläufig aufgehoben. Man geht in Athen die Lage günstiger an, da die Kemal Kemalis nicht vorhanden. Man der Front herrsche Ruhe, die es den Griechen ermöglichte, günstigere Stellung einzunehmen. (?) Schon vor der Offensive Kemals hatte die griechische Regierung, nach dem Verbot der Einnahme Konstantinopels und angesichts der schlechten Finanzlage Griechenlands, der Verschiffung Englands zu einem sofortigen Waffenstillstand ermutigt. Diese englische Kriegsschiffe liegen auf dem Wege nach Smyrna. (Die hier wiedergegebenen Mitteilungen über die Lage der Front, die aus griechischer Quelle kommen, sind mit Vorsicht aufzunehmen. Sie stehen im Widerspruch zu den neuen widersprechenden Mitteilungen über ein weiteres starkes Vordringen der Türken. Die Red.)

Weitere griechische Niederlagen bestätigen, es sei gelungen, die Verbindungen wiederherzustellen. Der Rückzug erfolge in Ordnung, die Entwicklung einer Gegenoffensive ist möglich. Generalissimus Hadjianestis beabsichtigt, die Linie zu halten, da er von der Unmöglichkeit für die Alliierten, ihre Forderungen durchzusetzen, gesprochen wird.

Rom, 6. September.

Der türkische Gesandte Angoras, Gegy Effendi Bey, gab der Presse eine eingehende Darstellung der Lage in Kleinasien. Danach habe die Gleichgültigkeit der Entente Kemal zum Handeln gezwungen. Angora habe sich davon überzeugen müssen, daß der Krieg bis dahin Mittel ist, um zum Frieden zu kommen; denn zwei an die Mächte gerichtete Noten seien unbeantwortet geblieben. Die größten Schwierigkeiten kämen von England. Trotz der Abgelehnte Angoras, Frieden zu schließen, sei Angora gezwungen worden, obwohl seine Lieferung Anfang mit der türkischen Rote Land Georges zusammenfiel. Jetzt Bei wird wohl nun in Kemal Schanzer erwarten, der am Ende der Woche über eintreffen, um die Lage zu beispielen. Angora habe weiteres Vorgehen zu Finden. Auf den Einwurf, ob Konstantinopel die gleichen Ziele wie Angora verfolge, antwortete der Minister, die Regierung in Konstantinopel sei „eine Fremde", ohne jede Autorität. Ausschließlich ist die öffentliche Meinung und die Presse. Die Lehre geschlossen hinter Kemal, der in der ganzen Türkei als nationaler Retter verehrt wurde. Trotz der gegenwärtigen kriegerischen Erfolge bei Angora in Friedensverhandlungen bereit; aber jede Hoffnung auf Waffenstillstand sei nunmehr eine Garantie für das Hauptbedingungen: Räumung ganz Kleinasiens, Wiederherstellung der türkischen Unabhängigkeit innerhalb der Grenzen, die Rückgabe ganz Thrazien einschließlich Adrianopel.

London, 6. September. (Ob T. D.)

„Daily Mail" meldet aus Smyrna, die griechische Bevölkerung flüchte. Alle verfügbaren Schiffe sind zum Rückzuge bereit. Die britischen Kreuzer fahren gemäß den Weisungen des britischen Generalkonsuls nach Chyzeno ab. Den letzten Berichten von der Front zufolge gerieten die Türken Chymitsch Meilen von Smyrna an. Chymitsch ist eingeschlossen worden. Reuter erklärt, in gut unterrichteten Kreisen Londons herrsche allgemein die Ansicht vor, daß die Katastrophe der griechischen Heere in Kleinasien jetzt vollständig sei und wenig Hoffnung bestehe, ob irgendwas gut das griechische Heer vor dem Zusammenbruch retten könne.

Berliner Tageblatt und Handels - Zeitung, 6 Σεπτεμβρίου 1922

Embarquement de la colonie italienne à bord du *Scrivia*, vapeur italien de 3.500 tonneaux, qui prit à son bord 3.000 réfugiés.

Le croiseur cuirassé français *Edgar-Quinet*, vu du vapeur italien *Scrivia*.

EN RADE DE SMYRNE PENDANT L'ÉVACUATION

Phot. Ercole (Pathé News).

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

«Η φωτιά της Σμύρνης και η έξοδος του πληθυσμού», *L'Illustration*, 30 Σεπτεμβρίου 1922

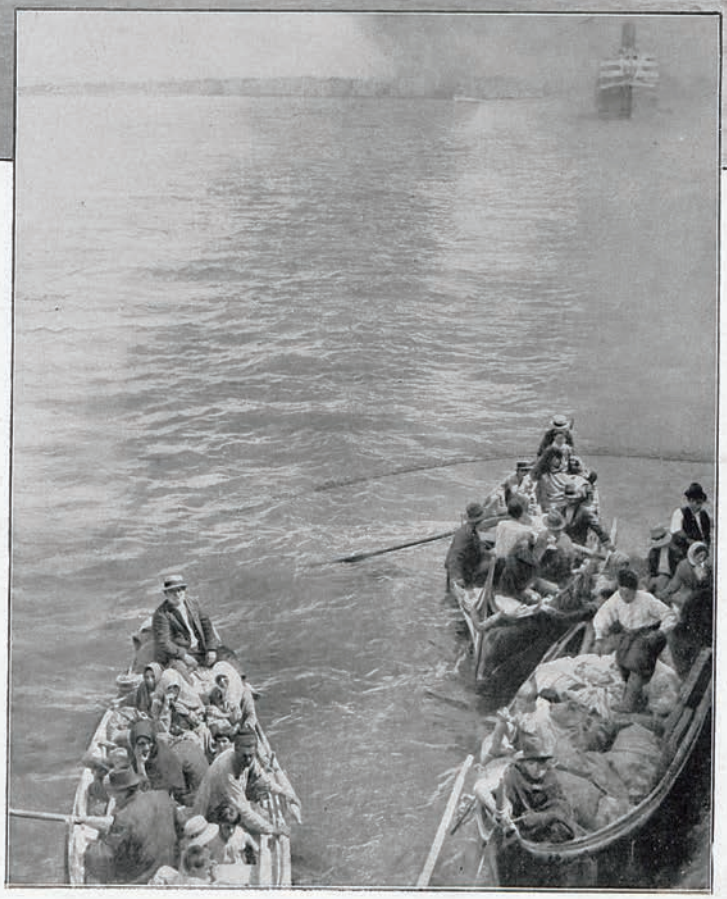

L'INCENDIE DE SMYRNE ET LA FUITE DE LA POPULATION

En haut de la page : l'incendie vu de la rade ; le foyer principal, à droite, en arrière des quais, est celui du quartier arménien ; le Consulat de France se trouve en dehors de la photographie, à gauche ; des chaloupes chargées de réfugiés italiens et grecs vont demander asile au vapeur *Sardaigne*. — En bas : embarcations contenant des réfugiés italiens et grecs, fuyant la ville incendiée et qui viennent accoster le *Scrivia* ; au loin, la *Sardaigne* et la silhouette de la ville, dans la fumée de l'incendie. — *Phot. Excelsior (Publ. Neurs)*

Ο ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

Εβδομαδιαία εικονογραφημένη παιδική πουλίδα δίας

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΜΠΡΑΚΗΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ — ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΑΛΜΠΡΑΚΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ - ΑΕΝΑ ΣΑΒΒΙΑΝ

ΦΡΑΝΤΖΗ 1, ΚΡ. ΑΛΑΚΑ 5. ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 228.251 καὶ 227.383

26

Στοῦ Χατζηφράγκου

τά βαραντάχρονα μιᾶς χαμένης πολιτείας

μυθιστόρημα

τοῦ

Κοσμᾶ Πολίτη

32ο

— ΤΕΣΛΙΜ! Τεσλίμ!

Κοντοκύλες ἀπό τή μιά, μαγνούρες ἀπ' τήν ἄλλη. Γιακουλτάρια, κάπα ἀπ' τό κτυπανταρό, γιά τό μεγάλο πάστα πουθύγαινε ἀπό Φραγκοκαυκαλιά. Κι' ἀπό τά ἴδια.

— Τεσλίμ! Τεσλίμ!

— Ἀπάνω τους, παιδιά!

Σπάσανε μπρικά κεφάλια, σπράσανε καί πλεμιά σακατεμένα. Ἀπ' τόν Κωλιά, γιά φούρμι, μέσα στόν ὅμορο δυό καρυκεῖς. Τά γκιουρσάσα σπάζανε πάνω στό μπλόκο τοῦ στρατοῦ. Σεφολόγκες ἀστρόσανε στή μπούκα τῶν τουφεκιῶν, κόμες ἀπ' τά ζωνάρια. Ὁ Σαρσεβίρ ἔφευγε, ὁ μάνος Ρωμιός πολίτισα σ' ἀλάκερη τήν πολιτεία, μπῆκε στή μέση:

— Παιδιά, νά ἔξετε γιά δικό σας; Ἔρχεται πολύ ἀσκέρι. Θά φάτε τό κεφάλι σας. Ἡσυχίστε στά σπίτια σας μέ τό καλό.

Κάπως, ἀπό τούς νέους - νέους, μπορεί βαλτός ἀπ' τά Μητρόπολη, φάνεζε:

— Ὁ μητροπολίτης ἔρευγε γιά νά πάει στό βαλή.

— Δέν τόν εἴδαμε!

— Ἔφυγε ἀπό τήν νέου πόρτα.

Κι' ἕνας ἄλλος, ἐκεῖ σταυλώσανε πλάϊ του;

— Ἐγώ τόν εἶδα. Ἔφυγε μέ τήν καρότσα του. Νά διαλυθοῦμε καί νά περιμένουμε τά χαβαντίσια πού θά φέρει.

— Ἄν εἶν' ἔτσι ἄντως τό λέει...

Ἔτσι κι' ἔγινε. Διαλυθήκανε λιγάκι σταματασταματισμένοι, μά εἶχανε ἐλπιδάνω. Ἐπί δύδυς, μπορεί καί ἀκόμα ἕνα, ἄλλος αὐτός ὁ ἐκατομμυρίζ, εἴτανε γιά νά μετρήσουνε μέ τήν τούρκικη ἐξουσία. Σίγουρα εἶχανε προετοιμάσει τήν ἐπεξέργασή της, καί μάλλον σιγουρα εἶχαν προβλέψει τή δική τους ἀπαντησία. Ἔτσως νδιχανε κάποια ἀόριστη κρυφή ἐλπίδα πώς θά ἐπεμβαίνε ἡ Ἑλλάδα, ἡ καί ἡ Ρουσία. Ἡ ἱστορία τοῦ παιδιοῦ χρειαζόμενε γιά ἀφορμή. Μά κάποιοι ἔπρεπε νά ξεδιαλύνει τά ρωμαϊκά γνάτι.

Δέν ἔστεξε ὀδρούκια μόνη. Ὅλα ἐχαστάτιανε τήν ἄλλη μέρα. Ρωμιοί καί Ὀδρούκοι φτωμένοι ὅπως καί πρωτύτερα. Οἱ Ὀδρούκοι παίρνουνε παιδιά; Ποιός ἐντεφείξης λέει τέτοιες κουπιάδες;

— Σταῦρο Μορτογιά!, μέν τό κάνει κάζα. Βρεθήκανε πέντε δένα μπαναστάσκιδες...

— Μοῦσανε πώς εἶσουνα κι' ὅλου σου μαζί.

— Ἐγώ! Ὀχί κυλάξου! Νά γραῦ τά ὑπάτια πού θέλετε — Ἐπαιρκε καί ὁ κύρ Ἀναστάσης τόν ὀδρούκο ὅκα.

Ὅσο γιά τό σπίτι Ζαχαρία Σιμωνά, τήν ἄλλη μέρα, Πέμπτη, πῆγε στήν ὀδρουκική καί τά κανόνια ἄλα. Καί τήν Παρασκευή, σχεδόν χαράματα, ἕνας ὀρκαστάς σταυιάτης μπροστά στό σπίτι, Φορτώσανε τά ἔπιπλα — δέν εἴτανε καί πολλά — ἀνεβήκανε στόν ἀραμπά κι' οἱ τρεῖς τους καί ἐκινήσανε γιά τήν ὀδρουκιστρολά, γιά τά δικά τους χώματα. Εἴτανε μιά μικρή ἑβδόμς. Δύο - τρεῖς ζηλιάρικα μάτια τούς παρακολουθήσανε μέν' ἀπό τίς γρίλιες τῶν παντζουριῶν. Φτάσανε ἀπό κανονάγια σπίτι, στήν ὀδρουκιά, κατά τίς ὀχτώ, καί εἴχαν ὅλο τόν καιρό γιά νά τά συγυρίσουνε πρίν ἀπό τό ἐσπέρμα τοῦ ἥλιου, τοῦ ἀρχινώσανε τή Σάββατο. Ἡ σόρα Φώρα φόρεσε τή βελουδένια ρόμπα της καί τά κανονάγια γοδάκια μέ τά συνεφένια κουμπιά, κι' ὁ σύρ Ζαχαρίας πῆρε τό σάλι τῆς προσευχῆς καί τράβηξε γιά τή συναγωγή. Εἴχανε γίνει χαλάσιοι ὀδρούκοι, καί μαζί μέ τά ἑλληνικά τους ἀρχιόσανε κ' ἀκκαστέλουνε καί ὀδρουκοστανόλικα. Ἡ Πέρλα φαινότανε λιγάκι βέρ ἀπ' τά νειά της, μά θά συνήθιζε κι' αὐτή.

★

Ὁ Παντελής πῆγε νά τρελλαθεῖ σάν ἔμαθε τήν εἴδηση. Ὅλο τελέφων, ἔλεγε μέσα τον, τέλεφε ἡ ζωή μου, δέ θά τήν ἐμαθῶ. Μετάνιωνε γι' αὐτό πού εἶχε γίνει, τήν τιμώρησε ὁ Θεός. Ἔρριχνε πάνω του τό φταίξιμο, σίγουρα ἀκόμη τούς ἐστήκωσε νά φύγουν, γιατί δέν ἤθελε πιά νά τόν ἀντικρύσει. Δέν ἤθελε νά τόν ἔξει. Ἄς μή γνώτανε τίποτα, κι' ἄς μένανε, νά περνάει μπνάγια νά τά θέλανε.

Μέα' τή ἑβδομάδα, ἕνα πρωί, φτασοκατήσαν οἱ ἀλπίδες του. Τί κουτός! Δέν τόχε σκεφτεί κυρίτερα. Θά μάθαινε ἀπό τήν Πέρλα γιά τά κατοικόγια τουαβλάκι τους.

Μέ πρόσκαση τήν ἀσκτελίνα, ἐκπόρτισε ἀπό τό μαγαζί πρίν ἀπ' τό μεσημέρι. Ὅπως πάντα, ἔρτασε πάρα πολύ νωρίς ἔξω ἀπό τά Παρθεναγωγεῖο. Ἔκανε τρεῖς φορές τή ἐβλτα. Κατεφτόγλου, Κουρμές, Κατεστρόλν, Μπογιαντζίδικα, καί τέλος εἶδε νά σκολάνε τά κορίτσια. Βγαίνανε ἀκό δυό, τρεῖς τρεῖς, δυό τελευταῖες — κ' ἔκλεισε ἡ πόρτα τοῦ Παρθεναγωγεῖου. Δέ φάνηκε ἡ Πέρλα. Νάτανε ἄρωστη; Σκόνταψε ἄλλες δυό μέρες πίν ἔδια μανούφρα. Δέ φάνηκε ἡ Πέρλα. Σίγουρα θάτανε ἄρωστη. Ἤ, μπορεί γ' ἀρκαστοῦσε ἡ σόρα Φώρα — ποιός ξέρει τί ἔρδμς, τί πάθη γνώτανε μέα' τήν φωή της... Τήν κατοικία μέρα, φούγτισε τό ἄβρος του μέ τά δυό χέρια καί ζύγωσε δυό κορασσόπολλα, στήν ἄκρη τῆς Πέρλας πάνω κάτω, πού ἔγκιανε μαζί ἀπ' τήν πόρτα τοῦ Παρθεναγωγεῖου. Εἶχε τή ἀφόρα του ἐτοιμασμένη ἀπό τά πρίν.

— Συγγνώμη. Μάτως ξέρετε ἄν σκόλασε ἡ δεσποινίς Πέρλα Σιμωνά;

— Ἤ ὀδρούσα; Τήν τραβήξανε ἀπ' τό σχολεῖο μας.

Οἱ δυό κοπελίτσες ξεωφρόνανε. Γιούσανε τό κεφάλι τους καί ρίξανε μιά ματιά τοῦ Ἀντόνιό.

— Δέ μοιάζει μέ ὀδούσα, εἶπε ἡ μιά.

Ἤ ἄλλη γέλασε.

— Γιατί γελᾶς; ρώτησε ἡ πρώτη.

— Γιά τίποτα.

— Πές μου!

— Νά, γιατί ἄν ἐνδιαφέρεσαι, ὑπάρχει ἕνας τρόπος νά βεβαιώσῃς ἄν εἶναι ὀδούσα ἤ ὄχι.

— Ποιός τρόπος;

Ἤ ἄλλη ξανμε καί κάτι τῆς ψιθύρισε στ' ἀφτί.

Η ΚΟΚΚΙΝΗ ΚΑΜΕΛΙΑ

Ο ΙΟΥΝΙΟΣ ἀγκάλιασε τό Σεπτέμβρη.

Τά παιδιά τῆς πέμπτης δημοτικοῦ, πού πέρασανε φέτος στήν ἕκτη, ἀλλάξαν αὐλαῖα δάσκαλίδες, μά κάθονταν μέ τήν ἴδια τάξη ὅπως καί τόν περασμένο χρόνο. Ἔτσι, ἀπό πρωΐα θρανίο δεξιά, ἀνάμεσα στό Μηνά καί στόν Ἄλκο, στή θέση τοῦ Ἀρίστου, καθότανε τώρα ἕνας ἴσκος, κάπως ἐνοχλητικός, πού ὅταν ἀκολουθοῦσανε τά παιδιά ἔφευγε κι' αὐτός μαζί τους, παραστρεκότανε σέ ὅλα τά παιχνίδια τους, σχεδόν ἀπτές καί ὀλοπρωτιμοῦμε. Τά παραστύξα, ὀστόσο, ὅταν σταματούσανε στά σπίτια τους, φαίνεται πώς δέν μπορούσε νά εἶναι πάντεχγο παρών, μά τό ἄλλο πρωί τόν ἐανοβλέπαμε νά κάθεται στή θέση του, συλλογισμένος, ἀνάμεσα στό Μηνά καί στόν Ἄλκο, στό πρώτο θρανίο δεξιά. Καί στό πρωτοκλάσσι θρανίο εἶταν ἀδειανή ἡ θέση τοῦ Σταυράκη, πού δέν ἐφοιτάτανε στό σχολεῖο. Μά ὁ Σταυράκης εἶχε πάει καί τόν ἴσκο του μαζί του.

Ἡ ἀφήγηση τραβᾶει ἀπό τέλος της. Ἀλάθεια, κρίμας. Ἐδῶ μέσα δέν περίσσευε χώρος γιά ἄσκια καί ἱερά, γιά τάφους καί γιά κλέη τῶν προγόνων, γιά ἔνδοξα παιδιά μάχης — ἤ γιά κίνεις ἐοικούς, πολιατέρες καί ἀμφιθάστρα, γιά δυλαντινές εἰκόνες ἀμύθητης ἀξίας, γιά κάδικες χρυσοδούλια καί ἀστρόφεια καί ὀδαμασκωλήνες κίπρες καί πατελίτσες. Δέν ἀπόμεινε θέση γιά ὅλ' αὐτά, γιατί φαίνεται πώς ἀπό τόσε κιόλας, πρίν ἑβδόμτα χρόνια, εἰ κρίθηκανε ἀνάξιοι, μέ τίς κεφαλούλες ἀγγέλων καί τίς μικρούλες τους, μέ τίς ἀντίθφρες τους, ἀκόμα καί μέ τά παρατσαρτάμπαια καί μέ τ' ἀνάπια κουμπωτά τους, εἶχαν ἀλχίσει, μάλλον ἀνάλκιδα, κ' ἐπί ἀπό τά δύκαρα καί τόν πρόγκιάτσιν, νά διεκδικοῦν τήν πρώτη θέση καί νά πασκωμαζίζουν τίς παραδεγμένες συνδετικές ἄξιες μέσα στό μπῆμα τοῦ ἰστοῦ. Καί μάλιστα, σάν ἀνδρόσκοι ἀντιπάλοι, ἀπίνονε νά ἀγγίκει ἐλκυστήρα τό ἀσφαλτικό στεγαστό, ἀστυσύφιν καί μέ κάτσια ἀρμόκια. Δίχως νά τά κωμωπαστρεύει οἱ κοβαρεμένες μεγαλοαρμοστικές, ἀνάκια, ὑπάρχων καί θεατές ἄς πούμε, πού δέν κατανοήσουνε τίποτα, ἄν δέ συνοδεύεται ἀπό φυσικωμένα λόγια.

"Ἕνας ρεμβάσμενος θόλωσε τά ὑπάτια τοῦ νεφοῦ ἀνατοῦ καλῆς συνέχειας.

Ἔκλεψε τό τριαντοφυλλί κυλλίδι, ἄκρες τριπτοφύλλα πάνω μέ τό τρίφυλλο τοῦ κρίνου πάνω στήν ἀκμοῦδα. — Ἔσυς καί νάξετε γίνει θύμματα κάπω ἀπό τή σκληρή κατσοῦνα τοῦ διάβατη, ἀνθέων γιά τό ἠ σπιωνία τό τριαντοφλλιάνιο κυλλίδι, στήν κάτω ἄκρη θύμση παιδιοῦ, κ' ἀνάμεα περισσότερο ἀπό μεσαιωνέμο σταγκαμή τοῦ ἀντρα. Εἶναι καί κυλλίδια πού τ' ἀπόμεῖε ἡ θάλασσα σ' ἐκείνα τ' ἀκρογιάλια, καί πάστρωσε μακριά, ἐκεῖ πού τό κυματάκι δέν ἐχει πιά τή δύναμη νά φτάσει μέσα στά νοτιά μέρα κολοκαίνια.

Μέσα στά νοτιά μερ κολοκαίνια, ἀμπτλα, ἐντάλωτα, κορυφωμένα παιδιά καί ἀθλητάκια, σεργιανάνε στά σοκάκια καί στ' ἀλάνια μιᾶς μεγάλης πολιτείας, πού ἀπλώνεται τώρα, πλάϊ σε πλαγιασμένο σταχτί φάντασμα, πάνω στ' ἀποκάτω της, σάν ἄρτια, σά διάφανος κάτοπτος κρυσταλλόλιθος. Δύο ἀπόμεινε θέση γιά ἀλ' θύμση παιδιοῦ, κ' ἀνάμεα περισσότερο ἀπό μεσαιωνέμο σταχαμή τοῦ ἀντρα. Εἶναι καί κυλλίδια πού τ' ἀπόμεῖε ἡ θάλασσα σ' ἐκείνα τ' ἀκρογιάλια, καί πάστρωσε μακριά, ἐκεῖ πού τό κυματάκι δέν ἐχει πιά τή δύναμη νά φτάσει μέσα στά νοτιά μέρα κολοκαίνια.

Μέσα στά νοτιά μερ κολοκαίνια, ἀμπτλα, ἐντάλωτα, κορυφωμένα παιδιά καί ἀθλητάκια, σεργιανάνε στά σοκάκια καί στ' ἀλάνια μιᾶς μεγάλης πολιτείας, πού ἀπλώνεται τώρα, πλάϊ σε πλαγιασμένο σταχτί φάντασμα, πάνω στ' ἀποκάτω της, σάν ἄρτια, σά διάφανος κάτοπτος κρυσταλλόλιθος. Δύο ἔχει πάει τελεστικά μέσα στό νοῦ σου τό σχήμα της καί τή μορφή της, σέ ὅλες τίς λεπτομέρειες, σέ ὅλα τά μάκρος καί τό βάθος, κ' ἀκούγοντας ἀπ' τά μπαρόγια ἐκεῖ μέσα, ἐκεῖ πού τίς κοκκαλωμένες ἀλλοκαλλήλες διαφάνειες, τό ἕνα πίσω ἀπό τ' ἄλλο τά κάστρίγια καί τούς ἀπαστρεβές μέ τ' ἀφαδιασμένα σπίτια τους, καί πέρα, πίσω, νά λαμπυρίζουνε στόν ἄλλο πρασινάδες πασβαλῶν μέ τά μαγκανοπήγαδα καί τίς τσαβδάνες.

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ: Ἡ συνέχεια.

Κ. Πολίτης, «Στου Χατζηφράγκου», *Ο Ταχυδρόμος*, αρ. φ. 4 83, Αθήνα, 13 Ιουλίου 1963

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ

Ενδεικτικά, εδώ παρουσιάζονται κυριακάτικα αφιερώματα εφημερίδων που περιστρέφονται γύρω από τον Ελληνισμό της Ανατολής.

Η εφημερίδα *Η Καθημερινή* κυκλοφόρησε το κυριακάτικο ένθετο *7ημέρες* επί σειρά ετών με μεγάλη ανταπόκριση. Το ένθετο περιλάμβανε μονοθεματικά αφιερώματα ποικίλης θεματολογίας, προσφέροντας πλούσιο εικονογραφικό υλικό, ακόμα και αδημοσίευτο, με συχνά πρωτότυπες προσεγγίσεις, σε συνεργασία με ειδικούς και έγκριτους ερευνητές και ερευνήτριες.

Οκτώ ένθετα ελληνικού μικρασιατικού περιεχομένου στο πλαίσιο της πολύπλευρης ιστορικής αποτύπωσης σε συνδυασμό με ένα πνεύμα νοσταλγίας, εντάχθηκαν στην παραπάνω σειρά, με πρώτο: «Προποντίδα: μια θάλασσα της Ρωμιοσύνης» (Κυριακή 24 Ιουλίου 1994). Ακολούθησαν σε συμβολικές ημερομηνίες: «Χάλκη, 150 χρόνια Θεολογική Σχολή» (Κυριακή 28 Αυγούστου 1994), «Μικρά Ασία: η άγνωστη Πισιδία» (Κυριακή 6 Μαρτίου 1997), «Σμύρνη: 75 χρόνια από την Καταστροφή» (Κυριακή 14 Σεπτεμβρίου 1997), «Σμύρνη, το καύχημα της Ιωνίας» (Κυριακή 3 Μαΐου 1998), «Οι Παναγίες της Πόλης» (Κυριακή 16 Αυγούστου 1998), «Το Οικουμενικό Πατριαρχείο» (Κυριακή 23 Μαΐου 1999) και «Πέραν: το σταυροδρόμι της πολίτικης Ρωμιοσύνης» (Κυριακή 2 Οκτωβρίου 2002).

Αντίστοιχο ένθετο υψηλής απήχησης κυκλοφορούσε από το 1999 και η εφημερίδα *Ελευθεροτυπία* με τίτλο *Ιστορικά*. «Η Δίκη των Εξ» (αρ. 6, Κυριακή 25 Νοεμβρίου 1999) συγκαταλέγεται στη θεματική, επιλέγοντας ένα ιδιαίτερο ευαίσθητο πολιτικό γεγονός, απόρροια της Μικρασιατικής Εκστρατείας. Στα 80 χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή η εφημερίδα *Τα Νέα* κυκλοφόρησε ειδικό ένθετο αφιέρωμα στη σειρά *Χαμένες Πατρίδες* με τίτλο «Σμύρνη. Η Μητρόπολη του Μικρασιατικού Ελληνισμού».

Επίσης, η εφημερίδα *Δημοκρατία* αφιέρωσε ένα ολόκληρο φύλλο της 31ης Αυγούστου 2022 στη Μικρασιατική Καταστροφή και στη συνέχεια εξέδωσε το βιβλίο «Ποτέ Ξανά. 100 Χρόνια από την Καταστροφή της Σμύρνης», τον Οκτώβριο του 2022.

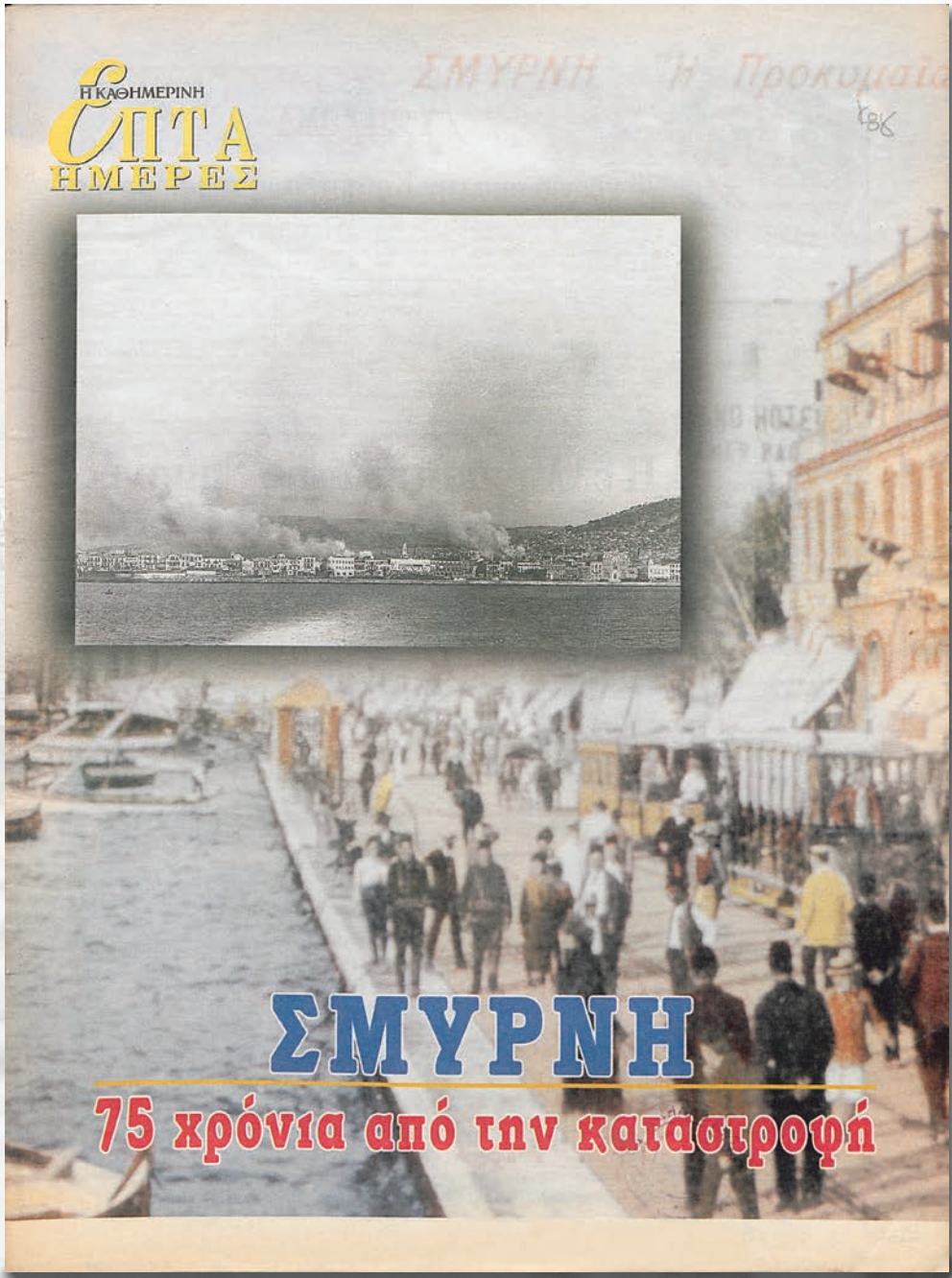
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΕΠΤΑ ΗΜΕΡΕΣ
ΣΜΥΡΝΗ
75 χρόνια από την καταστροφή

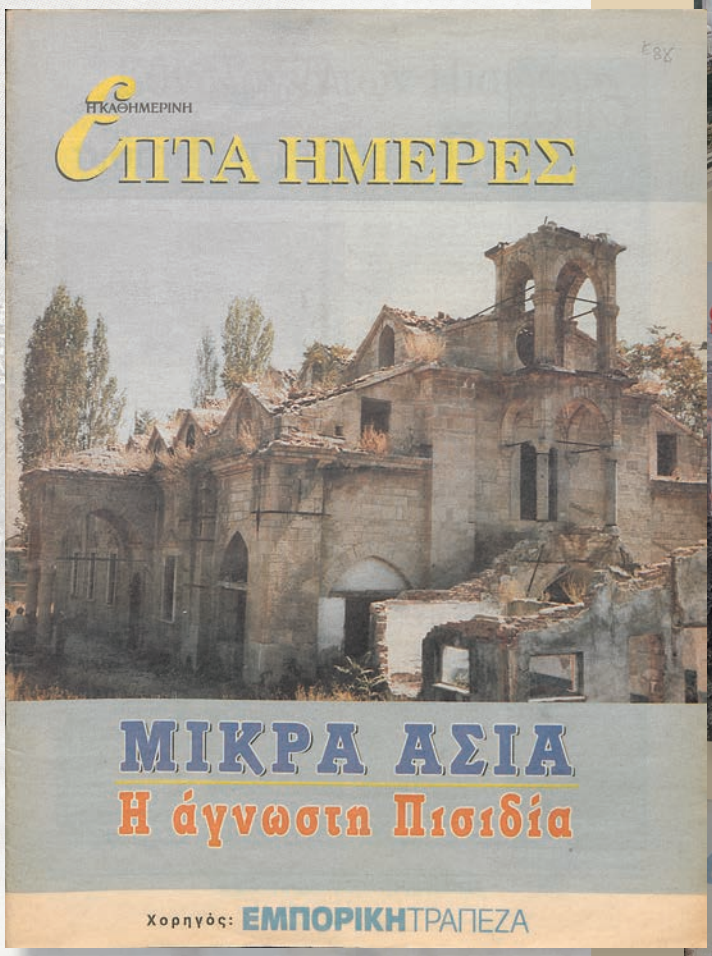
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΕΠΤΑ ΗΜΕΡΕΣ
ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ
Η άγνωστη Πισιδία
Χορηγός: ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΕΠΤΑ ΗΜΕΡΕΣ
ΠΕΡΑΝ

ΕΠΤΑ ΗΜΕΡΕΣ
ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΕΠΤΑ ΗΜΕΡΕΣ
ΧΑΛΚΗ
150 ΧΡΟΝΙΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

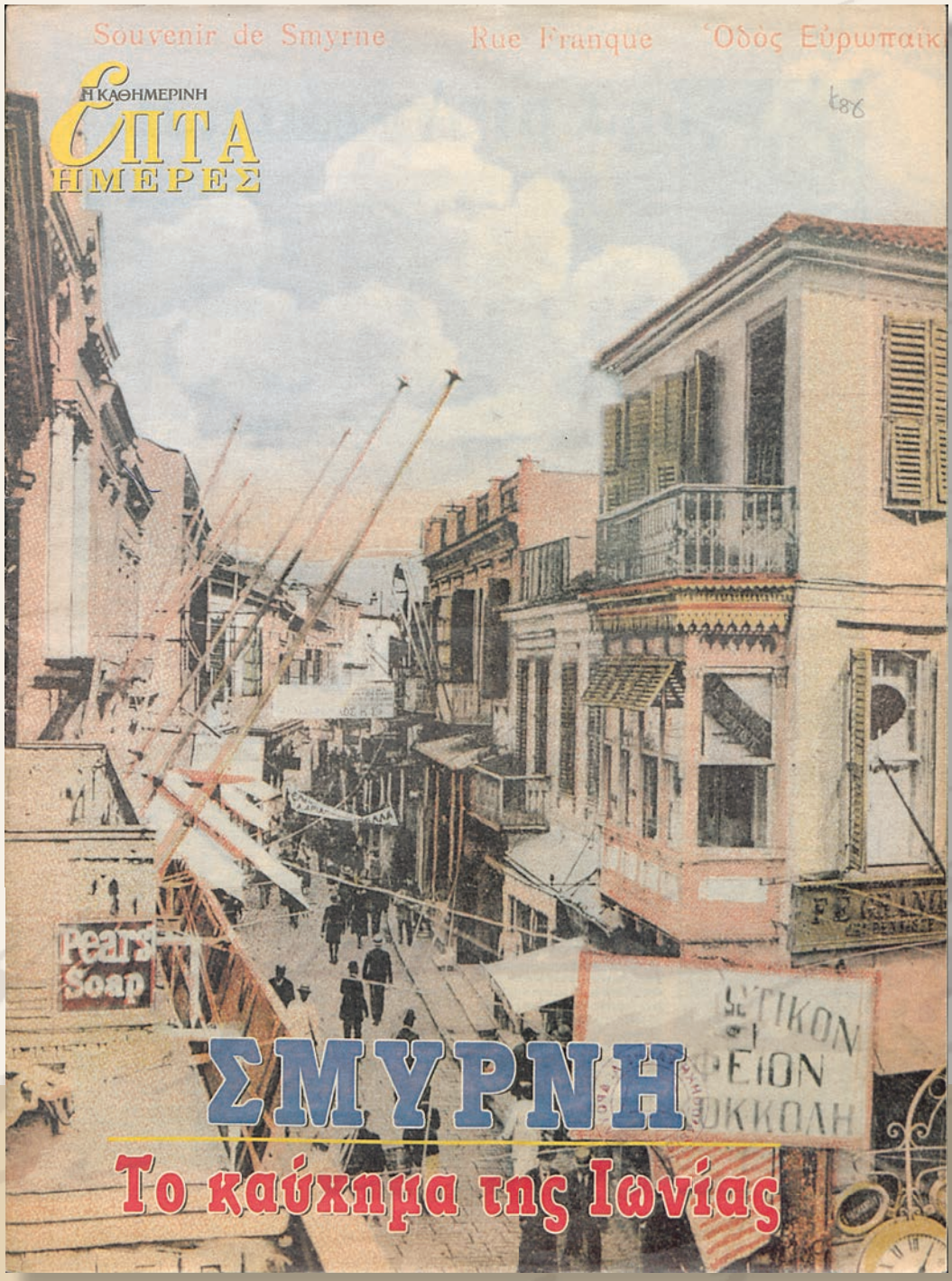

ΣΜΥΡΝΗ

Το καύχημα της Ιωνίας

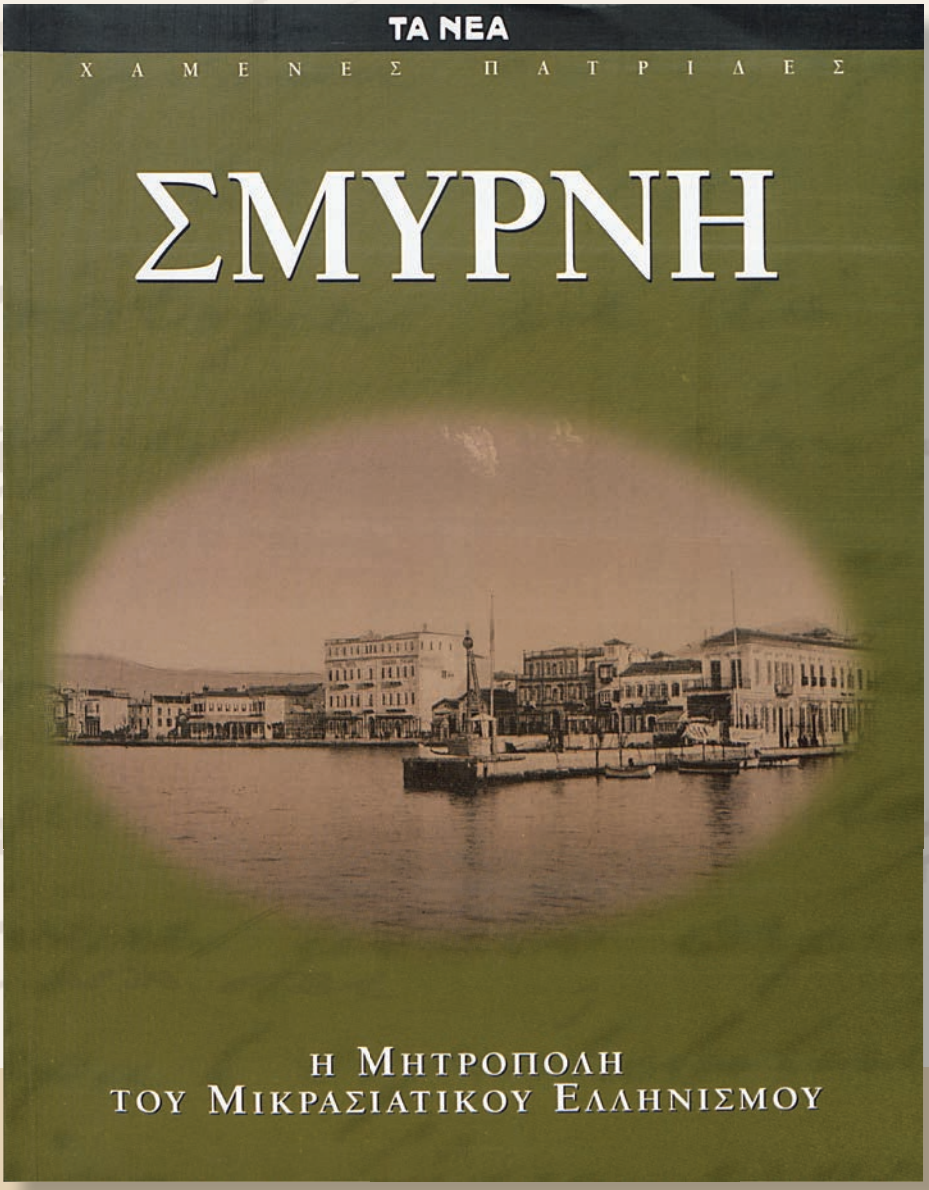
ΤΑ ΝΕΑ
ΧΑΜΕΝΕΣ ΠΑΤΡΙΔΕΣ
ΣΜΥΡΝΗ
Η ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ
ΤΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

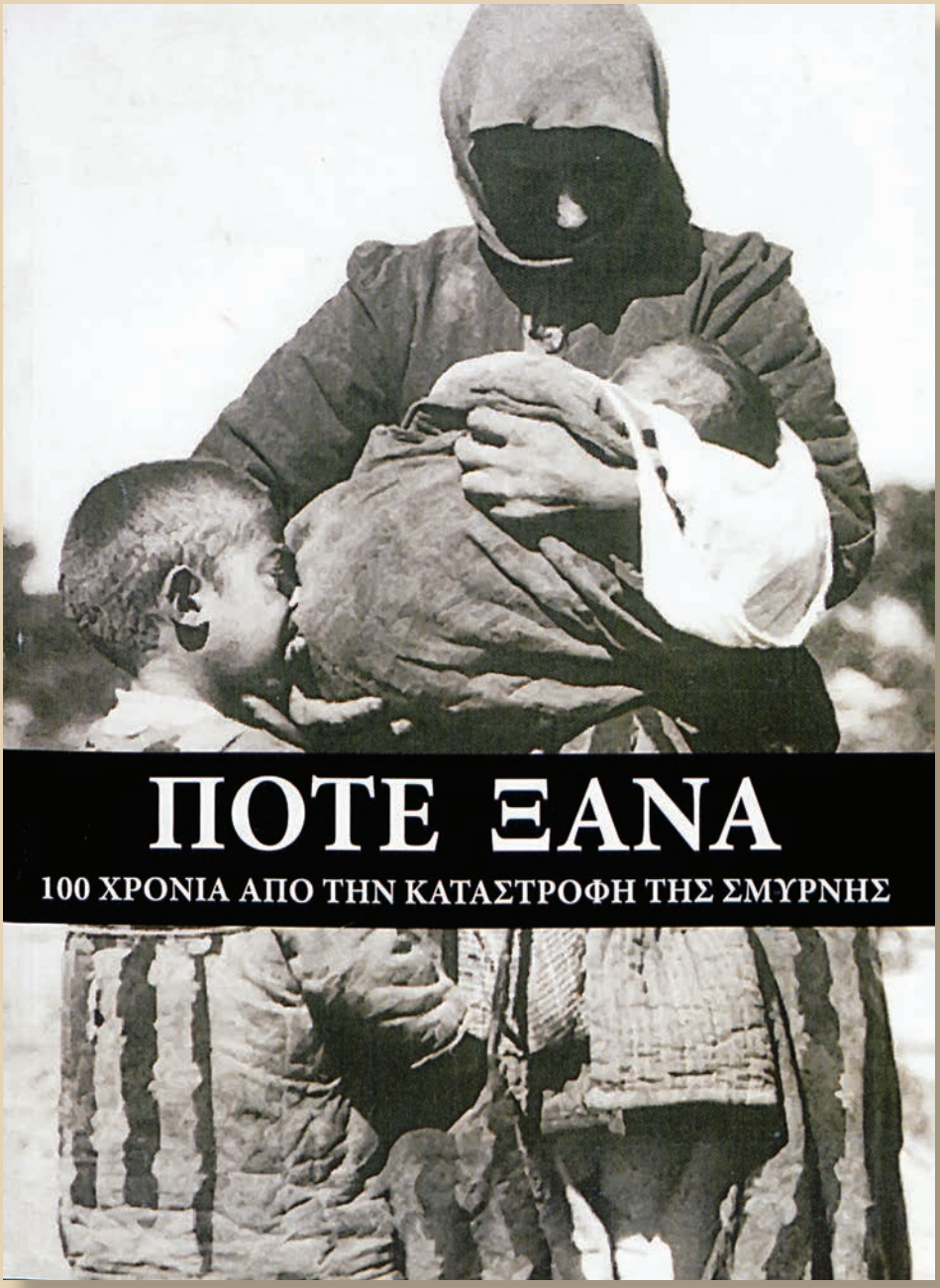

Ειδικό αφιέρωμα, εφημερίδα *Δημοκρατία*, Οκτώβριος 1922

Η Ολυμπιάς Ησαΐα το γένος Λεωνιδοπούλου από το Κορδελιό, με τα παιδιά της στην Ελλάδα. Από δεξιά: η Σοφία, ο Σταύρος-Αγάπιος και ο Πλάτων, γεννημένος στην Ελλάδα. Πριν εγκαταλείψουν τη Σμύρνη στις 14 Σεπτεμβρίου 1922, ημέρα Ύψωσης του Τιμίου Σταυρού, ο παπά-Αγάπιος βάφτισε το βρέφος Σταύρο-Αγάπιο.

Ο Μόνιμος εξ Εφέδρων αξιωματικός
Δημήτριος Ιωάννου Ησαΐας
με καταγωγή από το Αϊβαλί,
που ζούσε με την οικογένειά του στη Σμύρνη.

Ο ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ «ΤΟ 1922 ΣΤΟΝ ΤΥΠΟ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ», ΣΕ ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΜΗΛΑΚΗ, ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΜΟΥΖΟΥΡΑΚΗ, ΣΕ ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΑΝΤΩΝΑΡΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΔΡΟΥΛΙΑ, ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΘΗΚΕ ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ PF DIN TEXT, ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΚΕ, ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ, ΕΚΤΥΠΩΘΗΚΕ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΥΠΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ, ΣΕ ΧΑΡΤΙ ΓΡΑΦΗΣ 120 ΓΡΑΜΜΑΡΙΩΝ ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ 2022 ΣΕ 150 ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΣΤΗΝ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ «ΜΙΚΡΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ» ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Το 1922 σήμερο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ISBN 978-960-560-226-0
9 789605 602260